

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv03i18

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 3 Issue 18
April 1921

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 3, Iss. 18)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעכפליה פון

שרבייטער פון שלע
 לענדער, פארמייד
 נישט הייד, ווען די
 וועלט וועט זיין
 א יעדע

נצרכתי תחזקתי
ולא ארפה
(איוב, כ"ז, 6).

אפיציעלער ארגאן פון דער אינסערנעשאנאל ליידעם נאט מענס וואירקערס יוניאן

PRICE 3 CENTS

דער רוק פון ערשטען מא'

נאך קיינמאל איז דויער גרויסער צורוף נים געווען אזוי דרינגענד נויטווענדדיג ווי אין דעם יעצטיגען מאמענט, ווען די מלחמה האט צומישט אים זעכע לשונות; ווען די מענטשן וועלכע האבען ערשט נים לאנג צוריק זיך אזוי גוט פארשטאנען אין הארמאניש געארבייט און געווירקט פאר א בעסערען און שעהנערען צוזאמענלעבען, זיינען איצט צוקריגט, צוריסען און שוים-שונאים געווארען. ווען איז נאך געווען אזוי דרינגענד ווי יעצט דער צורוף; „ארבייטער, געדענקט אן אינזער אלגעמיינעם שונא!“ אינוערער שונאים, באנוצענדיג זיך מיט די אונגליקליכע שפאלטונגען אין דעם ארבייטער קלאס, מיט זיין שוואכקייט, קוקען אויף אונז מיט שפאט און פארמעסטען זיך צו בא-רויבען די ארבייטער פון אלץ וואס זיי האבען געוואונען נאך פילע, פילע יאהרען פון קאמף, ליידען און יסורים; און דאס איז כלווי דערפאר, ווייל צווישען די ארבייטער איז נישט קיין אייניגקייט, קיין אהדות. מיט נים לאנג אים אונזער.

פֿייערען דעם ערשטען מאי דורך דעמאנסטראציעס, מיטינגען און קאנצערטען, און אין דערזעלבער צייט פארשוועכען דעם געכאט פון ארבייטער
אחדות, — דאס קען נישט זיין, דאס מאך נישט זיין!
בארעכענט זיך, ארבייטער! באדענקט זיך וואס איהר טוט! איהר ווילט דאך נישט פארניכטען די שעחסטע האפנונגען פון אייער לעבען!
געדענקט, ארבייטער, אז דער סאמע פונדאמענט פון אונזער איצטיגען בנין, און פון דעם בנין פאר די צוקונפט איז אייניגקייט, אחדות, די ווער-
טער „ארבייטער פון אלע לענדער פאראייניגט אייך“ מארען נישט בלייבען בלויז א פראזע; זיי מוזען ווערען א ווירקליכקייט; און בלויז דאן ווען
איהר וועט דאס העלפען פארווירקליכען, וועט איהר האבען געפייערט ווי עס געהערט צו זיין דעם ערשטען מאי. בענדזשאמן שרעזינגער

„פראטעקטירט פארלאנגט א קאנפע-
רענץ מיט דער קלאזקמאכער יוניאן

די קאמפערעניץ קאמיטעט פון דער יוניאן אויסגעקליבען אויף א ספעשיעל מיטינג פון דוואינאם באהאנדל.

זייט 1. דער רוף פון ערשטען מאי.
ב. שלעזינגער.
זייט 2. די וואך — מאקס ד. דעניש.
זייט 3. אדווערטיוועמענטס.
זייט 4. פול מיט האפנונג פיל אן דיון
נשמה. — דויש, העלער.
זייט 5. צום ערשטען מאי. — מאקס ד.
דעניש. באטראכטונגען צום ערשטען
מאי. — ה. וואננדר.
זייט 6. דער וויזיאן אומבירער. — ה. סקול
מאן. דער איגאניזאציעס קאמפיון אין
באלטימער. — סקול וירטמאן.
זייט 7. נועס אין אדווערטיוועמענטס.
זייט 8. לעבען אין שטיגקייט אין די אזוי
סעס פון דער קראנקייט וויזיאן.
א סטעט רעפארמער.
זייט 9. ערשטער מעדאנקען. — אברהם
טובים. ערשטער גאון מעשה'לך. —
ה. לאנד.
זייט 10. ערשטער ווערליכער באריכט פון
דער טויזנט וויזיאן אומבירערשאן ביורא.
— טשארלס דזשיקאסאן. די ערשט
נענט פון דעם טויזנט וויזיאן פארטעס
פארק. * דער פרייהייט אין דעם ארבייט
שטע'ס הארץ. — פאליא מ. קאהן.
זייט 11. די פאליטישע אימיגראציע. —
דלוש. וידער. — י. אדלער.
זייט 12. פון דעראקטאס'ס באטייטיגכע.
זייט 13. דער געדאנק פון דעם ערשטען
מאי. — ש. יאנאווסקי.
זייט 14. דער ערשטער מאי אמאל אין הויפט.
מארום וויכאן. צום ערשטען מאי. —
אב. בארא.
זייט 15. האט זיך לעבן ענטזאגט פון קאד
מוניז? — ש. ארבינאוויטש.
זייט 16. דער ערשטער מאי. — דער יום
טוב פון פראטעסטאנט. — ג. בוכוואלד.
דער ארבע. — א. ראדוצקי. קורצע
שמועסען.
זייט 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 אין 24. —
אדווערטיוועמענטס.

ווארען פון דער גאנצער מעמבערשויפ, דאס די ווייס און מינס קאמישע ווערט געגעבען די פולע מאכט צו פארמולירען און דורכפירן דעם א פלאן פאר א אלגעמיינע רעאדאפטאט מענטשן פון די ארבייטס-געשעפטע, די רע-אדאפטע לענט ארויף די גאנצע פארמאטווארט לויקייט אויף דער "וועיס און מינס קאמי-טעי".

"אלס דעם ערשטען שריט צו פארזיידקלי-כען די צוועקען, וואס ווערען ארויסגעשטעלט אין דער רעאדאפטע, האט די "וועיס און מינס קאמיטעי" געפירט פאר זיכטג אויך צו לאזען (פירן אויף זיכט) (2).

צוגעגליכע פרויען; דאס די חובע וויי
דזשעס און די ביט געניגנדיק פראדוקטיווי
זעט פון די ארבייטער מאכט הויך די פרוי
טען (אויף די גארמנטס) און די עקזער
סיוו קאמישע איז איבערגעצויגט, דאס אויב די
סיסוואציע וועט נישט גיך און אינטעליגענט
פארטראכט ווערען, וועט און דער אינדוסטריע
אויסברעכען נאך א גרעסערע שטילשטאנד,
וואס וועט איהר שטעלען אין אן עקסטר
געפאר.

האנדלענדיג לויט דזע שליסע, האט די
עקזערסיוו קאמישע אנגענומען א רעזאלו
ציע, וועלכע איז אויסשטימט אנגענומען גע
ווארן.

די לאַנע אין דער קלאַסי־אנדוסטריע
פון ניו יארק האָט זיך שנעל געענדערט.
לעצטען שבת בייטאָג האָט די אינז
טערנעשאַמאל, און דער דזשאַנט באַאָרד
פון דער קלאַסיקאַבער יוניאָן, באַקומען אַ
בריה פון דער „קלאַק", סוף און סקורד
מאָנעטעקטשורערס פראַטעקטיוו אַסאָסי-
איישאָן, אונטער־ריכען פון דעם נייעם
טעגערשאַן פון דער פראַטעקטיוו אַסאָס'ן,
מיר. לאַויס לוסטיג, און וועלכע עס ווערט
אויסגעדריקט אַ וואונדער צו צוזאָמענזעצן
קומען מיט דער יוניאָן אויף אַ קאָנפער-
ענצן צו באַטראַכטען די לאַנע אין דער
דינאָסטיע. דער בריף לעזט זיך ווי
פאלגט:

בעצמטען-וואהל פאר לאק. 22 און 25

די וואהלען וועלען זיין אונטער'ן אויפזיכט פון דער אינטערנעשאנאל.

האנטראל.
דער דוישענעראל עקזעקוטיוו באָרד
האָט עס געלאָזט וויסען צו די עקזעק
טיוועס פון די לאַקאָס 22 און 25, אין
אן אָפיציעלען בריוו, אין וועלכען די פּאַל
ענערע פונקטען ווענען די וואַהלען ווערט
לאקאנט געמאַכט.
(שלוס אונז זייט 2).

אין גיכען וועט זיין וואהל פאר בא-
שטעט און עקזעקוטיוו באאָרד מיטגלי-
דער אין די לאַקאַלס 22 און 25 פון דרעס
זון ווייטס מאַכער. די עלעקשאַן וועט
זיין אונטער דער אויפזיכט און אונזער
זינטערנעשאַנאַל. די אינטערנעשאַנאַל
זאָט באַשיטט דערפאַר אַ ספּעציעלע קאָ-
אָרט פאַר אַם ווערט אראַנזשירט, אַז די
וואהל זאָל זיין אויף אַ העכסט דעמאָ-
ראַטישען אופן און אלע טויזענדער מיט-
גלידער פון די לאַקאַלס זאָלען זיך קענען
אָנטיילנען אין אויסוועהלען די, וועלכע
זיין ווילן פאַר זייערע פאַרשטעהער. דאָס
באַשיטט געוואָרען אויף אַ מיטגלי-
דען דזשענעראַל עקזעקוטיוו באַאָרד נאָכ-
דעם ווי מען האָט איינגעזעהן, אַז מאַנכע
זייענדיג אין דער אַנגעלעגענהייט.

די דרעסמאכער זיינען יעצט אפגע-
יילט אין א באזונדער לאקאל פון די
ייטס מאכער. ביידע לאקאלס זיינען
פערזאנליכע דורך זייער דושקאייט
אמאדד. די וואהלען פאר די צוויי לאקאל
זענען עקסטרעם דאך געפיהרט ווערען אזוי
זיין לאקאל 26 זאלען ערוועהן ווע-
רן בלויז ווייטס מאכער און אין לאקאל
27 בלויז דרעסמאכער. געוויסע פער-
זענען האבען אבער געוואלט דא מאכען א
שימאש און דער דושענעראל עקסער-
דאזיג פארדאן ווי צעמאט אריינמישען
זיין שטעלען די וואהלען אונטער זיין

„דו שטענעלעמען :
 איך ווילש צו ציהען אייער אויפמערק-
 זאמקייט צום פאקט, דאס א פאלשענדיגע
 אויפערקעהרעטע און די עקאנאמישע צו-
 שטעלע אין דער קלאסיק און סאציאליזםסטרע-
 האט געהאט אויף דער אינדוסטריע א שטער-
 הע ווירקונג, און די עקעקאמיוו קאמיונע פון
 קלאסיק, סוף און סקורט מאנאקעסטי-
 דערס פארשטעקטיוו אסס'ן, און די אומער-
 סען פון די עמבעריס, האט געמאכט א גר-
 צוען שטודיום און די פונדאמענטאלע אר-
 זאטען, וועלכע האבען דעם צושטאנד געשא-
 פען, מיט'ן צוועקצו באשטימען וואס עס איז
 צווייג צו מאן, כדי צו ברענגען די אינדי-
 טרע צורוק צו א נאטורלען צושטאנד.
 „דו שליסט צו וועלכע די עקעקאמיוו
 קאמיונע איז געקומען, זיינען אין קורצען,
 דאס אן אויפלעבונג פון די ביזנעס, אז ביז
 דע, א באלענשטייט און די ארבייטער, זאלען
 באקומען א פאסטענדע באלייגונג פאר זייערע
 אייגנענדיגען, קאן דערגרייכט ווערען פאר
 דורך אפאקלינענדיגע די פרויען פאר די קי-
 נער, דאס דער פובליקום וועט גיט קויפן
 קען, דאס דער וואסען דווע קליידער ווע-
 קען גיט געמאכט און ארמאטיוו ווערען און

די "גערעכטשפאכט" פון די ווער האט
 זי ווייטן. מיר האבען שוין שטענדיג
 אזוי פיל ארבעטן און אוועקצוגעבן
 פאר דעם געזעץ, דאס ש פון ביינע
 מיטן שטח האט געטון אויסגעלעזט
 ווערן.
 באזונדערס פארדריסן איז, וועס מיר
 האבען געטון אויסגעלעזט פארשטען פון
 איבערע ווייטן, לויט די ארגומענטעס
 מיטן ווייטן, האבען מיר שוין פאר
 דעם געטון געזעץ. ווערן
 געקרייגעט איז דעם פאר מוחל וויין
 געראטעט.

ווי"ד קלאזקמאכער פייערען דעם ערשטען מא'.

יוע האָט אין דעם פאראד אימער געצויגען
 די גרעסטע אויפמערקזאמקייט, און האָט
 ארויסגערופען א גרויסע באנייטערונג.
 דער בלאק, וואו די קלאקמאכער דר
 יווינע האָט זיך באוויזען, איז פארהילכט
 עווארען פון געטויאסטישע הוראגער
 שרייען, און איבעראל האָט די דיוויזיע
 אנקומען די גרעסטע פאראדיסענטען.
 דאס איז געווען איידער אומעריקא
 זיז אריין אין קריג, איידער די ווילסאָ
 שיש רעניערונג האָט זיך אוועקגעלאזען
 צעמען פאר פראנצאס, אין אייראפא,
 פון האָט גערוויילט ארויפגעצויגען א
 ווארדיגע רעאציע אויף אומעריקא. דאס
 האָט אוממעגליך געמאכט צו מאכען דעם
 טען מיט דעמאָנסטראציעס אין נאס,
 און די פיייערען פון דעם אינטערנאציאָ
 אלען ארייטערן זיך טוב קומט פאר
 (שלום אויף וויס 24)

זינט די קלאָזיקמאכער יוניאן פון ניו
ארק איז געקומען צו איהר מאכט, דאס
זייט נאך דעם גענעראל סטרייק
אין יאהר 1910, האָט זי זיך איבער בא-
האלטן און דער פייערונג פון דעם אינ-
טערנאציאָנאַלען ארבייטער יוסטוב, דעם
טען מאי. די קלאָזיקמאכער יוניאן,
טענהענדיג איבער און די סאמע פאר-
שידעטע ריזען פון דער אידישער אר-
בייטער באוועגונג אין אמעריקא, האָט
זיך פארנומען דעם אויבען אָן פלאץ אין
ער פייערונג פון טען מאי.

מיט א פאר יאהר צוריק, פאר דער
תחמה, בעת די אידישע יוניאנס פלענען
זייערען דעם טען מאי דורך א נאכפֿען
נאכאנשטראַציע, האָט די קלאָזיקמאכער
יניאן תמיד ארויפגעשטעלט די גרעסטע
זייערענסטע דיוויזיע פון דער ארביי-
טער ארמעע. די קלאָזיקמאכער דיוויזיע

קיינשטן. דער פרייז פאר מיטגלידער פון דער אינטערנאציאנאל וועט זיין דערזעל-כער ווי פאר א יאָהרען, 18 דאלאר א וואך, עס וועט זיין אביסעל א העכער פרייז פאר נעסט, פאר מיטגלידער פון אנדערע יוניאנס. נאך ווענען דעם א צווייטען מאל.

די טעטיגקייט אין די דזשיאנט באַארד אפיסעס.

צוליב מאנעל אין פלאץ אין די וואך אויסגעגעבליכען אן איבערבליק איבער די וויכטיגע און אינטערעסאנטע רעפארטען, פון די אפיסעס פון דזשיאנט באַארד פון דער קלאַסיפאקער יוניאן, איבער די רע-פארטען פון מעט'ס אפיס, פריזאנט'ס אפיס און פון בראדעל'ס אפיס. דאָס וועט געדרוקט זיין אין קומענדען נומער „נערעכטיגקייט“.

פאר די מיטגלידער פון אלע אינטערנאצי-אנאל לאַקאָלס אין ניו יאָרק, פונקט איי-נזיגט ווי פאר די מיטגלידער פון די וויי-ס פון דעם דזשיאנט באַארד אין דער וויי-ס און דעם אינדוסטריע.

נאטירליך, די מיטגלידער פון די אלע לאַקאָלס וועלען דארטען זעהן, אז אלע זאלען ניט וועלען ארויספארען אין דער-זעלביגער צייט.

אין פלאץ קאנען זיך נאנץ באקוועם פארברענגען ארום 500 מענשען. אויב די מיטגלידער זאלען קומען באצייטענס זיך רעדזשיסטירען, קאן מען מענדזשען אז דער פלאץ זאל זיין פול דעם נאנצען זי-מער און דאָס אלץ א גרעסערע צאָהל מיט-גלידער זאלען קאנען האַבען דאָס פארנע-ניגען דאָרט צו פארברענגען זייער ווא-

די יוניטי הויז אין פארעסט פארק וועט זיך עפענען דעם 17טען דזשון

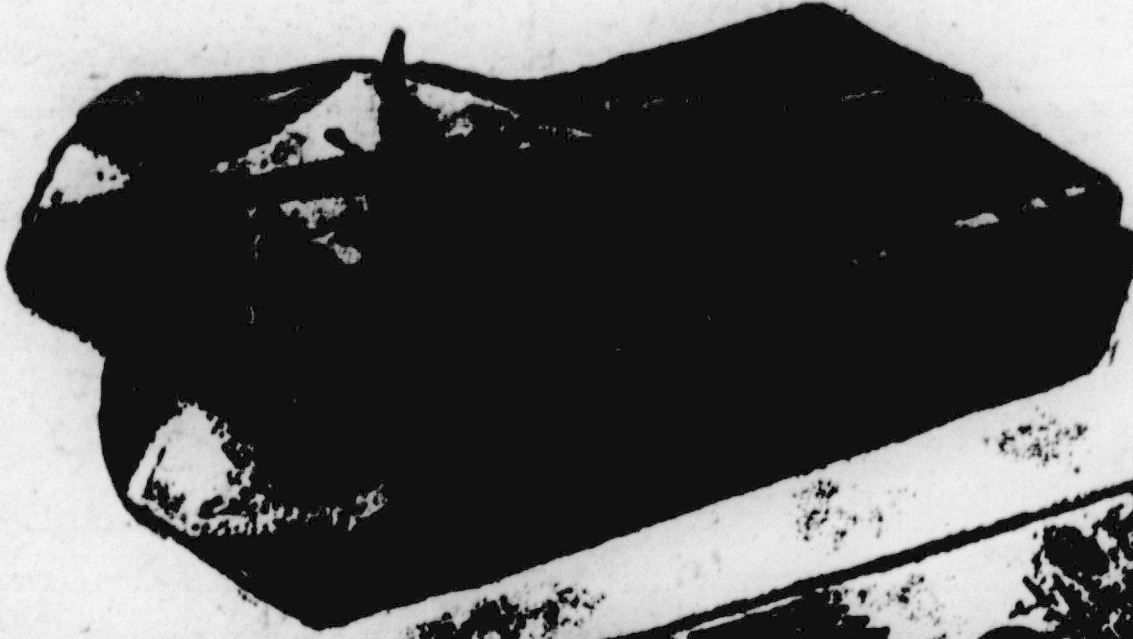
עס ווערט געפלאנעוועט א גרויסער ערעפענונגס פייער.

דזשיסטריישאן וועט זיך דעריבער אָנפאַנגען נאנץ באצייטענס. די רעדזשיסטריי-שאן וועט זיך אָנפאַנגען מאַנטאג, דעם 16טען מאי. ווי די לעזער פון די „נערעכטיגקייט“ ווייסען שוין, באלאנגט איצט די יוניטי הויז צום דזשיאנט באַארד אין דער וויי-ס און דעם אינדוסטריע, וואָס באשטעהט פון די פאלגנדע לאַקאָלס: לאַקאָל 10, 22, 25, 58, 60 און 66. א חוץ דעם וועט די יוניטי הויז דעם זומער זיין אַפּען

די פראכטפולע זומער היים פון די אינטערנאציאנאל מיטגלידער אין ניו יאָרק, די יוניטי הויז פון די וויי-ס און דרעסמאכער, אין פארעסט פארק, אין די „בלויע בערג“ פון פענסילווייניא, וועט זיך עפענען דעם 17טען דזשון, און די ערעפענונג וועט געוויס ווערט זיין צו זעהן. אָבער ווענען דעם — שפעטער. מען קען זיכער ערווארטען, אז צו דער פייערליכער ערעפענונג וועלען ארויסקו-מען אהין א סך מענשען און די רע-

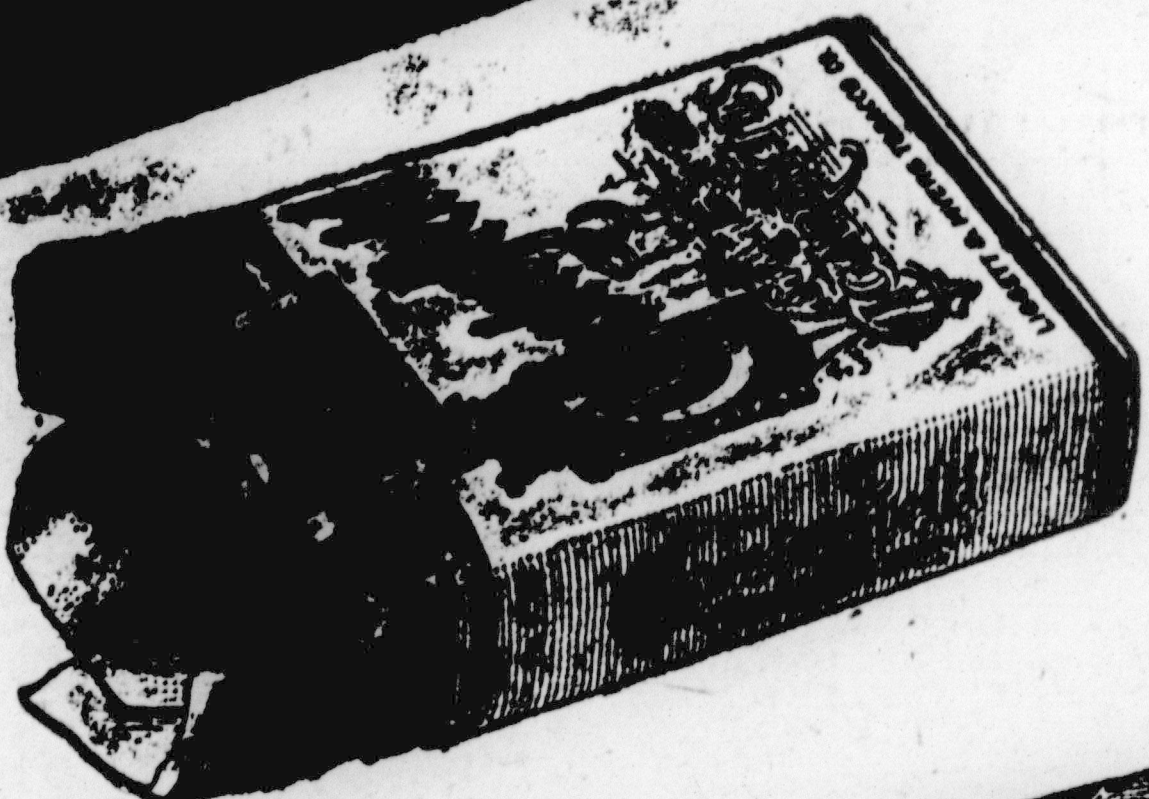
אט דעריבער זיינען טשעסטער פיעלדס אימער פריש

1

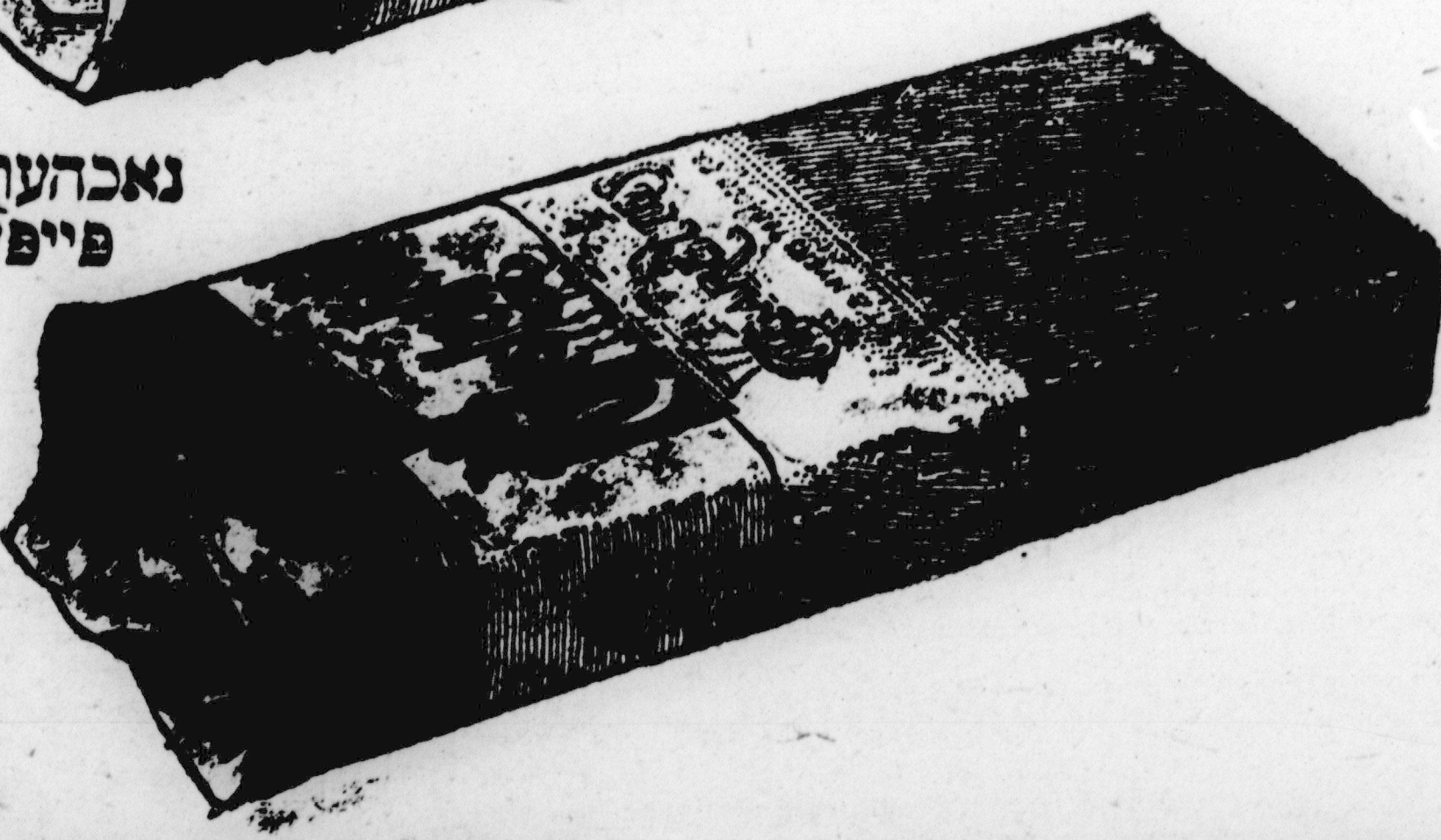
אינגעזויקעלט אין פייפער-ליינר בלייפאפיער

2

נאכהער אין ריכטיגען פייפער פעקעדזש

3

און נאכדעם ווערטייערע פעקעדזש אריינגעלייגט אין א קאנווערט וואָס פערהיט פון פייכטקייט—און פערזיגעלט

אידר פערלערט נישט קיין האר פון דעם פיינעם פרישען טאבאק אראמאט — רייכע מערקישע בלענדער מיט בורלי און אנדערע בעסטע אמעריקאנער טאבאקען, אין דער טשעסטערפיעלד מעטאָדע, וואָס מ'קען נישט נאָכמאכען.

איז דער טעם פון א פרישען סיגארעט בעסער? פרובירט נור א טשעסטערפיעלד — און זעהט!

באגריסונג צו די מעמבערס פון לאקאל 11 צום ערשטען מאל

ברידער און שוועסטער:

דער ערשטער מאל איז דער יום טוב פונ'ם פראלעטא-ריאט, דאס איז דער איינציגער יום טוב וואו דער ארבייטער קלאס קען און דארף אויסדריקען זיין פראטעסט געגען דער היינטיגער ארדנונג און זיין וואונש פאר א בעסערער און מעהר גערעכטער געזעלשאפט.

עס איז אונז די לעצטע יאהרען פארווערט געווארען צו פארדירען און צייגען דער וועלט אינזערע כוחות. לאמיר זיך דעריבער צוזאמענקומען אין די האלס און פייערען אונזער יום טוב מיט דער זעלבער באגייסטערונג.

קומט דעריבער צו אונזער

קאנצערט

אין לייבאר לייסעאום און לאמיר צוזאמען פארוויילען דעם ערשטען מאל.

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 11

ה. ט. ש. ע. נ. ע. ר. סעקרעטער.

א גליקוואונש און באגריסונג

פון דער

קלאוק פינישערס יוניאן לאקאל 9

די קלאוק פינישערס יוניאן, לאקאל 9 באגריסט די „נערעכטיגקייט“ און שיקט א גליקוואונש צו אלע מיטגלידער פון דער אינטערנעשאנאל ליידים נאר-מענס ווארקערס יוניאן, וועלכע וויינען דאס די ארויסגעבער פון דער צייטונג.

דער ערשטער מאל איז ווידקליד א פאסענדער טאג צו באגריסען אונזער ארגאן, די „נערעכטיגקייט“, וועלכע פרעדינט תמיד די פארברידערונג און סאלידאריטעט פון ארבייטער קלאס.

מיר באגריסען אויך די פראלעטא ריער איבער דער גאנצער וועלט.

עקזעקוטיוו באארד לאקאל 9

איזידאר סארסיו, מענעדזשער

באגריסונג און דעם קאמפאזיטאר-פאניסט, ארטור קלאין
ביידע קינסטלער וויינען גוט באוואוסט אין דער מוזיקאלישער וועלט. זיי וועלען דורכפיהרען א רייכען מוזיקאלישען פרא-גראם און דער עולם וואס וועט קומען וועט זיך געוויס גוט אמוזירען.

דער באגריסונג-קלאין רעסיי-מער.

זונטאג אווענט, דעם 1טען מאי, וועט אין אוריסטארום פון די וואשינגטאן אויף-ווינג היי סקול, געגעבען ווערען א דזשיאנט רעסייטעל, פון דער ליריק סאפראנא, מיס

סקוירט און דרעם מאכער לאקאל 23 אויף צום ערשטען מאל

די מעמבערס פון לאקאל 23 וועלען פייערען דעם ערשטען מאי מיט א

קאנצערט און באר

3 אויף בייטאג שארפ

אין הארלעם סאשעליסט סענטער

62 איסט 106טע סטריט.

דער פאלגענדער פראגראם וועט דורכגעפירט ווערען:

ה. פאזניקס ארקעסטרא וועט שפילען אינטערנאציאנאלע און קלאסישע מוזיק.

סעמועל גאלדענבערג, פון 2טע עוו. טעאטער, וועט פארלעזען און דעקלאמירען פון זיינע בעסטע זאכען.

מיסס אניע טייטעלבוים וועט זינגען טעאטער און פאלקס-לידער.

מיסס רוט פריינד וועט שפילען אויפ'ן משעלא.

פ. ע. ט. ר. ע. ד. נ. ע. ר.

ב. שלעזינגער, פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל. ש. יאנאווסקי, רעדאקטאר פון דער „נערעכטיגקייט“.

נאכדעם קאנצערט וועט זיין א דענס ביי וועלכען שילער'ס בענד וועט שפילען.

טיקעטס צו באקומען פריי אין איינעם פון אונזערע אפיסעס.

ה. וואנדער,

מענעדזשער.

דעזיינערס פאר פרויען קליידער ווערען זעהר פיעל פערלאנגט!

לייכט צו לערנען און פיעל געלד צו פארדיענען!

הונדערטע ליימע האבען שוין אויס-געלערענט אונזער מעטאדע און יעצט מערדיענען די פיעל געלד.

נעהמט איצט א קורס

— אין די —

מיטשעל סקול

אין דעזיינינג פאר פרויען, מיסעס און קינדערשע קליידער. א קורס אין מיטשעל סקול מיינט א באל-דינע פאזישען און גרויסע גע-האלט.

די מיטשעל סקול וואו נארמענע דעזיינינג, פעסערן מייקנינג, בריידינג און מיסינג פאר פרויען קליידער. עטאבלירט איבער 50 יאהר מיט דעם נרעסמען ערפאלג.

נייע אידעען. נייע סיסטעמען. בעסטע מעטאדען. בעסטע רעזולטאטען. פרויען אונטערריכט אין איריש. טאג און זאכען קלאסען.

נומע בעדינגטען. שרייב, מעלעפאנירס אדער קומט פאר א פרייען בוקלעט, דעמאנסטריישאן און פולע אויסקינסטע.

זאכענד קלאסען: מאנאמא, סימאואך און פריימא.

MITCHELL DESIGNING SCHOOL

912-920 BROADWAY (Cor. 21st), NEW YORK

Phone, Stuyvesant 8383
Boston Branch: 453 Washington Street, Dexter Building.

„פראטעסטיוו“ פארלאנגט א קאנפערענץ מיט דער קלאומאכער יוניאן

קלויזער, די ווייזשעס וואס די ארבייטער אין אונזער סיוואיזאנדאטאריע מאכען און דורכשניט ווייזען קוים גענוג אויף צו מאכען א לעבען, לויט די לעבענס-סטענדרדס אלס א מערסטער ארבייטער.

אויסער שטייטענעם און די ארבייטער אין אונזער אינדוסטריע ווייזען גוט גענוג פאר- דוקטאט, איז אין אונזער מיינונג צו אל- געמיין און צו אונקלאר, עס קומט אויס, אז מאכען ארבייטערעכער דענקען נאך און מערונגען פון יענער צייט, ווען אין אונזער אינדוסטריע האט געהערשט די אלטע סיסטעם פון שטייטער, און וועלכער עס ווייזען געווען געוואונגענע און גוט נאכמאלע סיסטעם דערס פון פראדוקציע — א סיסטעם, וועל- כע ביידע צדדים האבען זיך איינגעפאסעט עס אויסצוגעבען אין מאי, 1919, דערפאר ווייל זיי האבען אנערקענט אז דאס איז גע- ווען אן איבעל, אונזערע יוניאנס האבען אל- סאל געהאלטען אז עס איז די פליכט פון די ארבייטער צו געבען אן עהרליכען מאג ארבייט פאר אנטשענדיגע ווייזשעס און וועלען מיט צופרידענהייט קאמפערענץ מיט אויך אין יעדען יושר-דיגע און שכל-דיגע פארוויר- דורכצופיהרען דויען פרינציפ.

ערווארשענדיג אז דער רעזולטאט פון אונ- זער פארגעשלאגענעם קאנפערענץ וועט זיין א נוסע פאר די ארבייטערעכער און פאר די ארבייטער און אונזער אינדוסטריע, בלייבען מיר,

מיט רעספעקט, אייערער,

אינטערנעשאנאל ליידיס נארמענט וואיקערס יוניאן,

ב. שלעזינגער, פרעזידענט,

דזשיינט באדאר קלאוק, סקירט,

דעם און ריפער מיין, יוניאנס,

י. פיינבערג, דזשענעראל-מאנעזשער,

א פאר דעלעגאטען האבען געשטעלט אייניגע פראגען אין באזונדער די ברייט, אויף וועלכע פרעזידענט שלעזינגער האט גע- ענטפערט און עס איז גלייך ערוועהלט גע- ווארען די קאנפערענץ-קאמיטע פון דעם דזשיינט באדאר זיך צו טרעפען מיט דער קאמיטע פון דער אס.י. פון דזשיינט באדאר וועט זיין אין דער קאמיטע: י. פיינבערג, דזשענעראל מענעזשער פון דזשיינט באדאר; י. פיינאקוסקי, טשער- מאן פון דזשיינט באדאר; דזש. רובין, מענעזשער פון פראטעסטיוו דיוויזשאן דעפארטמענט פון דזשיינט באדאר און די מענעזשערס פון אלע לאקאלס: פ. קאטלער, לאקאל 1; ס. שאצבערג, לא- קאל 3; א. סאדקין, לאקאל 9; ג. פער- גער, לאקאל 10; דזש. העלער, לאקאל 17; ה. וואנדער, לאקאל 23; דזשאן ברעסלאווער, לאקאל 35; ס. גינפא, לאק. 48; מ. לובאו, לאקאל 64, און י. אשפין, לאקאל 82.

פון דער אינטערנעשאנאל וועלען זיין אין דער קאמיטע: פרעזידענט ב. שלע- זינגער, סעק. אב. באראף, 1טער ווייס- פרעזידענט מאריס זינמאן און ש. יאנאווי- סקי.

לואיס לאנגער און פיליפ קאפלאוויטש וועלען אויף דער קאנפערענץ פארטרעטען די „קאמיטע אן אימיראייט עקשען“ מיטוואך אין דערפריה און צונעשיקט געווארען דער ברייט צו דער עקזעקוטיוו קאמיטע פון דער פראטעסטיוו אס.י. און נאך מיטאג איז באלד געקומען אן ענט- פער, אז אראנזשמענטס זאלען נעמאכט ווערען פאר'ן קאנפערענץ. דער קאנפער- רענץ וועט זיך עפענען מאנטאג, דעם 22טן מאי, אום 7:30 אָווענט, אין האטעל מעקאלפין.

(שלוש פון זייט 1.)

וויסען די פליכטע וואס ווייזען אויף איהר ארבייטערעכע געווארען, און אויך צו געבען א געלעגנהייט צו האבען א קאנפערענץ מיט אונזער קאמיטע, מיט'ן צוועק צו שאפען מיר טעל פאר דער פארריכטונג פון די אינזשע- אינגערמאלע צושטאנדען.

„אויב איהר זינט אויסגעלעגט צו באגע- גענען אונזער קאמיטע, מיט'ן צוועק צו פאר- ריכטען די צושטאנדען, ווי עס איז דא בא- מערקט געווארען, וועלען מיר זיין גרויס אויך צו באגעגענען אין א פלאץ וואס זאל זיין א- נעמבאר פאר ביידע, און אין וועלכער צייט איהר וועט אויסקלייבען אויף די נעקסטע פאר- טעג.“

„זעהר איבערגעבען אייערער,

די קלאוק און סקירט מאנופעק- טשורערס פראטעסטיוו אס.י. סיאיישאן,

לואיס לוסטיג,

שערמאן עקזעקוטיוו קאמיטע,”

דער ברייט איז אנגעקומען גלייכצייטיג, שבת בייטאג, דעם 23טן אפריל, אין ביי- דע אפיסעס, און אפיס פון אונזער אינ- טערנעשאנאל און אין אפיס פון דזשיינט באדאר.

מאנטאג אין דער פרייט, דעם 25טן, האט די „קאמיטע אן אימיראייט עקשען“ פון דער יוניאן געהאט א מיטינג און בא- שלאסען איינצורופען א ספעשעל מיטינג פון דזשיינט באדאר, און אויף דעם מיר טינג פארלייגען דעם ברייט. דער מיטינג איז אפגעהאלטען געווארען דינסטאג פאר- נאכט, אין האטעל מעקאלפין.

דער מיטינג איז געווען א קורצער, עס איז פארגעלענען געווארען דער ברייט פון דער אסאסיאיישאן און עס איז באשלא- סען געווארען אנצוגעבען די איינלאדונג פאר א קאנפערענץ. עס ווערט אויך בא- שלאסען צו שיקען דער אסאסיאיישאן דעם פאלגענדען ענטפער:

עקזעקוטיוו קאמיטע קלאוק, ס.י. און סקירט פראטעסטיוו מאנופעקטשורערס אס.י. 220 פונטע עוועניו, ניו יארק, לואיס לוס- טיג, שערמאן.

ווערטהער הער: —

די אינטערנעשאנאל ליידיס נארמענט וואיקערס יוניאן און דער דזשיינט באדאר פון דער קלאוק, סקירט, דעם און ריפער מיין, יוניאנס באוואוסטע אונז אויך צו מעלדען, אז מיר האבען ערהאלטען אייער ברייט פון דעם 22טן מאי, און וועלכען אייער אסאסיאיישאן לאדעט אונזערע יוניאנס צו א קאנפערענץ, און צו דיסקוסירען מאג- כע „פרינציפס“, און צו קאנזשיסען פון אונ- זער אינדוסטריע. מיר האבען ערוועהלט א קאנפערענץ קאמיטע זיך צו טרעפען מיט אייער קאמיטע און די וועלכע חתם'ענען דויען ברייט ווייזען געווארען אונזערע צו מאכען בא- שטימטע אראנזשמענטס מיט אויך ווענען דער צייט און פלאץ פאר דעם באשטימטען קאנפער- רענץ.

מיר ווייזען פאלשענדיג איינגעפאסעטען מיט אייער מיינונג, אז קלויזער זאלען „מא- נעזשערס און פארקויפער ווערען פאר צו- געגליכע פרינציפס“ און נעמען אויך אן דעם פרינציפ, וואס עס איז אויסגעדריקט אין אייער ברייט, אז „ארבייטערעכער און ארביי- טער זאלען ארויסקריגען א פאסענדע כאלור- נונג פאר זייערע אנטשענדיגע צושטאנדען.“ מיר ווייזען אבער געוואונגען ענטשענען גוט איינצו- שטימען מיט אייער אסאסיאיישאן, אז „די הויכע ווייזשעס און די גוט-פאדוקטיווי- טעט פון די ארבייטער ווייזען די אורזאכע אז די עקזעקוטיוו הויכע פרינציפס אויף

די וואך פון מאקס ד. דעניש.

די פארוואלטונג געווען אין הענד פון די יוניאנס.

דאס איז אפשר אמת, האט די אמערי- קאנער טרייד יוניאנס פאדערען נאך נישט, אז די ארבייטער זאלען קאנטראלירען די אינדוסטריע. אבער ווען מען באטראכט די ארבייטער באדינונגען אין דער שטאט אינדוסטריע, די אבסאלוטע מאראלע און פיזישע ערנידערונג וואס די ארבייטער שטעהען אויס; די 7 טאגנע וואך און דעם צוועלף-שטונדיגען טאג, וואס די שטאל מאגאזינען האבען אנגעהאלטען דורות לאנג, ווייל זיך גלייבען, אז געריס- יללות וועלען פאלען אויף טויבע אייערען. אפילו ווען די פארוואלטונג זאל זיין „אין די הענט פון די יוניאנס“, קאן זי נישט זיין וועניגער מענשליך, פראדוקטיוו און גערעכט ווי אין די הענט פון די גרייטע שטאל באראגען.

עסענווארג פרייזען פאלען איין פראצענט.

ענדליך האבען מיר אויסגעפונען די אורזאכע פארוואס מען שניידט די שכירות איבער דער ברייט און לענג פון לאנד, מיר האבען געהערט אומקלארע קלאנגען, אז דער יקרות פאלט, ניו, אז ער איז נע- פאלען אז אלעדיג איז ביליג ווי ביליג קאן זיין און אז די ארבייטער, וואס ווילען אנהאלטען די פרייהערדיגע הויכע שכירות ווייזען בלויז געוויסענלאזע, „פרעמדע אני- טאטאס“.

איצטער האבען מיר אן אפיציעלע „באשטעטיגונג“ פון די קלאנגען. די פער- דראלע ערנידונג האט אונטערזוכט די פרייזען פון עסענווארג און אנדערע לע- בענסמיטלען פון איין עק לאנד ביז דעם צווייטען און האט אויסגעפונען אז לויט קליין-פארקויף (ריטייל) פון עסענווארג האט די דורכשניטליכע פאמיליע גע- צאחלט אין מארטש אויף איין פראצענט ווייניגער ווי אין פעברואר. אין ניו יארק איז דער יקרות געפאלען נאך נידעריגער — אויף נאנצע צוויי פראצענט! מען דארף געדענקען אז דאס איז דער „דורכ- שניט“ און אז עס ווערען דא אריינגע- רעכענט אלעליי ווערקלעך פון די גוט- טינגסטע ביז אומוויכטיגסטע.

די סטאטיסטיק ווענען האלסייל פריי- זען צייגט, אז ברען מאטעריאלען ווייזען אין מאנאט מארטש געפאלען אויף דריי פראצענט, פארם פראדוקטען אויף קלויזער אויף 4 1/2 פראצענט. מען דארף נישט זיין קיין סטאטיסטישער עקספערט אום צו פארשטעהן, אז דער אונטערשיד צווישן שטאל פראצענט פארקלענערונג אין די האלסייל פרייזען און 1 פראצענט אין די ריטייל פרייזען דארף מען זוכען אין די קעשענעס פון די ריטיילערס און מיטעל- לייט.

אן אונטערהאלטונג אין ווייסט מאכער יוניאן סענאטער.

ביי די ווייסט און דרעסמאכער אין געווארען א טראדיציע צו האבען אן אונ- טערהאלטונג און קאנצערט ביים שלום פון עדיקווישאנאל סיוואן. באזונדער דארף עס געמאן ווערען איצט, צום שלום פון אזא ערפאלגרייכען עדיקווישאנאל סיוואן, ווי דער לעצטער איז געווען.

און א שעה אונטערהאלטונג און קאנצערט איז שוין אראנזשירט געווארען פאר שבת אווענט, דעם 7טן מאי, אין דעם ווייסטמאכער יוניאן סענאטער, 314 איסט 20טע סטריט.

אין קאנצערט וועלען זיך באטייליגען נוסע קרעפטען.

מיסס ראזע ראבאק, וועלכע איז גוט באקאנט צו פילע פון די מיטגלידער, וועט זינגען אידישע פאלקס-לידער.

די באוואוסטע פירעלשפילערין, מיסס אנעטע דיער וועט שפילען אייניגע סע- לעקשאנס, און עס וועלען זיין נאך מוזי- קאלישע קרעפטען.

דר. פישאנדלער, דער דירעקטאר פון עדיקווישאנאל דעפארטמענט, וועט האל- טען א קורצע רעדע.

נאכ'ן קאנצערט וועט מען זיך אמוזי- רען מיט טאנצען. אחוץ דעם וואס דער עולם וועט טאנצען, וועט אויך גענעבען ווערען א פארשטעלונג פון טעני. מרס. לויס רעטינג וועט קומען מיט די טענצער פון רענד סקול און זיי וועלען געבען איי- ניגע נומערען פון קלאסישע טעני. אויך די סטודענטען פון די דזשימיניזיזם אין די יוניאן סענאטערס וועלען ווייזען וואס זיי קאנען, און עס וועט זיין וואס צו זעהן.

טיקעטס קאן מען באקומען פון מיסס גלוק, עדיקווישאנאל דירעקטאר פון לא- קאל 25, אין 16 וועסט 21טע סטריט. די טיקעטס ווייזען אויך צו באקומען אין אלע ברענטש אפיסעס פון די ווייסט און דרעס- מאכער יוניאן.

קיינע אימיגראנטען פאר באדינגער ענטוואפונג.

די אפטימיסטישע קלאנגען, וואס זיי נען געקומען פון וואשינגטאן אין דעם טשך פון די לעצטע עטליכע מאנאטען, אז די אמעריקאנער רעגירונג וועט אין גיכען צושטענדרופען אן אינטערנאציאנאלע ענט- וואפונגס-קאמפערענץ, ווייזען לעצטע וואך ערשטען געווארען. פרעזידענט הארדינג האט געזאגט צו א דעלעגאציע פון דער „פרייע קאמיטע פאר וועלט ענטוואפ- נונג“, אז ער האט נישט ברעה צו מאכען קיין שריט אין דער ריכטונג פון אינטער- נאציאנאלער ענטוואפונג איידער שלום וועט געשלאסען ווערען.

די קאמיטע האט אפגעלייט פאר אן ענטוואפונגס-קאנפערענץ אזוי שנעל ווי מעגליך און האט געבעטען דעם פרעזי- דענט צו ווירקען אויף דעם קאנגרעס, אז עס זאלען נישט באווייליגט ווערען קיין נרויסע געלדער פאר קריגס-שיפען און אז דער קאנגרעס זאל צוזאמענארבייטען מיט אנדערע רעגירונגען פאר דער פארשלא- גענונג פון אלערגליי באוואפנונגען.

מען דארף געדענקען אז היינטיגער צייט נען די באווייליגטע געלדער פאר דער ארמיי און פלאט גרעסער ווי ווען עס איז אין דער געשיכטע פון לאנד, אויסער די לעצ- טע צוויי מלחמה יארהערען. מען האט אויס- געדעכענט אז פון יעדען דאלאר, וואס די רעגירונג באקומט אלס שטייערען, ווערט אויסגעגעבען 88 סענט אויף מיליטערישע צוועקען.

און דאך מוז די ענטוואפונג וואר- טען. היינט איז דער אויסרייד, אז מיר ווייזען נאך אלץ אין א מלחמה-צושטאנד. מארגען וועט מען געפינען אז אנדער פאר פירענעס אויסרייד, די גרויסע קארפא- ריישאנס, וואס ווייזען פאראינטערשט אין בויען ריזיגע קריגס-שיפען מווען בא- זארגט ווערען פרייהער פאר אלעדיג. מיר ווייזען נישט צו אפטימיסטיש ווענען ענט- וואפונג, שוין האט זיך די אנטוויקאפ- נעזישע און אנטוויקעסירטע פראפא- נאנדע מורא'דיג פארשטארקט. די אמר- ניציאנס — מאנאטען און די „גרויס ביר- טע“ אימפעריאליסטען ווייזען פאראינ- טערשט, אז מיר זאלען אויפהאלטען א ריזיגע ארמיי און א ריזיגע פלאטע. און אזוי לאנג ווי די ארבייטער פון לאנד הא- בען קיין דעה ניט אין דער פארוואלטונג פון די שטייערען פל לאנד, קאן מען נישט ערווארטען קיין ממשות'דיגע פארקלענע- רונג אין באוואפנונגען.

גער'ס פעדעראלער קאנטראל ווי א דונער פון לויטערען הימל קומט פון דעם באדיהמטען פארשטענער פון אינ- דוסטריעלער אויטאקראטיע, טשערמאן נערי פון שטאל טראסט, א נייער פלאן פאר אינדוסטריעלען קאנטראל. ער וויל חלילה נישט אוועקנעמען דעם קאנטראל פון זיין „באדאר און דירעקטאט“ איבער דער שטאל אינדוסטריע. ער רעקאמענד- ירט בלויז א „פארניגטע קאנטראל“ מצד דער רעגירונג אלס א גענענציפט צו דער ארבייטער-יוניאן פראבלעם.

דער דאזיגער פלאן איז פון גרויס באדייטונג שוין דערפאר, וואס ער קומט באלד נאך דער באקאנטמאכונג פון דער נאציאנאלער ארגאניזאציאנס קאמיטע פאר דער שטאל אינדוסטריע, אז זי וועט אין גיכען אנהייבען אן אויפקלערונגס- קאמפיין צווישען די שטאל ארבייטער. טראץ אלע באהויפטונגען פון די שטאל מאגאזינען, אז דער סטרייט איז געווען א דורכפאל און האט אויף די ארבייטער קיין איינדרוק נישט געמאכט, איז עס דאך א פאקט, אז צעהנדליגער טויזענטער פון די ארבייטער, וואס האבען זיך באטיילי- גט אין דעם סטרייט אין 1919, ווייזען געליבען לאיאל צו דער יוניאן, און אז מיט אלע ברומאלע מיטלען וואס ער האט אנגעווענדעט, האט זיך דעם שטאל טראסט נישט איינגעגעבען צו דערשטיקען די אר- גאניזאציאנס פראפאגאנדע.

דאס בינדער, וואס גערי נישט איצטער א ווארף די ארבייטער און דער עפענט- ליכער מיינונג, באשטעהט פון א פלאן צו באשטימען אן אומפארטייאישע רעג- לאציאנס-קאמיטע. די קאמיטע זאל ניט זיין די לעצטע אינסטאנץ, נאר איהער באשלוסען זאלען רעוויירט ווער- דען. דאס בעסטע וואס מען קאן זאגען ווענען אזא קאמיטע איז אז זי וואלט גענומען די ארבייטער הענט און פיס, ווי דער „אינדוסטריעלער געריכט“, וואס גאווערנאר אלען האט איינגעפיהרט אין סענאטעס.

פארשטעהט זיך, אז גערי וויל נישט הערען פון קיין ארבייטער יוניאן. ער פאר- דאמט די יוניאן דערפאר וואס די ארביי- טער וואס געהערען צו איהר ווערען „אינ- דוסטריעלע שלאפען פון דער ארגאני- זאציע“, „ווען אונזערע שפעער“ זאגט ער, „זאלען ווערען ארגאניזירט, וואלט ער

באשטעט וואהל פאר די לאקאלס 22 און 25

די ספעציעל באשטימטע קאמיטע פון דער אינטערנעשאנאל האט פול פאזער צו באשליסען איבער טשאלענדזשעס און אפילס ווענען און פון קאנדידאטען. דאס באשאפט די מעגליכקייט, אז נעמטשע לענדזשעס קאנדידאטען זאלען-קריגען פאר לע גערעכטיגקייט.

די באשטימטע קאמיטע פון דער אינטערנעשאנאל איז ווייס פרעזידענטען ס. לעפאוויטש, ה. וואנדער און גינפא און פיליפ קאפלאוויטש, טרעושוורער פון קלאוק- מאכער דזשיינט באדאר, און דזש. ברעס- לאווער, מענעזשער פון לאקאל 35.

די דעם און ווייסט מאכער ווערען גערופען זיך צו באטייליגען אין דער לעקשאן אין גרויסע מאסען. אלעס וועט זיין אראנזשירט און אלע טויזענער מע- בערס זאלען קענען קומען שטימען.

(שלוש פון זייט 1.)

עלעקשאן זאל זיין אין א באשטימטען טאג.

עס זאלען געעפענט ווערען פולגינג פלעצער, וואו די מעמברס זאלען קענען קומען שטימען א גאנצען טאג.

פאר אן עקזעקוטיוו באדאר פאר לא- קאל 22, וועט מאכער, זאלען שטימען בלויז די וועלכע וועלען זיך רעדזשיסטירט רען אלס דעם מאכער; און פאר אן עק- זעקוטיוו באדאר פאר לאקאל 25, ווייטס מאכער, זאלען שטימען בלויז די, וועלכע וועלען זיך רעדזשיסטירען אלס ווייטס- מאכער.

קאנדידאטען צו דער עקזעקוטיוו פון לאקאל 22 וועלען נאך קענען זיין דרעס- מאכער, און קאנדידאטען צו דער עקזעק- טיוו פון לאקאל 25 — נאך ווייטסמאכער.

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union

Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126.

B. SCHLESINGER, President S. YANOFSKY, Editor.

A. BAROFF, Sec'y-Treas. ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.

Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.

Vol. III, No. 18. New York, Friday, April 29, 1921

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

צום ערשטען מאי

פון מאקס ד. דעניש.

פאר א פארדארטען, קארגען שטיקעל ברויט, און וויערע ארגאניזאציעס, צוגעדרוקט צום וואנט, קעמפער מיט אלע זעכסטען צו פארטיידיגען זיך געגען די אונטערע פון די הערשער.

יע, דער ארבייטער קלאס איז ארמעטער אין א פארטיידיגונגס-פאזיציע. און דאך, גיט אכטענדיג אויף אלעס דעם,

אונזער גבורה, אונזער כח ליגט אין אונזער אפגעהעציקייט.

מיר וועלען גיט באהאלטען דעם אמת. נאך עטליכע יאָהר פון אומגעהויערען פראָגרעס — האָט זיך די ארבייטער באַוועגונג אזוי ווי אַפּגעשטעלט. די קאָפּ-טאָליסטישע קלאַסען איבער דער גאנצער וועלט האָבען פאַרשטאַרקט זייער ליניע און זיי אַטאַקירען יעצט דעם ארבייטער קלאַס רעכטס און לינקס.

היינט צו טאָג געפינט זיך דער ארבייטער קלאַס אין אַ פאַרטיידיגונגס צו-שטאַנד. אין די פאַראייניגטע שטאַטען האָט זיך דער ביטערער נאַל פון אונזערע שונאים אויסגעגאָסען אין דער פאַרמע פון אַ מוראָלינגער קאָנספּיראַציע צו צוברעכען די ארבייטער באַוועגונג אונטער אַ מאַסע פון אַן „אַפּען שאַפּ“ קאָמפּיין. זייערע אלטע חברים — די פרעסע, די גייסטיכע און דער הייליגער בייטש פון דעם אינ-דו-שאַנקשאַן — העלפען זיי ווידער אַמאָל מיט אלע כּחות. דער פיינליכער שטורעם ברויזט און קאָכט אַרום אונז און זיין קראַפט איז נאָך וווייט גיט אין גאַנצען אויסגעשפּילט.

אין ענגלאַנד האָבען די ארבייטער, אין פאַרלויף פון יענעם פאַרגאַנגענעם יאָהר, געקעמפט הויפּטזעכליך, אום גיט צו פאַר-לירען דאָס, וואָס זיי האָבען שוין געוואָרען. אין ענגלאַנד, וואו די ארבייטער-באַוועגונג איז עלטער ווי אונזערע און וואו דער ארבייטער קלאַס ליידט פיליכט מעהר ווי דאָ, הערשט אַ העכערע שטי-מונג, אַ גרעסערע קלאַסען באַוואוסטזיניג-קייט צווישען די ארבייטער מאַסען. זייער וועג צום זיג איז אַבער נאָך אויך אַ גאַנץ לאַנגער און איז אויך אַנגעפיקעוועט מיט דערנער.

אין קאָנסטינטאַנאָלען אייראָפּא — אין פראַנקרײַך — דאָרטען באַקעמפט די רע-גירונג די ארבייטער מיט אַ בלוט און איינזע-האַנד, זי צוברעכט זייערע סטריקס מיט סאַלדאַטען, זי לייזט אויף די „דו-שע-נעראל קאָנספּיראַציע“ און פילט אן די טורמעס מיט ארבייטער פיהרער; אין איטאַליען — דאָרט איז אויסגעוואַקסען אַ נייע ארמיי פון משחיתים, די „פאַסט-שיסטען“, וועלכע האָבען אַנגעפאַנגען אַ רענעלען בירגער-קריג געגען ארבייטער און סאַציאַליסטען; זיי הרג'ען ארבייטער-דעפּוטאַטען, זיי פאַרברענען ארבייטער-דרוקערייען; אין אונגאַרן — דאָרטען ליגט דער ראַדיקאַליזם און דער טרייד-יוניאָניזם אין חרם און דער מייט סטרא-שעט יעדען איינציגען וואָס וואַנט אַ וואָרט אויסצורידען; אין צענטראַל-אייראָפּא — דאָרט קעמפער די ארבייטער

באטראכטונגען צום ערשטען מאי

פון ה. וואנדער.

איז געווען א יאָהר פון פאַרטיידיגונגס-שלאכטען און פון צוריקשטויסען אַטאַ-קעס. דאָס יאָהר 1921 וועט אויך פיל-לייכט זיין אַ יאָהר פון ביטערע פאַרטיי-דיגונגס-קעמפער. די ארבייטער-וועלט פאַרבלייבט אַבער זיכער און אומערשר-קען. די ראָד פון דער געשיכטע קען נישט געדערהט ווערען אויף צוריק. גיט אַכט טענדיג אויף אינדרו-שטאַנשאַנס, גיט אַכט טענדיג אויף די קאַנצענטרירטע אַנגריפ-ען אויף די ארבייטער סטענדערס און די גיפטיגע קאָנספּיראַציע פון דעם „אַפּען שאַפּ“, וועט די פאָזיציע פון דעם אר-בייטער קלאַס גיט אַפּגעשטויסען ווערען אויף אַ לאַנגער צייט.

עס לעבע די נעקסטע ארבייטער-אַפּענסיווע!

אזוי גיט ווי איבעראל, און מיט פאַראיי-ניגטע קרעפטען וועלען מיר צוריקשלאָגען די אַטאַקעס פון שונא און קעמפערן אזוי-לאַנג ביז דער ענדליכער באַפרייאַונג פון גאַנצען ארבייטער קלאַס.

טאכטער פון א קלאוקמאכער ייט א רייטיטעל אין עאליען האל

נעקסטען פרייטאָג אָווענט, דעם 6טען מאי, וועט אַ עאליען האַל, 34 וועסט-43סטע סט. געגעבען ווערען אַ פיאנאַר-ע-סייטעל (אַ קאָנצערט) פון מײַס סאַראַה באַראַש.

מיט באַראַש איז די טאכטער פון אַ קלאַוקמאַכער, אַ מעמבער פון לאַקאַל 1. ער האָט געטאָן אלעס וואָס ער האָט גע-קאַנט צו געבען זיין טאכטער אַ מוזיקאַ-לישע בילדונג.

מיר גראַטולירען ברודער באַראַש מיט זיין טאכטער'ס ערפאַל. מען קאָן ער-וואַרטען, אַז די קלאַוקמאַכער וועלען זיין צו דעם רייטיטעל און אַנטויל געהען אין דער שמחה פון זייערען אַ ברודער. דער רייטיטעל איז אונטער דער מענעדזשמענט פון דער דושינ הוימלעל מיוזיקעל ביראָ.

אַ מיטינג פון דער אינטערנעשאַנאַל עדיקאציע קאָמיטע.

אַ צווייטער מיטינג פון דער אינטער-נעשאַנאַל עדיקאציע קאָמיטע איז אַפּגעהאַלטען געווארען לעצטע וואך אויף דעם מיטינג איז באַטראכט געוואָר-ען די עדיקאציע קאָמיטע ארבייט פון דעם נעקסטען סעזאָן.

אַ צווייטער מיטינג פון דער קאָמיטע וועט אַפּגעהאַלטען ווערען נעקסטען מאָנ-טאָג, אויף וועלכען דיעזע פלענער וועלען נאָך גענויער באַטראכט ווערען.

געגען ארבייטער. יעדע פאזע פון לעבען געזען זיי אויס צו באַפֿעסטיגען זייער פא-זיציע. און מיר, די ארבייטער, זיינען צו-טיילט אין קליינלעך, אין לינקע און אין רעכטע, אין פראָגרעס ווע יוניאָנס און צו-ריקגעשטאַנענע יוניאָנס. אין טייל יוניאָן לייטע פאַרשטעהען נאָך גיט, אַז זיי דאַר-פֿען זיין אַרגאַניזירט, אַ צווייטע האַלט שוין ביי דער סאַציאַלער רעוואָלוציע. מיר האָבען סאַציאַליסטישע פאַרטייגן מיט אַ לייבאַר פאַרטיי, אין קליינער טייל לויפט צו האַסטג אַוועק און רעכענט זיך גיט דאמיט, וואָס די איבעריגע טיילען בלויז-בען הינטען, און זיי אליין קאָנען גאַרניט אויספירען, ווען זיי וועלען גיט האָבען אַלעמען מיט זיך. די ענדע איז, אַז די כּחות זיינען צושפּילטערט. איינער קוקט אויפֿן צווייטען מיט פאַרדאַכט אַנשטאַט צו זיין פאַראייניגט צום וואַהל אַם בעס-טען פאַר אַלע. אַט דאָס איז דערוויילע די לאַנגע ווי איר זעה זי אין די ארבייטער-רייזען אויף דער גאַנצער וועלט.

מיינט איהר דאך אורא, אַז איר בין געוואָרען אַ געפֿערליכער פּעסימיסט און איר גלויב גיט מעהר אין דער צוקונפֿט פון ארבייטער קלאַס, מאַכט איהר אַ טעות. איר גלויב יעצט נאָך מעהר ווי אימער, אַז די צוקונפֿט באַלאַנגט פֿאַרט צו די ארביי-טער, נאָך וואָס דען, די מלחמה יאָהרען און די רעוואָלוציע אין רוסלאַנד האָבען פילע פאַרדרעהט די קעפּ, מאַכט צו פיל אויף לינקס און מאַכט צו פיל אויף רעכטס. אמת, דורך דעם וואָס עס איז נישט קיין איינציגקייט אין די ארבייטער און אין די סאַציאַליסטישע רייזען האָט די רעאַקציע איבעראַל אויסגעהויבען דעם קאַפּ, אַבער עס קאָן לאַנג אזוי גיט אַנהאַל-טען. לאַמיר דאָרום האַפֿען. אַז דיעזער אינטערנאַציאָנאַלער יום טוב, אַז דיעזער ערשטער מאי וועט זיין דער אַנפֿאַנג צוריק צו פאַראייניגען די ארבייטער-רייזען דאָ.

דער ערשטער מאי איז, אָדער, ריכטיג גער, האָט באַדאַרפט זיין, דער „זיסטוב פון דעם גאַנצען פֿאַרשטענדענעם פֿאַר-לעטאַריאַט איבער דער גאַנצער וועלט. אין דיווען טאָג האָבען די ארבייטער באַדאַרפט דעמאָנסטרירען זייער מאַכט, צו הערמאַנען די מאַכטהאַבענדע, אַז ער איז דעק ארביי-טער, וועלכער באַשאַפט אלעס און איז אויך באַרעכטיגט צו געניסען פון אַלעס.

און דאָך, ווי ווייט עס איז נאָך פון דעם! די לעצטע עטליכע יאָהר האָבען, דאַכט זיך, באַדאַרפט עפענען די אויגען פון יעדען איינעם, אפילו פון די קאָנסערוואַטיוו-סטע צווישען די קאָנסערוואַטיווע, אַז זיי קאָנען זיך אויף קיינעם גיט פאַרלאָזען, נאָר זיי מוזען געמען זייער שיקאַל אין זייערע אייגענע הענט. ווען מיר געמען די לעצטע מלחמה-יאָהרען און מיר זעהען, ווי דעם ארבייטערס בלוט האָט זיך געגאָסען און גיט זיך נאָך יעצט ווי וואַסער אויפֿן מוזע פון קאַפיטאַל, ווען מיר דערמאַנען זיך אַן די אלע פאַרשפּרעכענע גליקען, נאָך דעם ווי די מלחמה וועט זיין פֿאַראַיבער און באַטראַכטען, וואָס האָט זיך אויסגע-לאָזט פון אלעס, דאַרפֿען מיר, דלכט מיר, שוין זעהן אלעס אין דעם ריכטיגען קאָליר, און גיט לאָזען זיך מעהר פאַרפירען פון פאַרשיידענע דעמאָנאַצען. אַבער ווי ווייט מיר זיינען נאָך דערפֿון!

און ווען איר טראַכט זיך אַהיין אין דער זאך און פרעג זיך אליין, וואָרום איז דאָס אזוי? ווי קומט עס, וואָס אַ קליין הייפּעלע מענשען רעגירט איבער דער גע-וואַלדיג גרויסער מאַסע ארבייטער און טוט מיט ווי וואָס זיי ווילען, קאָן איר גיט קומען צו קיין אַנדער שלום, אַז עס איז דערפֿאַר, ווייל די קאַפיטאַליסטען זיינען קלאַסען-באַוואוסט; זיי פאַרשטעהען זייער ערע קלאַסען אינטערעסען און זיינען אלע מאַל פאַראייניגט ווען זיי טרעטען אַרויס

קלאוקאז סקורט פרעסערס יוניאן לאקאל 35 קומט פיייערען דעם ערשטען מאי!

מיט א

קאנצערט און באר

איז פארק וויז פערלעס 3 וועסט 110טע סטריט, אנטקעגען סענטראל פארק.

זונטאג 2 אויגער נאכמיטאג.

פאלגענדע וועלען אנטהייל נעמען:
סעמועל גאלדענבערג, פון 2טע עווע. מעאטער.
לואיס גאלדענבערג, דער נייער וואונדערליכער ווייאליניסט.
מיס שריינער, די באוואוסטע סאפראנא זינגערין.
הער און מאדאם ראשעל ראזענפעלד (פון סאמאשעווסקיס מעאטער) וועלען זינגען קופלעמען.
יעדער מעמבער איז בארעכטיגט צו צוויי פרייע טיקעטס, איהר קענט זיי קריגען אין אפוס פון לאקאל 35.

רעדנער:
ש. יאנאזוסקי
איזראעל פיינבערג
דזשע. מענעדזשער פון דער יוניאן
ה. לאנג
לייבאר עדיטאר פון „פארוערטס“
זאנג. מאיר לאנדא

עקזעקוטיוו בארד לאקאל 35
דזש. בדעסלאוו, מענעדזשער.

דעזינינג

פעטערן מייקינג

גריידינג

ווערט געלערענט סטריקט אינדיווידוּל.

בייטאג און נאכט שטונדען.

אונזער בעטאדע פון לערנען איז ספעציעל צוגעפאסט פאר דער האלטייל לויט פון וואו מענטש, מיסט, דזשודאס, שוילדערעס און אינפאַנטס גארמענטס.

זעהט אונז איידער איהר מאכט א מיסטיק.

ליעדניג קאלעדזש פון דעזיין גינג און פעטערן מייקינג.

פראקטיקל דעזינער בילדינג.

פראפ. י. ראזענפעלד, דירעקטאר.

222 איסט 14טע סט., ניו יארק.

(צווישען 2טע און 3טע עווע.)

טעלעפאן: ספיווקעסע 5817.

וועלעפאן גרעמערס 2441

די לעאנארד פרעס

42 איסט 23טע סט., ניו יארק

פול מיט האפנונג פיל אז דיין נשמה!

פון דזש. העדלער.

טאציע; א וועלט און ארבייטסגעבער;
א וועלט און שטאטער. די
דעם ערשטען מאי קום צום שלום, אז
די יעצטיגע עקאנאמישע ארדנונג מוז
נעהן. ווייל זי טיט נישט. ווייל שטאטער
דיי איז דער פונדאמענט אויף וועלכען זי
קאן עקזיסטירען. ווייל אומגלייכהייט איז
דער ווינקעל-שטיין אויף וועלכען זי איז
געבויט. ווייל אונטערטעניגקייט פון איין
מענטש צום צווייטען איז דער קוואל פון
וועלכען זי ציהט איהר חיונה. און שטאט-
פון קאן זי נישט עקזיסטירען. און א קלאס
אויסגעבויעטע ארבייטער קאן זיך די
יעצטיגע ארדנונג נישט האלטען. דער רוח
פון א פרייער נשמה מוז זיין — אלעס
וואס עס לעבט און ערנערט זיך און שעפט
זיין גליק, אויף דעם אומגליק און די ליי-
דען פון א צווייטען. — מוז נעהן!

ווען דיין הארץ ווערט איינגעהילט אין
אן אומזען, און דיין נשמה פארט א קרבן
צו גלייכגילטיגקייט; ווען דיין הארץ אונט
איז בלייב וואקסען און הייבט; ווען דער
אומבארימליכער "היינט" פארשטעל-
פערט דייך מיט א גלייבען, אז דיין "מאך"
נען" וועט נישט זיין שעהנער פאר דיין
„נעכטען" און פאר דיין „היינט" — דאן
לאז דיין אויג נאך פאלען אויף דעם ער-
שטען מאי. זעט זיך אן דעם טאג מיט
גלייבען, מיט האפנונג און מיט מוט און
נעה זיך ווייטער דיין גאנג.
זיך נישט פאר די אלע שטויבעל שטיינער,
מיט וועלכע דיין וועט איז פארשטעלט.
נעה ארום זי; נעה איבער זי. רייס זי
ארויס; שליידער זי אוועק; צורייב זי
אויף קלייניקע זעמלעך און ווארף זי
צום וואנט און נעה אומערשראקען דיין
ווען.

איך ווייס די לידען פון דיין נשמה.
איך ווייס, אז נישט איין מאל האט זיך א
זינדער געדאנק באזעצט אין דיין מאך
און האט דייך גערייצט אויסצוגעבען דיין
טרוים. דו זעהסט דיין ארמיי צושפליי-
טערט און צוטיילט. אויף איין זייט —
אומוויסענהייט; אויף דער צווייטער זייט
— סיגנאליט; אויף דער דריטער זייט
פארראט און אויף דער פערטער זייט —
פיערדיגע לאווע פון ראכע-זוכענדען
עארן. אבער דאס איז גארנישט. דו
נערענק נאך איין זאך, אז אלע ווענען פיה-
רען צו איין פונקט — צו פרייהייט, צו
דיין באפרייאונג, צו א שעהנערע און בע-
סערע וועלט.

דער ערשטער מאי איז דער טאג, ווען
דו, ארבייטער, בריינגסט צוזאמען ביידע
וועלטען, די יעצטיגע וועלט און די וועלט,
וועלכע דו מאלסט אין דיין פאנטאזיע און
זעהסט דעם קאנטראסט צווישען זיי. דו
זעהסט פאר זיך קלאר די יעצטיגע ארד-
נונג; די ארדנונג פון ארימקייט, הונגע-
ר, ארבייטסלאזיקייט, קראנקהייט,
אומגלייכהייט, עקספּלאטאציע, יאמער,
עלענד און אונטערטעניגקייט. און דו
זעהסט אויך די וועלט פון דיין צוקונפט;
א וועלט און ארימקייט, א וועלט און אר-
בייטסלאזיקייט, א וועלט און עקספּלא-
ציע.

שרעק זיך נישט פאר'ן מארגען. ערנער
ווי דער מאי, קאן שוין נישט זיין. וואס
איז א לעבען ווערט און פרייהייט? וואס
פאר א באדייטונג האט דער בלויזער
עקזיסטענץ און און לעבען? ווי לאנג
קאן א מענטש מיט פארשטאנד לעבען מיט
דעם באוואוסטזיין, אז זיין גאנצער גליק
איז אפהענגיג אן דעם גוטען ווילען פון א
צווייטען? דער מארגען איז טאקע נאך
איינגעהילט אין א שלייער. דיין פארשטע-
לונגס קראפט האט נאך נישט אויסגעלייגט
די אלע איינגעזעהענע פון דעם נייעם
פלאן. דאס איז אבער נישט וויכטיג. פאר-
קערט, ס'איז נאך שעהנער אזוי. ווייל די
נעחמינספולקייט ארום דער וועלט פון
דיין מארגען נישט נאך צו מעהר רייז און
מעהר חן צו דיין טרוים. ווייס איין זאך:
אז די וועלט וואס דו האסט זיך אונטער-
נומען צו באשאפען, האט איין הויפט
מעלה, וואס זי וועט זיין באזירט אויף
אמת, יושר, גלייכהייט, גערעכטיגקייט און
ליבע. אט איז אזא וועלט וועט ווערט זיין
צו לעבען, אין אזא וועלט וועט ווערט זיין
צו טרויער און פאנטאזיער — פאר אזא
וועלט איז ווערט צו שטארבען.
דער ערשטער מאי רעדט קלאר צו די
ארבייטער פון דער גאנצער וועלט. מיר
דאכט, אז איך הער דינען טאג א שטימע
מיט א געטליכען אויסרוף: די פראק-
טישע באקאנטען נישט צו מיר; די

א גרום צום ערשטען מאי!

די דעם און ווייסט מייקערס וועלען פיערען
דעם אינטערנאציאנאלען ארבייטער יום טוב,
דעם ערשטען מאי, צוזאמען מיט אלע אנדערע
ארגאניזירטע ארבייטער איבער דער גאנצער
וועלט.

דזשאנט באארד
פון דעם און ווייסט אינדוסטריע
מ. ק. מאקאו, סעקרעטער.

ד.ר. גוואים סאדאף

דענטיסט

איז איצט אין זיין אייגענעם אפיס אין

1 UNION SQUARE

ROOM 503

TEL. STUYVESANT 9126

Cor. 14th St.

איין די מוטינע. די וואס קאנען טרויערען
א שעהנעם טרוים און די וואס קאנען ווע-
בען א שעהנע גאלדענע פאנטאזיע; די
וואס זוכען א בליהענדע, דופטענדע אט-
מאספערע פאר זייער נשמה, קומט צו מיר.
פאר אייך, טרויער, האב איך א קוואל
מיט גליק.

צווייטער האבען אין דינען פיער
טאג קיין ארט נישט; די ריזל אט-
טען וועלען אין מיר קיין גליק נישט גע-
פינען; די וואס ליבען דעם קערפער
מעהר פון דער זעלע וועלען זיך פיהלען
אנטוישט. איך רופ צו מיר די עמפאנדלי-
כע; איך וויל די בענקענדע; איך לאדע

באגריסונג פון דזשאנט באארד
אין טאראנטא

דער דזשאנט באארד פון די קלאוקמאכער יוניאן
אין טאראנטא, קענעדע, באגריסט אלע מיטגלידער
פון דער אינטערנעשאנאל ליידים גארמענט וואר-
קערס יוניאן, צום 1טען מאי.

לאנג זאל לעבען די ארבייטער סאלידאריטעט אי-
בער דער גאנצער וועלט!

דער דזשאנט באארד פון טאראנטא
לאקאל 14, 70, 83 און 92.

י. לינדענבערג, סעקרעטער.

באזאר

קאנצערטען און באר

איז 71טע רעדזשימענט ארמארי
34טע סטריט און פארק עוועניו

פאר געצייג

פאר די

אידישע ארבייטער אין א"י

פראכטפולער באר

שבת אווענט, דעם 14טען מאי

גרויסער חזנים קאנצערט

זונטאג ביימאג, דעם 15טען מאי

גראנדיעזע פארשטעלונגען

זונטאג אווענט, דעם 15טען מאי

קאנצערט מיט גרעסטע אידישע קינסטלער

מאנטאג ביימאג, דעם 16טען מאי

גאלא קאנצערט

מאנטאג אווענט, דעם 16טען מאי

קאמביניישאן טיקעטס פאר דער גאנצער צייט פון באזאר \$1.25.
איינצעלנע טיקעטס 50 סענט
טיקעטס צו באקומען אין אפיס פון „די צייט", 153 איסט בראדוויי.
ברוקלין: 5. קאהען, דזשולערי סטאר, 44 גראהאם עוועניו; שול-
האז דראג סטאר, 182 מאנהעסטען עוועניו; קאנטאר'ס דריי גורס סטאר,
166 מאנהעסטען עוועניו; א. פישעלמאן'ס דראג סטאר, 36 ריעד עוועניו;
בראנזוויל: גאלדבערג'ס פארמאציע, פיסקין און ראקאוועי עוועניו;
סליפצינ'ס דראג סטאר, 278 טהאטפארד עוועניו; גאנזבערג'ס דראג
סטאר, 1829 פיסקין עוועניו; בראנס: א. קעשא דראג סטאר, 1722
בעטנייטה עוועניו; סטורן דזשולערי סטאר, 1337 ווילקיןס עוועניו;
ראזענבערג'ס סטישאנערי, 1154 יוניאן עוועניו; שלום עליכם פאלס
שול, 1387 וואשינגטאן עוועניו.

דער יוניאן מאגאזין

פון ה. סקולמאן

ווער קורץ און ער פונקט.
ענדליך קומט צו דער אנגעשטעלטער
און קאמף מיט וויסען און ער מוז שוין
נעמען. מיר זענענען זיך און קומען זיך.
אויפן הארצען ווערט אזוי מאדע שווער.
מיר רייזען אבער מער נישט, מיר קוקען
זיך שטום און איינע די אנדערע. נאך א
האנד דרוק און מיר צונעמען זיך.
ער בעט ווער הארציג צו נישט אלע
מעכערס פון אלע לאקאלס, און בעט זיי
צו טאן אלץ אין זייערע קרעפטען צו
פארשטארקען און פארשטענערען די יוניאן,
די ארגאניזאציע און איהרע פרינציפען,
פרינציפען פאר וועלכע ער לייבט. און
ענדליך פרינציפען, פאר וועלכע ער לייבט
זיך צו ליידיגן...

דער ארגאניזאציע קאמפיין פון דער אינטער- נעשנאל איז באשטימט

ספעציעלע קאמפאגנען פון וויס-פדעו, סאול ווייזמאן.

פאר דעם פינפטען מאל, עס איז אונז
געלונגען צו קריגען אלס איינעם פון די
רעדנער א קאמפאזישן פריסט. דאס איז
העכסט נויטיג, ווייל די מעהרסטע, וואס
ארבייטען אין דיעזע טריידס, זיינען קאד
טויליקען. עס האבען זיך אויך ארגאניז-
זירט גרופען פון אקטיווע מעמבערס,
וואס באלאנגען שוין אין דער יוניאן, צו
באוועקען די ארבייטער אין זייערע היימען
און ערקלערען זיי די נויטווענדיגקייט פון
שטארקע רייזען אין די טריידס פון
וויסמאן, דעסעס, מידי-בלאוועס,
סקוירטס און ווייטגודס. מיר האבען איר
געשטעלט מיטס הארטעס פארשטיינער
אלס לאקאל ארגאניזירן פון דער אינ-
טערנאציאנאל. זי איז ווער איבערגעגעבן
און מיר זענען ארבייט. זי איז אויך די
סעקרטערי פון דער „וויסעס טרייד
יוניאן לעג“ אין באלטימאר. זי באזיצט
א סך ענערגיע און א ווילען פאר ארגא-
ניזאציע-ארבייט צווישען פרויען.

אין דעם קלאק טרייד אין באלטימאר
איז יעצט קיין ארבייט נישט. דער סך
זאן איז געווען א קורצער און האט זיך
געענדיגט מיט א פיער וואכען צוריק.
דער נעקסטער סיואן וועט זיך פיעלייכט
ניט אנפאנגען ביז די לאגע אין ניו יארק
וועט נישט ווערען קלאר. ווייל אין באל-
טימאר טרייען די באסעס נאכקרימען די
ניו יארקער באסעס. און קלאקמאכער
זיינען דא אבער נישט ארגאניזירט און עס
וועט די באסעס נישט געלונגען צו טאן
וואס נאר זיי ווילט זיך. זיי האבען,
לואס, חשק צוריק איינפירען שטיק
ארבייט, און דאס, פארשטעהט זיך, וועט
לען די ארבייטער בשום אופן נישט דערלא-
זען, סיינען די באסעס וועלען אליין מא-
כען די קלאקס.

אין אלגעמיין האבען די ארבייטער
אין באלטימאר אביסעל פרייער אויפגע-
אטעמט. ביז נישט לאנג צוריק איז אן דער
שפיצע פון דער טרייד יוניאן באוועגונג
געשטאנען א געוויסער פוירגעסאן, דער
פרעזידענט פון דער פאלטימארער פערד-
רישאן. דיעזער פרעזידענט האט אין
דער זעלבער צייט אויך געהאט א פריי-
טינג שאפ. צוליב דעם און נאך אנדער-
ע אורזאכען האבען זיך איינגע וויכטיגע
יוניאנס צוריקגעצויגען פון דער פערדרי-
שאן. אלס א רעזולטאט פון די שטענ-
דיגע צאנקערענישן אין די לעצטע עטליכע
יארהר, האבען זיך די באסעס באנוצט
מיט דער געלענענהייט פאר זייערע צווע-
קען.

יעצט, ווי שוין געזאגט, האט זיך די
לאגע אביסעל געענדערט. מיטער פויר-
געסאן אין שוין אנערקענט אלס מעמבער
באס, האט סטרייט און באשעפטיגט נישט
יוניאן-לייט צו דער ארבייט. אויך זיי
פלאץ איז יעצט איינער א מר. ברונז, די
א נאנץ פרייער און נומער מענש. די
יוניאנס, וואס זיינען פרייער געשטאנען
אויסער דער פערדרישאן, זיינען צוריק
אריין, און דאס וועט פיעלייכט אויך העל-
פען ביז א געוויסען נאך אונזער ארבייט.

צעלחייטען ווענען זיין אייגענעם לעבען
און ווי אזוי אנדערע לעבען. ער פויר
באקאנט ער זיך, אן דער עפען איז ווער
שלעכט, און אויך דאס עס קומט איהם
אויס צו זייען צוזאמען מיט פארשידענע
ערליי פרויאנערס, וועלכע זיינען טאקס
אונטערקויף, אבער דאך אונטערקויף.
די האלבע שטונדע לויפט אריבער
אומבאמערקט. אויך שניעל פאנגט ער אן
אונז איינצופירענען ווענען אלעס, וואס עס
קומט פאר אין יוניאן. יעדע קליינזאכקייט
אינטערעסירט איהם. אלעס וויל ער ווי-
סען, וואס מאכט דער מעמבער, יענער
פריינד, וואס איז געווארען פון דעם שאפ,
און צו האט מען שוין ארגאניזירט יענעם
שאפ. מיר לעטפערען איהם אויך אלעס

דער ארגאניזאציע קאמפיין פון דער אינטער- נעשנאל איז באשטימט

ספעציעלע קאמפאגנען פון וויס-פדעו, סאול ווייזמאן.

באלטימאר איז איינע פון די סענ-
טערס, וואו אונזער אינטערנאציאנאל
האט שוין פילע געלד און א סך ארבייט
אריינגעטאן און אונזערהענדיגע רעזולטאט
טען. די אורזאכע איז, וואס דער ארביי-
טער עלעמענט, וואס איז באשעפטיגט
אין די ליידיג נארמענט טריידס אין דיע-
זער שטאדט באשטעהט מעהרסטענס פון
אמיעריקאנער געבארענע, און די באסעס
פון דיעזער שטאדט פארשטעהען ווי צו
מאכען די ארבייטער גלויבען, אז זיי טוען
פאר זיי אלעס, און נאך מעהר, ווי א
באס, דאך טהאן פאר זיינע ארבייטער.

אין דאס איז אויך ביז א געוויסען נאך
אמת. בלויז אבער וואס אנבאלאנגט צו
ריינע פעקטאריס מיט וויקטאריאלאס און
לאנסט-טרום, דאס האבען כמעט אלע
גרויסע פעקטאריס. אבער וואס אנבאל-
לאנגט וויידזשעס, דאס, זעהט איהר,
צאָהלט מען דארט דוקא די קענסטע, ווי
אין אירגענד וועלכער אנדער שטאדט ביי
דער זעלבער ארבייט.

אין איינע פון די גרעסטע שעפער
האבען דא די ארבייטער קראנקען און
טויטענדיגענעס. אין אזא פאל פיהלען
זיך די ארבייטער פשוט צונעכונדען צום
שאפ. אויך איז דא דער „באזיס סיס-
טעם“ שטארק ענטוויקעלט אין די שעפער
און די באסעס פון די שעפער זיינען
שטיין רויך.

די לעצטע צייט האבען זיך די אומ-
שטענדען אביסעל געענדערט, עס האט
זיך געמאכט, דאס דעם מאל איז דער
סלעק סיואן געווען לענגער, ווי אלע מאל.
און די ארבייטער זיינען געווען אויסער
ארבייט א נאנץ לאנגע צייט, און צוליב
דעם האט אונזער ארגאניזאציע-ארגא-
ניזאציע אויך געמוזט זיך אפשיטלען פאר א
געוויסער צייט. האבען די „נוטע“ בא-
סעס זיך באנוצט מיט דער געלענענהייט
און גענומען שנייען די פרויען רעכטס
און לינקס, אין פילע פעלע נאנצע פופ-
ציג פראצענט. עס איז געקומען
אזוי ווייט, אז יעצט ארבייט מען פאר
צען-צוועלף דאלאר א וואך. אין פיעלע
(יעצט האט מען אויך די ארבייטער
שטונדען פארלענגערט צו 48 און 50 א
וואך.

איצט איז אונזער ארגאניזאציע-ארגא-
ניזאציע אין פולען גאנג, אזוי שנעל ווי
עס האט זיך אנטפאנגען ארבייט, האבען
מיר באלד גענומען פארפלייצען די שע-
פער מיט סירוקולארס. אין א נאנץ קור-
צע צייט זיינען אויסגעטיילט געווארען
ארום פערציג טויזענד (40,000) סירק-
לארס פון פארשידענעם כאראקטער און
אין פארשידענע קאלירען. די באסעס
פון פיעלע שעפער האבען מיט דער היל-
פע פון דער פאליציי געשטערט די קאמ-
טעס צו טאן די ארבייט. דאך ווערט די
ארבייט פארשטענערט, און עס איז צו הא-
פען, אז אין א קורצער צייט וועלען מיר
זעהן נוסע רעזולטאטען פון דיעזער אר-
בייט.

מיר האבן שוין אויך א מאסמיני-
מיר

שפארט דערפאר, ווייל ער איז א יוניאן-
פארשטעלער, דערפאר וויל ער האט גע-
האט דעם „גריק“, אלס אועלכער, ער
וועהלט צו ווערען, דערפאר וויל ער מיט
זיין נאמען דאזיין, האט צו א געוויסען
נאך אויסגעדריקט דעם פארלאנג פון די
טויזענדער מיידלאך זיך צו ווענען אויך
וויפיל נישט איז באפרייען. פון די אונ-
טערשידענע באהאנדלונג פון די „גריק ווע-
רען“ וועלכער דעם בעלייבטיג.

עס איז מיר געווען ווער שווער, איך
האב זיך אבער נישט געקענט צוריקהאלטען,
עס האט זיך מיר ווער שטארק געוואלט
איהם ווען, כאטש איך האב געוואוסט
פרייער, אז דאס וועט מיר פארשאפען א
וועלט מיט יסורים.

נו, אט ביז איך שוין דארטען, גע-
פיהרט און געמענדעט פון די פארשידע-
דענע מיט און און יוניפארם באדינטע.
יעדע מינוט קריגען מיר אנדערע איי-
סטרוקציעס, אט אזוי זיך, אט אזוי בויג
זיך, דא קוק און דארטען נישט. צו איהם
אין סעל לאזט מען אונז נישט אריין, אין
דעם שאפ, וואו ער ארבייט אויך נישט, מען
פיהרט אונז אריין אין א שטאלען, לאנגען
צימער, וועלכער איז אינגאנצען מארנאמען
פון כמעט אזוי גרויס, ווי דער צימער,
לאנגען טיש, ווייס געפארבט, פון ביידע
זייטען טיש געפינען זיך שטולען. אויך
אין זייט זיצען מיר דעם „אינמיט“, א
זייט ערווארטען מיר דעם „אינמיט“, א
נאכער, וועלכע מען האט צוגעטראכט
פאר יעדען פרויאנער.

די צעהן מינוט, וואס מיר דארפן
ווארטען ביז וואנען אונזערע דארף
אריינקומען, קוקט אויס ווער לאנג, יעד
דעם מאל, וואס זיך נישט געפונען זיך, נישט
עפעס א קלאם אין הארצען. און א פאר-
לאנג, א נאנץ אומפארשטענדליכער פאר-
לאנג דאס ער זאל נאך אינגאנצען נישט
אריינקומען באהערשט מיר ווער שטארק.
עפעס ווילט זיך נישט זעהן אן אייגענעם
מענשען אין אזא לאגע. עפעס א געפיהל
פון שאנדע נעהמט מיר ארום. איך פיה-
ל זיך שולדיג אין עטוואס. ביז איך דאך
זיינער א קאלענע, האב געדיינט און גע-
טאן דאסעלבע וואס ער, ביז איך דאך
פונקט אזוי פילע שולדיג ווי ער, טאן ווא-
רום קומט דאס מיר ארומצוגעהן פראנק
און פרוי און געניסען פון אלעס, וואס איך
קען ארויסקריגען פון לעבען, און ער מוז
דא זיין, דא איז דעם שרעקליכען פלאץ,
דא וואו מען ווערט נאך נישט פאררעכענט
אלס מענש דא וואו מען טאר נישט שטייב-
לען, דא וואו די עסענס קען א אונזעריגער
ניט געהען צום מויל, דא וואו מען דארף
מאכעסמאל א נאנצע נאכט אנפיהרען
מלחמה מיט מיין און שצורעס, דא וואו
דער ברוינער קאפע קומט פון א פויף,
אזוי ווי די וואסער אין אונזערע הייזער,
דא וואו עס איז פארבאטען צו שרייבען,
צו לעזען צו דינען און צו אטעמען.

מיר עפענען דעם פעקעל עסענווארג,
וואס זיין פרוי האט אונז פאר איהם מיט
געגעבען. אלעס מווען מיר זארגעלפער
טיג אויסלייגען אויפן טיש, אום דער
„קופער“ זאל אלעס קענען נאכקוקען, טא-
מער חס ושלום האבען מיר געבראכט עט-
וואס, וואס עס קען איהם „שאדען“ צום
געזונד, אדער עטוואס, וואס לויט די רולס
פון דער „אינסטיטושאן“ טאן נישט אריין
געבראכט ווערען. אן אנגעשטעלטער
פארשרייבט אונזערע נעמען און אדרעסען
און אויך אונזער באציאונג צום „אינ-
מיט“, זיינען מיר סתם פריינד, אדער
משפחה. ענדליך עפענט זיך די טיר,
און — נו, יא, דאס איז ער... הער! —
רייסט זיך נישט ווילענדיג ארויס פון מיין
מויל. ער ענטפערט מיר, אבער מיט א
זעהל וואכען שאקעל מיט'ן קאפ. אן
געהט צו צו א דעם און נישט איבער א
קוויטעל, ווארשיינליך, א ראזעשעניע,
אז ער איז ערלויבט געווארען צו קומען
אדער. דאן ערשט געהט ער צו אונז
א ביסעל בלאס, ווער געווען. מיט די
אויגען זוכט ער עטוואס (מסתבא האט ער
ערווארטעט די קינדער). מיר צוקושען
זיך, און מיר פאנגען אז איינע די אנדערע
אויספריגען נאנץ געוויינליכע פראגען.
דאס הארץ צאפעלט, נאך דאס מויל רייט
דאס סאכע געוויינליכעס. איך קוק איהם
אן, דאכט זיך דער זעלבער הער, אבער
דאך איז אן אונטערשייד. די זאכען וועל-
כע ער טראגט, דאס שטיל רייזען און דער
נאנצער האלטען זיך מאכט אויך פיהלען,
אז עפעס איז דא פארשטענען, אז עס איז
דא א גרויסער אונטערשייד צווישען דעם
הערי פון אכטענען פופצען, און דעם
הערי פון זיבען הונדערט און פיער. עס
געהט אבער נישט לאנג. דער שטענדיגער
פל מיט באטרייליכען הומאר הער, לעבט
זיך מיט אונז אריין, און דערזעהט אונז
אויף אז עכט אמאניגענערע אופן ווענען
אלעס וואס ער לעבט דארטען איבער. ער
ניט אונז איבער פיעלע פאסטען און איי-
ניג

א סך כוחות האבען מיר אוועקגעלייגט
ניו וואנען אונז איז געלונגען צו באשט-
ען א סענטימענט צווישען דעם גרעסטען
טויל דעם און סקוירט מאכער פאר א
יוניאן. צעהנדיגע טויזענער סירקור-
לארס, הונדערטע רעדעס, אונזעהליכע
שאפטיגנען זיינען געווען געווארען,
ביז ענדליך מיר האבען דערפיהלט, אז א
סטרייט, אן אלגעמיינער סטרייט, אים צו
פארבעסערען די דאמאלסטדיגע מיווער-
בעלע לאגע פון די ארבייטער אין דעם
דעם טרייד, איז אומבאדינגט נויטיג.
לאנספערענצען, עקזעקוטיוו און אלער-
ליי סארטען מיטגלידען זיינען געהאלטען
געווארען, וואו יעדער קליינזאכקייט און יעד
דער סטראטעגישער פונקט איז געווארען
און איבערגעמאסטען געווארען. איז האט
געשיינט צו זיין אויסגעצייכענט, אלע,
און אויסגאנהע, זיינען מיר געווען אי-
בערצייגט, אז דער קאמף מוז און וועט
געוואונען ווערען. אלע האבען מיר ווי
אין מענש, געפיהלט, אז דער וועט איז
אויף איינער זייט. און מיט דעם נאנצען
ברען פון אונזערע באדייטערע נשמות
האבען מיר זיך דאן אריינגעווארפען אין
דעם קאמף גענען די מאנופעסטורערס
און פאר דעם אויפגעבען פון די ארביי-
טער. די שרעקליכע פרעסט, די גרויזאמע
שנעשטורעם, די ברוטאליטעט פון די
באסעס געדונגענע גיינסטערס, האבען
דעם מיט און איבערגעבענהייט פון אונז
ווער סטרייטער נישט געבראכען.

איך דערמאן זיך אן עטליכע, פונקט,
ווי דאס וואלט היינט פאסירט. א מיינער,
א קליינס, א דארטען, אין נאנצען א דער-
פרייענע, האט געשיקט סאבעל'ס שאפ
פון זיבען אויף פריה ביז פינף פארנאכט.
צוליב עפעס א סיבה זיינען קיין אנדערע
פיקעטס איהר פאסטען צו פארנעמען
ניט געשיקט געווארען, און זי האט דאר-
בער נישט פיקעט לייגן פשוט אופן נישט
וואלט פארלאזען. דאס איז בלויז איין
פאל פון די צעהנדיגע און הונדערטע
עטליכע. אזוינע פעלע, וועלכע האבען
פאסירט אין יענעם געדעקטוירדיגען
סטרייט פון די שיקאגא'ער נייטערקעס
אין 1916.

אין א געוויסען טאג דערוויסען מיר
זיך, אז אין א געוויסען שאפ זיצען נאך
די ארבייטער און נייטע, דאס הייסט, מען
סקעט פשוט. דער האל טיטערמאן רופט
אויס: ווער וויל זיך אנשליסען אן א
קאמפע צו געהן דיעזען שאפ „ארגונטער-
נעהמען“? פון אלע זייטען מעלערט מען
זיך פרוי ווילט. עס געהמט נישט לאנג, און
די קאמפע איז אוועק פרויבערען פערזענ-
ליך און דעמאנסטראטיוו צו באווייזען די
ומגלייכקייטע פיהרען, אז זיי טארען נישט
זיצען און ארבייטען, ווען זייערע ברודער
און שוועסטער פיהרען אן אזא ביטערען
פייט, אז דיעזער קאמף ווערט געפיהרט
פאר זייערע אייגענע אינטערעסען.

יא, דאס האט די קאמפע, וועלכע איז
שאטאנען געווען געווען פון מיינלאך גע-
האט ברעה אבער וואס פאר אן ענטו-
שונג! וואס פאר אן איבערראשונג! ווי
בויאנעס האט מען זיך אויף זיי ארויפגע-
ווארפען מיט שטעקעס און יארדסטויס,
קאמפאניעסערס און שערען. עס איז גע-
קומען צו א ביטערען געשעלעך, און אין
גרויס טומעל האט איינער פון די קאמטערס
באקומען א וואונד, פון וועלכער ער איז
אין צוויי וואכען שפעטער געשטארבען.
און דא האבען זיך די בעלי הבתים געגרי-
מען זוכען א קרבן. דער פאקט, אז זיי
האבען דעם סטרייט דורך דעם ביטער-
סטען אינדזשאנקשאן, וואס עס איז ווען
גענען ארבייטער ארויסגעגעבען געווארען,
דערשטיקט און פאדעריכטעט, דער פאקט
אז הונדערטע פון אונזענע מיינלאך זיי-
נען ארעסטירט און מיואס באליידיגט גע-
ווארען האט זיי נישט צופרייעגעשטעלט.
בלוט, — דאס איז נאך וואס זיי האבען
געמאכט, און א קלאנע, א מארדקלאנע,
איז געמאכט געווארען, און ווי עס איז גע-
ווען צו ערווארטען, גענען איינעם פון
שוונעדיג ביזנעס איידזשענטס. די קיים
האט זיך פארשלאפען פאר א לאנגע צייט,
און ענדליך ווען דער טויזע איז פארגע-
קומען, האט די דזשור, באשטעהענדיג
דורכאויס פון מענשען, וועלכע זיינען גע-
ווען ווער ווייס פון צו זיין סימפאטיש
מיט ארבייט און ארבייטער, געפונען אונז
זער ברודער שולדיג אין מארד צווייטען
נאך. מיר האבען דיעזען באשלוס אפער-
לירט צו דעם העכסטען געריכט פון
שטאט, אבער צום באדייערען האבען
מיר דארטען אויך קיין גערעכטיגקייט נישט
געפונען. אונזער ברודער, אונזער חבר
און מיטארבייטער, א פאטער פון צוויי
קליינע שייניקע מיינלאך, האט געמוזט
זיך זענענען מיט אלעס, וואס איהם איז
ליעב און טייער, און זיך לאזען איינשקיי-
טען אין דעם שרעקליכען סטייט פעניטענ-
שער, אין דזשוליעט. דארטען הינטער
די דיקע אימער באוואכטע מויערע ווענד
האט מען איהם איינגעשפארט, איינגע-

דער מאַגען ?

עקס-לאקס !

ערשטער מאי געדאנקען

פון אברהם טובים.

לאנד, און זיינען אויף באוואוסט געווארן דעם אלטן די געפסטע פיינט פון פאליציי.

פון דער צווייטער זייט איז אין דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג ענטפערט א צווייטע פארטייטענדע קראפט, וואס איז פונקט אזוי שערליך, ווי די, וואס מיר האבען דא דערמאנט. דאס זיינען די קליינע גרופעס דא און דארט, וועלכע פארשווערען זייער נאנצע צייט אויף צושטעלונגס-ארבייט און האבן בען גאר נישט אין זינען די טעטיגקייט פון בויען, אט די קראפט, וועלכע מען טרעפט אויף אין מאנכע טריידינג-האוס, האט זיך פארהימליכט א צאָהל רעוואלוציאנערע פראצען, און די יענע, וואס ווילען אט די פראצען בלינדער-הייט נישט פארשטענען, ווערען ערקלערט אלס שונאים און פאררעכטעט פון ארבייטער-קלאס. אט די גרופען האבען אנגענומען פארדארבענע מיטלען, זיי האלטען בלויז פון אטאקירען. זייער לאזונג איז: רייס ארונטער! זיי באזיצען נישט קיינע פערזענליכע עפעס אויפצובויען, און זיי זיינען אהנע צווייטע, די גרעסטע פיינט פון דער ארבייטער באוועגונג.

אט די צוויי קרעפטען העלפען מעהר פון אלעס צו עטאבלירען דעם „אָפּען שאַפּ“, צו בריינגען צוריק אין לעבען דעם אמאליגען סוועט-שאפּ. באוואוסט צי אומבאוואוסט, שפיעלען זיי אונטער אין די הענט פון דער רעאקציע, וועלכע זוכט צו פארניכטען די אייגנטיקייט פון ארבייטער-קלאס, אום צו פארוואנדלען די ארבייטער אין פשוט'ע שקלאפען.

דעריבער, אין דעם 1טען מאי פון 1921, דארפן אלע ערנסטע גרופעס אין דער ארבייטער באוועגונג זיך פארטראכטען, זיך אפגעבען א קלארען חשבון; אין דעם טאָג דארף אנאליזירט ווערען די לאגע און עס דארף געמאכט ווערען א ערנסטער פארזוך צו מאכען, אז די ארבייטער באוועגונג זאל זיך נישט אפגעבען בלויז מיט א קאמף קעגען דער אדער יעדע נער מאנופעקטורערס אסאסיאציע, און זי זאל זיך אויך פארנעמען מיט שארפע פלענען פאר דער צוקונפט.

דער 1טער מאי טאָג האט געדארפט אויסגענוצט ווערען פאר דער אנטאציע פון עפעס מעהר, ווי צו פארלאנגען שוין איצט א פאר סענט מעהר א טאָג. דער טאָג האט געדארפט אויסגענוצט ווערען צו לערנען די ארבייטער שטרעבען צו עפעס העכערעס, נישט טרעבען עס זאל אייננאנצען אפגעשאפט ווערען די איצטיגע קליינע שקלאפעריי.

זיך אנשטריינגענדיג בלויז, ווי עס איז צו פארלאסטען זיין צורדערשטען עקזיסטענץ. די איינציגע רפואה, וואס זיי האבען קענען דער שערליכער געזעצער-בונג, איז די אלטע אויסגעדראשענע פראצעדור: „ערוועהלט אייערע פריינט און ווארפט דורך אייערע שונאים.“ אבער עס געהט נישט לאנג אויסצוגעפיענען, אז יעדע ערוועהלטע „פריינט“ ווערען פעט ביים טיש פון די שונאים.

די שונאקייט פון דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג באשטעהט אין דעם, וואס זי קאן נישט שטעהן אויף איהרע אייגענע פיס, און צו באשאפען דורך איינער נער מאכט דעם צושטאנד, וואס ווערט געוואונשען. אזוי לאנג ווי דער ארבייטער-קלאס וועט זיך פארלאזען, אז דער קאפיטאליסטען-קלאס מיט זיין געזעצטער-בונג זאל זיין „גערעכט צו איהם“, אזוי לאנג וועט ער באמת פאר זיך גאר נישט קאנען אויפמאכן.

עס איז שוין צייט פאר דער ארבייטער-שטראשפט צו באגרייפן, אז זי קאן נישט באקומען פאר זיך עפעס גוטעס פון דעם פייגל'ס לאגער. דעם וויכטיגען לעסאן האט מען געדארפט לערנען שוין לאנג צוריק. מען האט זיך געדארפט אויס-לערנען צו קאנען אונטערשיידען פון א פריינד ביז א שונא.

דער איצטיגער כאָס אין דער ארבייטער באוועגונג געהט זיך דערפון, וואס די ארבייטערשאפט אנערקענט נישט אט דעם פונדאמענטאלען פרינציפ. אין די לעצטע עטליכע יאהר האט די ארבייטער-שטראשפט, דורך איהרע אנערקענטע פיהרער, געמאכט חלילה צו פארשיידענע רעאקציענערע גרופעס. יעדע פיהרער, הויף אין זייער ראנג אין דער טריידינג יוניאן באוועגונג אין אמעריקא, זיינען געווארען באוואוסט אלס די שונאים פון אלעס, וואס איז ראדיקאל. זיי האבען אוועקגעקוקט פון יעדען גענסטען פארזוך צו באשאפען א פונדאמענטאלע ענדערונג אין דער געזעלשאפט. זיי האבן באנוצט זייער מאכט און איינפלוס צו פארניכטען יעדען ראדיקאלען אויס-דרוק אין דער באוועגונג. זיי האבען זיך געשטעלט זייט ביי זייט מיט די רעאקציענערע, אין דעם אנגריף אויף דעם

אייגענשטימט אויף קלענערע שכירות אדער א לענגערע ארבייטס-צייט. אנדער האבען אייגענשטימט, אפילו ווידער אנצופאנגען ארבייטען אונטער'ן שערליכער שטיקס-סטעם, — און אלעס מיט דער האפנונג, אז דער יוניאן-שאפ וועט אויפגעהאלטען ווערען.

ווי עס שיינט, האט די ארבייטער-שאפט, ווי מען זאגט, געגעבען דעם הונט א „פייגל“ און ער פארלאנגט איצט די נאנצע האנט. „הונט“ זיך נישט אזוי צושפונדען, ווי איצט, נישט גאר מיט זיין הויכען בילען, זאגערען מיט זיין פארזוך צו בייסען, מיט זיין א יאָג טאָג זיך צו פארניכטען, וואס די ארבייטער האבען גע-וואונען דורך א סך יאהרען פון קאמף און אָפּער.

דער „אָפּען שאַפּ“ איז נישט בלויז א סטראשונאָק. די באָסעס זיינען היינט מעהר ווי אלע מאל ענטשלאסען איהם צו עטאבלירען. זיינען פארטיידיגער זיינען גוט ארגאניזירט, און זיי האבען צו זייער הילף די פרעס, די קירך און די געזעצטער-בונג. זיי שיטען מיט מיליאנען דא-לארס, אום צו פארניכטען דעם יוניאן-שאפ. זיי פארטיילען ליטעראטור, אין וועלכע עס ווערט באזונגען „דער אמת'ער אמעריקאניזם“, די „פערזענליכע פריי-הייט“ און נאך אזעלכע שעהנע זאכען, וואס דער „אָפּען-שאפ“ זאגט צו דעם ארבייטער צו געבען. אין דערזעלבער צייט ווערען די יוניאנס פארלוימדעט און מען זוכט צו פארשפרייטען צווישען די ארבייטער שטרייט און אומצוטרויאונג. די, וואס שטעהען הינטער דער „אָפּען-שאפ“ באוועגונג, זיינען, ווי עס שיינט, גוט ארגאניזירט צו דערגרייכען דעם צוועק. זיי זיינען אייניג צווישען זיך און פארברויכען קיין ענערגיע זיך ארומצוצווישען צווישען זיך. זיי האבען נישט צווישען זיך קיין ראסען-קעמפע אדער גרופען-שטרייטיגקייט, — זיי זיינען נען אייניג פאר זייער ערפאכט.

פון דער אנדערער זייט, אבער, האט מען מיר א צוטיילטען ארבייטער-קלאס, — אומבאוואוסט פון זיינע קלאס-אינטער-רעסען, נישט קימערענדיג זיך אין וועלכע וועג עס געהען זיינע ברידער ארבייטער,

די ארגאניזירטע ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא האט שוין איבערגע-לעבט א סך מאיטעלע. מיט יעדע יאהר, וואס די באוועגונג איז עלטער געווארען, איז געפיערט געווארען, וואס מען האט גערופען „דער וואוס פון דער ארבייטער באוועגונג“, די „אויסברייטונג פון דעם ארבייטער'ס מאכט“, „דער וואוס פונ'ם קלאסען-באוואוסטזיין“, און נאך אזעלכע באליעבטע פראצען, וואס מיר האבען אי-מער חשק געהאט ארויסצואנען. האלט זיינען אנגעפילט געווארען און די גאסען זיינען געפאקט געווארען מיט ארבייטער, זיך איינגעדרינג צו די אראטאקס, וועל-כע האבען דערזעהלט פון די זענען פון דער ארבייטער באוועגונג.

און אויך דעם 1טען מאי וועט זיך דאס געוויס איבער'חזרען. די בראווע ווער-טער וועלען ווידער ארויסגעזאגט ווערען. ווידער וועלען די מאסען זיך אויפהויבען אין דערהויף, אויף די פליגעל פון באניי-טערונג, ווענען דער מאכט פון די אר-נאניזירטע ארבייטער.

אבער דער מארגענדיגער טאָג וועט בריינגען די ביטערע ווארהייט, נאטיר-ליך, צו די, וואס ווילען עס איינזעהען. אויב עס איז ווען געווען א גרונד צו זיין פעסימיסטיש ווענען דעם שטאנד פון דער ארבייטערשאפט, איז דאס איצט. די באוועגונג איז נאך קיין מאל נישט געווען ווייניגער אימפוטאנד זיך געגענצושטע-לען די עקזיסטירענדע צושטאנדען, ווי איצטער, — זי איז נאך קיין מאל נישט גע-ווען אזוי אין דער פאזיציע פון דארפן זיך פארטיידיגען, זי האט נאך קיין מאל נישט געפיהלט אזוי נייסטלאז און אזוי האפענונגסלאז אנטשענען דעם אנגריף פון די מאנופעקטורערס.

נאטירליך, עס זיינען אויך דא אויס-נאחמס-פאלען, וועלכע גיבען ווידער אריין האפנונגען. אבער אין אלגעמיין שטעהט פאר דער אמעריקאנער ארביי-טער באוועגונג א קריזיס, וועלכער פאר-מעסט זיך אויפצוטרייסלען דעם גאנצען פונדאמענט פון איהר עקזיסטענץ.

פיליכט מיט דער אויסנאחמע פון די נידעל טריידס, איז שוין א סך נאכגענע-בען אום אויפצוהאלטען דאס רעכט צו זיין ארגאניזירט. מאנכע האבען שוין

ערשטער מאי מעשה'לאך

פון ה. לאנג.

זיך פאנאנדערנעשפרייט. אבער דעם ביום איז דער העכסטער און דער עלסטער. די אנדערע האבען נישט געקענט די שטורעם פון דער צייט פארטראגען און זיינען אומגעפאלען. געבליבען איז נאך דער איינער.

דערזעהלט די געשיכטע: עס האבען זיך מלחמות אנגעהויבען אויף דער וועלט. אין 15טען יאהרהונדערט זיינען פארביי דעם ביום פארביינען ריטען די ארמיען פון קעניג פאנסנס, און ווען איין סאלדאט האט שפילענדיג מיט זיין שווערד געוואלט א צוויי אפ-שניידען, איז א באפעהל געקומען דעם סאלדאט מיט'ן טויט צו באשטראפען.

הייליגער פון א מענשענ'ס לעבען מוז יעדער צווייג פון ביום זיין! אומבא-רהרט מוז דער ביום בלייבען, מען די וועלט איז בלוט ארומשווימען!

אזוי איז עס אנגענומען געווארען. אין דעם ביום וואוינט א שטראהל פון גאט'ס נשמה, — איז די לעגענדע ארום דעם ביום.

און ווען נאפאלעאן'ס ארמיען האבען געדארפט דעם ביום פארביי מארשירען, האט מען זיי אנגעזאגט ארום דעם ביום מיליטערישען פאראד אויסצושטעלען. און נאפאלעאן אליין האט זיין הארץ צום ביום געדריקט און פון דעם איז ענט-שלאסענהייט געפלאסען אין זיין קריגע-ריש ברוסט.

און אזוי איז דער ציפראג-ביום, אונ-טער'ן הימעל, אין דער זונדיגער איטאליע, אויף דער ערד, פון דער שטערטעלע סאט-מא לאמבארדא, נישט ווייט פון מילאן, מיט יעדען דור הייליגער געווארען.

וואָרים ער איז נאך עלטער געווארען, ווארים ער האט אלע זיינע חברים ציפראג-בוימער איבערגעלעבט.

און אלע אונרוהיגע נייסטער פון דער וועלט, אלע גאט'ס און וועלט-וועלכער האבען אנגעהויבען פאהרען דעם ביום אנצוקוקען. האט אבער עפעס פאסירט ארום דעם אלטען ציפראג-ביום. א דונער האט זיינע צווייגען געטראפען און איין צווייג איז פון זיין הויכקייט צו דער ערד אראפגע-פאלען.

איז עס איבער דער וועלט צוטראגען געווארען.

(שלוס אויף זייט 20).

זיך געדערהט, און ווען ער האט זיך ענט-שלאסען צום שפיץ בארג ארויפגעלעטע-טען, איז אין מיטען א שטיין געפאלען און זיין הארץ דורכגעלעכענט.

ליגט ער ווידער אין טהאָל, א צוברא-כענער, א קראנקער, מיט אומעטיגע פיר-עראל. אין זיינע אויגען, ווארטענדיג צו-ריס געזונט צו ווערען און — קלעטערען פון דאס גיי.

וועט ער געזונט ווערען, וועלען מיר ווייטער געהן אין גאס מיט בלומען אויפ'ן ברוסט. היינט, מיין פריינד, בלייבען מיר נאך אין דערהייט... בעסער אזוי... איך וועל דיר מעשה'לעך דערזעהלען. האסט דאך ליעב מעשה'לעך.

...אונטער'ן הימעל, אין דער זונדיגער איטאליע, אויף דער ערד פון דער שטער-טעלע סאמבא לאמבארדא, נישט ווייט פון מילאן, טהורעמט זיך א ביום.

העכער טויזענד יאהר איז דער ביום שוין אלט. אזוי זאגען די געבילדעטע, די באטא-ניקער, די פארשער, די פלאנצען-קענער. דער עלסטער פון דעם ביום אויף גאט'ס ערד.

און אויך דער העכסטער. א ציפראג-ביום.

די צווייגען זיינען גרין, טיער גרין. זיי וואקסען אין דער הויף, גלייך, שלאנק. זיי ציהען זיך פון דעם הארץ פון ביום ארום און גלייך צום הימעל צו. ערשט אין דער הויף, ביים שפיץ ביום, שפריי-טען זיי זיך פאנאנדער און עס קומט אויס, אז דער קאפ פון ביום איז רונד ארום 63 פוס די ברייט.

דער ביום איז 81 יאר די הויף. יעדער צווייג באזונדער איז 18 פוס די הויף. מענשען האבען עס אויסגעמאסטען. א ביום א ריע, אן אלטער גבור, א מאיעסטעטיש שטאלצער, איינער אין זיין מין.

אונטער'ן הימעל, אין דער זונדיגער אי-טאליע, אויף דער ערד פון דער שטערטע-לע סאמבא לאמבארדא, נישט ווייט פון מיר-לאן, האבען געוואקסען א סך ציפראג-בוי-מער. אלע זיינען זיי געווען שלאנק. אלע האבען זיי טיער-גרניגע צווייגען געהאט. ביי אלעמען האבען זיך די צווייגען גע-צויגען פון זייערע הערצער ארום, גלייך צום הימעל צו. און ערשט אין דער הויף, ביי די שפיצע פון די בוימער האבען זיי

בארג גענומען ציהען. העכער פון מיר... זיינע שפיטצען גרייכען אין הימעל אריין... דארטען מוז זיין שעהן.

דער ריעז האט עס געמורמעלט צו זיך אליין און זיך ענטשלאסען אויפ'ן בארג צו קלעטערען.

— די שפיטצען גרייכען אין הימעל...

ס'מוז דארטען זיין שעהן... און יאהרען זיינען געקומען און פאר-שוואונדען. און דער ריעז האט געקלע-טערט. מיט די גרויסע גענעל זיינע האט ער גריבער אין בארג געבראכט און גע-קלעטערט. אלץ העכער, אלץ העכער, נאך א גרוב, נאך א שפאן — דער ריעז קלע-טערט. ער ווארעמט דעם בארג מיט דעם אטמהם פון זיין ברייטער ברוסט און שטייגט אלץ העכער, אלץ העכער.

אויין מאל האט זיך איהם פארוואלט זעהן, ווי ווייט ער איז שוין אפגעגאנגען. עס האט זיך איהם געוואלט וויסען, צי ער איז שוין געהענט צום הימעל. איז, ווען ער האט זיך א הייב געטאן פון בארג און די אויגען אין דער הויף געווענערט, איז פון דער הויכער הויכקייט א שטיין אראפ-געפאלען, איהם אין הארצען געטראפען, און — צוריק איהם אין טהאָל אריינגע-שליידערט.

ליגט דער ריעז אין טהאָל א פארוואנד-טערט און קוקט אויפ'ן בארג. פון די אויגען גלאנצט ארום א פיינליכע בענק-שאפט. ער ליגט און חלומ'ט פון צוריק געזונט ווערען, כדי אנצופאנגען קלעטע-רען פון דאס גיי.

די שפיצען פון בארג גרייכען אין היר-מעל... און דארטען מוז זיין שעהן... אבער די וואונד אין הארצען, וואס דער שטיין האט דורכגעלעכערט, איז נאך נישט פאר-היילט... קען ער נאך זיין קלעטערען נישט באנייען. ליגט ער און הארט און חלומ'ט.

אליין אין טהאָל, צופוסענס פון דעם הויף-הויכען בארג ליגט דער ריעז א פאר-וואונדערטער; אבער פון צו בלייבען אויף אימער צוגעשמידט צום טהאָל וויל ער שוין נישט וויסען.

— די בארג-שפיצען גרייכען אין היר-מעל... און עס מוז דארטען זיין זעהן, זעהר שעהן...

זעהסטו, פריינד, אזוי איז עס אויף מיט אונזער וועלט-פראלעטאריאט. דור איין, דור אויס האט ער זיך בלויז ארום

מיר'ן היינט ערגעץ נישט געהן, מיין פריינד. מיר'ן בלייבען אין דער היים. איך וועל דיר דערזעהלען מעשה'לעך. האסט דאך ליעב מעשה'לעך.

אמאָל, ווען דער ערשטער מאי איז גע-קומען, האבען מיר פארבראכט א נאנצען טאָג אין דרויסען. געדיינסט עס דאך לסתמא. מיר האבען זיך ביידע אויסגע-פוצט אין אונזערע שעהנסטע קליידער און מיט בלומען אויפ'ן ברוסט האבען מיר א נאנצען טאָג גענאסען די פרישע מאי-לופט.

היינט אבער וועלען מיר אין ערגעץ נישט געהן. צו פיעל קולות אויפ'ן גאס, פארשטעהסטו? און אזוי פיעל פאלשע נביאים דרעהן זיך ארום, פאר-שטעהסטו? איך וועל דיר דערזעהלען מעשה'לעך. האסט דאך ליעב מעשה'לעך.

...ערנעץ וואו אין א טהאָל, צופור-סענס פון א הויף-הויכען בארג, האט זיך געהאָדעט א ריעז. ער איז פון טהאָל קיינמאל נישט ארום. נאנצע טעג און געכט האט ער דארט פארבראכט.

אליין איז ער דארט געווען. גאנץ אליין.

און עס זיינען געקומען פריהלינגס, און אין טהאָל ריחות פון בלומען גע-בראכט; און עס זיינען זומערע זעקור-מען און גענאסען ליכט אין טהאָל אריין; און הערנסטען פערוואלקענטע זיינען גע-קומען מיט כמורנע גענוסען; און וויי-טערען מיט א ווייסער פאר'חלומ'טקייט; — דעם ריעז האט עס נישט געארט.

דער האט זיך ארומגעדרייט, געריסען די ערד מיט די גרויסע גענעל זיינע, און געמורמעלט אין זיין אייגענער ברוסט אריין.

ער איז הויך געווען און א ברייטע ברוסט געהאט און גרויסע קלאָרע א-גען, פון די רענענס געוואשען, אבער געזעהן האט-ער בלויז דאס, וואס ארום זיך... וויי-טער, העכער, דאס נישט.

אויין מאל, דאס איז געווען אין א פריהלינגס-טאָג, האט ער זיך אויפ'ן בארג ארום טהאָל זיך פארקוקט. אימיצער האט פון בארג אראפגעטריילערט, האט ער די אויגען אויפגעהויבען.

— העכער פון מיר... האט ער זיך געוואונדערט. און ער האט פארלארען דין רוח. עס האט איהם אויף דער הויף צום

לעבען און מעטיגקייט אין די אפיסעס פון דער קלאקמאכער יוניאן

פון א סטעי רעפארטער.

דער אמעריקאן אפיס.

מיר האבען פאר זיך אייגענע רעפארט
טען פון די ריכטיקע מענערשעס פון
דער קלאקמאכער יוניאן אין ניו יארק,
אין וועלכע עס ווערט דערצעהלט פון דעם
לעבען און מעטיגקייט אין די באזונדערע
אפיסעס פון דער גרויסער יוניאן.
לאמיר צוערשט אריינבריינגען אין דעם
רעפארט פון ברודער סאלי מעיט, דער
מענערשעס פון דעם "אמעריקאן אפיס".
דער רעפארט איז פאר א פערטאל פון צעהן
וואכען צייט און ער איז א גאנץ לאנגער.
איבערצענענדיג דעם גאנצען רעפארט וואלט
טען מיר דארפן פארנעמען עטליכע זיי-
טען פון דער צייטונג און מיר וועלן זיך
מוזען באנוצען מיט אן איבערבליק אי-
בער די וויכטיגסטע פאסירונגען, פון וועל-
כע דער רעפארט האט צו דערצעהלען.

ראשיית, ווארפט זיך אין די אויגען א
לאנגער עסטעל, וואס געהט אונטער דעם
קעפל "סטאפערושעס", אין דעם צע-
טעל ווערט דערצעהלט פון 39, "סטאפע-
רושעס", ווערט דאך שוין אינטערעסאנט
צו וויסן, ווארום אזוי פיל, "סטאפע-
רושעס" זיינען פארנעמומען, און אט וואס
מיר דערווייטער זיך:

ביי דער פירמע קאנטראוויז און פינג-
סטין איז דער שאפ גיט געווען ריכטיג
אומגעפער און עס איז דאס גיט אפגע-
היט געווארען די יוניאן באדינגונגען. דער
שאפ איז אפגעשטעלט געווארען פאר א
טאג און א האלב, דאס הייסט ביז די פיר-
מע האט זיך פארפליכטעט, אז אלע יוניאן
רויס וועלען ווייטער אין דעם שאפ פליכט
ליך אפגעהיט ווערען. "און איצט -
זאגט דער רעפארט - איז יענער שאפ א
פולשטענדיגער יוניאן שאפ".

די פירמע גאלדמאן און באטאר האט
און א געניגענדער אורזאכע אפגעזאגט פון
דער ארבייט און ארבייטער און בשום אופן
ניט געוואלט איהם צוריק נעמען צו דער
ארבייט. נאך א סטאפערושעס פון איין טאג
איז דער ארבייטער צוריקגענומען געווא-
רען צו דער ארבייט.

און די מעהרסטע, "סטאפערושעס" פון
דעם צעטעל זיינען פארנעמומען פאר דער
זעלבער אורזאך, צוליב דעם וואס ארביי-
טער זיינען אפגעזאגט געווארען פון דער
ארבייט און א געניגענדער אורזאך.
עס זיינען אבער פארנעמומען "סטא-
פערושעס" אויך פאר אנדערע זאכען.

למשל: די פירמע סיגע און צווייג-
האט האט ארויסגעשיקט די נאנצע אר-
בייט צו קאנטראקטארס און געלאזען די
ארבייטער פון דעם "אינסידער שאפ" אין
נאנצע און ארבייט. נאך א סטאפערושעס
וואס האט געדויערט א טאג און א האלב,
האט די פירמע זיך פארפליכטעט קודם כל
צו פארזארגען מיט ארבייט די ארבייטער
פון "אינסידער שאפ" און ארויסשיקען אר-
בייט בלויז צו אועלכע קאנטראקטארס,
וואס זיינען רעדוויסיסירט אין דער
יוניאן.

פאר דער זעלבער אורזאך זיינען אפ-
געשטעלט געווארען נאך אנדערע שפע-
רען און מאכענע פון די "סטאפערושעס" האבען
אנגעהאלטען א סך לענגער. ביי דער
"טיש קלאק קאמפאני", אישטיווע, האט
זאגט "סטאפערושעס" אנגעהאלטען א וואך
און א האלב, ביז די פירמע האט עס נאכ-
געגעבן, כאטש דאס איז שוין אייגענטליך
אן אלטער יוניאן געזעץ, וואס איז שוין
לאנג צוריק עטאבלירט געווארען אין דער
קלאק אינדוסטריע.

די פירמע פוקס און פאלאק האט בא-
צאהלט די פרעסער פאר "אנאנטיס" אר-
בייט ווייניגער ווי זי האט זי געדארפט
צאהלען. די באאמטע פון דער יוניאן הא-
בען דערווייזען דער פירמע, אז די פרעסער
קומט ארויס געלט און די פירמע האט עס
אנגעקענט. אבער ווען די יוניאן האט
אויסגעמאכט א ריכטיגען חשבון, אז די
פירמע דארף דערצאהלען די פרעסער צוויי
הונדערט מיט 13 דאלער, האט די פירמע
ניט געוואלט באצאהלען. דער שאפ איז
אפגעשטעלט געווארען און עס האט גע-
דויערט בלויז איין טאג ביז די פירמע האט
איינגעוואלט צו באצאהלען די פרעסער
וויפיל עס איז זי געקומען.

פאר דער זעלבער אורזאך זיינען גע-
סטאפט געווארען נאך אנדערע שפע-
רען וועלכע רעוולוטאס.

אין אייגענע פאלען זיינען די סטא-
פערושעס פארנעמומען דערפאר, וואס די
פירמע האבען אריינגענומען צו מאכען
ארבייט פאר פירמען וואס זיינען אין
סטרייט. דינע באלעבאס, הייסט עס,
האבען געוואלט ארויסהאלען זייערע
חברייטאנאפערקטורער, אבער די יוניאן
האט ניט געלאזען.

נאכ'ן צעטעל פון סטאפערושעס קומט
א צווייטער לאנגער עסטעל אונטער דער
קעפל: "דיסטאנדירטע קייסעס". דאס
זיינען פעלע, וואו ארבייטער זיינען אנט-
זאגט געווארען פון דער ארבייט און זיי
זיינען "רעאניסטישע" געווארען און
"סטאפערושעס". אזעלכע "דיסטאנדירטע
קייסעס" זיינען דא אין דעם צעטעל 260.
אין קאנצע 200 פון די פעלע זיינען די אר-

בייטער געווארען רעאניסטישע. און אין
די אנדערע איבער 60 קייסעס, וואו די אר-
בייטער זיינען גיט, "רעאניסטישע" גע-
ווארען, איז דאס געווען מעהרסטענס דער-
פאר, וואס די ארבייטער, וועלכע האבען
די "קאמפליינטס" אין אפיס פון דער יו-
ניאן, זיינען נאכדעם גיט געקומען ווען
זייער קייס איז אויסגענומען געווארען, און
אונטער אועלכע אומשטענדען לאזט מען
געוויינליך די "קאמפליינטס" פאלען.

נאטירליך, עס זיינען אויך געווען
אועלכע פעלע וואו די ארבייטער האבען
גיט געקאנט, "רעאניסטישע" ווערען,
ווייל די פירמען האבען ווירקליך געהאט
גרינדע זיך אפצוהאלטען פון דער ארביי-
טער אועלכע פעלע זיי אנטנעמען, כדי די
ווייניג, א זעהר קליינער פראצענט פון
דעם צעטעל.

א גרויסער טייל פון דעם רעפארט
פארנעמט די "קאמפליינטס" פאר בע-
פיל - דאס געלט וואס איז אויפגע-
מאכט געווארען - ארבייטער, וואס די
פירמען האבען די ארבייטער אליין גיט
געוואלט באצאהלען און די יוניאן האט
זיך געדארפט פאר זיי אנטנעמען, כדי די
פירמען זאלען זיי באצאהלען אלץ וואס
איז זיי געקומען. אויך דער צעטעל איז א
גאנץ לאנגער, ווארום עס זיינען אויסגע-
רעכענט די אלע פירמען, ביי וועלכע דאס
געלט איז אויפגעמאכט געווארען. די
נאנצע סומע באטרעפט 9,519.09 דאלער.
דאס איז, ווי איהר זעהט, א גאנץ שעהנע
סומע.

עס ווילט זיך פרענען: וויפיל פון
דער סומע וואלט פאר די ארבייטער געווען
פארלארען, ווען זיי וואלטען גיט האבען
די יוניאן?
מיר פארשפארען אויף דער פראגע צו
ענטפערען. יעדער קלאקמאכער אין ניו
יארק ווייסט אליין דעם ענטפער און דא-
ריבער איז די יוניאן ביי זיי אזוי ליב און
טייער און זיי זיינען אימער גרויס צו
קעמפען פאר איהר, ווען נאך זי ווערט
אנגענומען פון די באסעס.

מיט איין ווארט, דער רעפארט פון
ברודער מעיט ווייזט גאנץ דייטליך ווא-
סערע לעבעדיגע מעטיגקייט עס געהט אן
אין דעם "אמעריקאן אפיס" פון דער
יוניאן.

דער ברוקלין אפיס.

מיר האבען אויך פאר זיך א צווייטען
רעפארט, פון דעם ברוקלין אפיס פון דער
קלאקמאכער יוניאן, פון וועלכען ברודער
מאקס בראטמער איז דער מענערשעס.
דער רעפארט איז פאר א קלענערע
פערטאל, פאר זעקס וואכען צייט. אנט-
זאגט דער אפיס א סך א קלענערער ווי דער
אמעריקאן אפיס און מען קאן גיט דער-
ווארטען, אז דער רעפארט זאל האבען צו
דערצעהלען פון אזוי פיל קאמפליינטס, ווי
דער "אמעריקאן אפיס". פראפארציאנעל
אבער זעהט מען אין דעם רעפארט די
זעלבע לעבעדיגע מעטיגקייט, וואס איז די
גרעסערע אפיסעס פון דער יוניאן.

אט זיינען א פאר איינצעלהייטען פון
ברודער בראטמער'ס רעפארט:
עס ווערט דאמט דערצעהלט דער רע-
זולטאט פון 337 פארשיידענע קאמפליינטס.
דער רעפארט פאנגט זיך אן מיט א
באריכט פון סינגעל סטרייטס אין מאנכע
שפע-
פירמען: לאנסעסטייט און סאן, 3901 ניו סט-
מ, פינגעלשטייט און סאן, 3901 ניו סט-
רעכט עוועניו און ליטענבערג און היימא-
וויי, 716 בראדוויי.

דער אפיס האט לעצטענס געהאט אויף
זיינע קענט נאך צוויי סטרייטס, ביי דער
פירמע האבען און אינסקי, 90 מעזעראל
סטריט, און ביי קאס און קרוין, 36 סטענ
סטריט. אבער דינע סטרייטס זיינען שוין
געשטעלט געווארען. די פירמען האבען
אונטערשריבען אנרימענס מיט דער יו-
ניאן און זיך פארפליכטעט אויסצוהאלטען
יוניאן'שעפער.

רעדענדיג ווענען סטרייטס דערצעהלט
דער רעפארט, דאס צוליב דעם גענעראל
סטרייט אין דער ווייסט און דעם אינד-
סטרייט, איז דעם אפיס אויסגעקומען אפ-
צושטעלען די ארבייט אין א צאהל דרעס
שפע-
פירמען, פון די פאלגענדע פירמען: די
מירטעל דרעס קאמפאני, פ. פלישער, פ-
בע דרעס קאמפאני, ראשעססי און פריד-
מאן, פימיזיס דרעס מאנאפעקטאטורין קא-
און די סי און בי דרעס שאפ. אלע דינע
דרעס פירמען האבען שוין געשטעלט. זיי
האבען אונטערשריבען אנרימענס מיט
דער יוניאן האבען געגעבען סעקורירט, אז
זיי וועלען דעם אנרימענס האלטען און די
ארבייטער האבען זיך צוריקגעקערט צו
דער ארבייט.

אין דעם רעפארט ווערט אויך דער-
צעהלט, דאס דער אפיס באנוגענט זיך גיט
נאך מיט דעם, וואס ער קאנטראלירט די
שפע-
וועלכע זיינען שוין פריהער אר-
נאניזירט געווארען, נאך דער אפיס האלט
פון אפען אויף די נייע שפע-
מאכען זיך דאס אויף אן אלע אנשטריי-
ניג.

נוגען ווערען געמאכט די נייע שפע-
רעפארטער.

די פאלגענדע נייע שפע-
רעפארטער:
טענעס ארנאנטישע געווארען:
מאניסקאלק, 155 מעזעראל סטריט.
ני, די און פ, 105 דזשאנסאן עוועניו.
דאווערסא און דעקאדא, 1206 87טע
סטריט.
ביכער און מארקוס, 96 טרוף עוועניו.
א. ראוינסקי, 183 טיילאר סטריט.
שניידער און מאוב, 121 פלאשינג עוו.
מאקס ווינער, 308 ליווינגסטאן סט.
(דאס איז א ליידיס טיילאר שאפ).
ס. פייסאנע, 140 טרוף עוועניו.
דזש. פארעס און קאמ, 164 גרעהעם
עוועניו.

די אייגענטימער פון די שפע-
רעפארטער האבען אנרימענס מיט דער
יוניאן, זיך פארפליכטענדיג אויסצוהאל-
טען אלע יוניאן רולס וואס אין דעם אנ-
רימענס געפינט זיך.
"בעק פייס" איז דורך דעם אפיס קא-
לעקטירט געווארען ווי פאלגט:
פאר 6 פרעסער — 203.20
פאר 9 פינישערס — 50.00
פאר 1 שניידער — 15.00
פאר 26 אפערירטארס — 342.01

צוזאמען — 592.21

ווי מיר האבען שוין פריער באמערקט,
ווערט אין דעם ברוקלין אפיס געטאן די
זעלבע יוניאן ארבייט ווי אין די אלע אנ-
דערע אפיסעס פון דזשיינט באאדער פון
דער קלאקמאכער יוניאן. איז דאך דאס
אן אפיס פון דער זעלבער גרויסער יוניאן.
און אט זיינען א פאר פון די קאמפליינטס,
וואס דער אפיס האט אויסגעלייגט, וואס
וועלען פאלשענדיג באשטעטיגען אונזער
באמערקונג.

די פירמע קאהען און אמינסקי האט
אויפגעלעזט די "פארטעשיפ". איינער
פון דער פירמע האט אויפגעמאכט א שאפ
אין ניו יארק און דער צווייטער האט אין
דעם ברוקלינער שאפ אריינגענומען א
נייעם פארטער. דער אפיס האט באק-
מער א קאמפליינט, אז אט די נייע פירמע
האט אונטערנעמטען די שכיירות פון
די ארבייטער. דער קאמפליינט איז גע-
ווען א ריכטיגער און דער שאפ איז גלייך
אפגעשטעלט געווארען. און עס האט דאן
גענומען בלויז איין טאג צייט, די פירמע
זאל "איינזעהן" אז זי האט גיט ריכטיג
געהאנדעלט און האט דעם טראבעל געסע-
טעלט. די פירמע האט איינגעשטימט צו
צאהלען די ארבייטער די זעלביגע שכיירות
ווי פריהער און האט זי אויך באצאהלט
110 דאלער "בעק פיי", דאס געלט וואס
זי האט אונטערגענומען, מיינענדיג, אז
"עס וועט געהן". די פירמע האט אונ-
טערשריבען א נייעם אנרימענס מיט דער
יוניאן און האט איינגעלייגט צוויי הונ-
דערט דאלער קעש סעקורירט, אז זי וועט
דעם אנרימענס גיט ברעכען.

אומגעפער דאס זעלבע האט אויך פא-
סירט אין דעם דרעס שאפ פון פ. פלי-
שער, אין דעם שאפ פון קארלעוויין און
קאמפאני און אין נאך אייניגע אנדערע
שפע-
פירמען. אין מאנכע פון די שפע-
רעפארטער, "סטאפערושע" גיט געקומען, די
פירמען האבען נאכגעגעבען איידער די אר-
בייטער זיינען אויסגעפארטעט געווארען
אפצושטעלען די ארבייט.

אלוא, אין דעם אפיס פון דער יוניאן,
ווי אין די אנדערע אפיסעס, געהט אן די
זעלבע מעטיגקייט פאר'ן נוצען פון די
מיטגלידער פון דער יוניאן.

דער סקוירט און דרעס דיוויזשאן

מיר האבען אויך פאר זיך א רעפארט
פון דעם "סקוירט און דרעס דיוויזשאן"
אין דעם דזשאנט באאדער, פון וועלכען
ברודער ס' פריזאמט איז דער מענער-
זשער.

דער "סקוירט און דרעס דיוויזשאן"
גיט זיך אפ מיט'ן קאנטראלירען אועלכע
שפע-
וואו עס ווערען געמאכט בלויז
סקוירטס, בלויז דרעסעס, אדער וואו עס
ווערען געמאכט אי סקוירטס, אי דרע-
סעס. נאטירליך, דערס זיך דא בלויז
פון אועלכע דרעס שפע-
בייטען מיטגלידער פון לאקאל 23, וועל-
כער איז א טייל פון דעם דזשאנט
באאדער פון דער קלאק, סקוירט און ד-
פערמאכער יוניאן.

דער באראקטער פון די קאמפליינטס,
וואס קומען פון די סקוירט און דרעס
שפע-
שפע-
קאמפליינטס פון די קלאק און סוט ש-
פער. מיר האבען דא די זעלביגע "דיס-
טאנדירטע קייסעס", רעאניסטישעס
און אלע אנדערע קייסעס, ווי אין יענע
שפע-
און זיי ווערען אויך אמענדעט
אויפ'ן זעלבן אופן, ווי פון די אנדערע
אפיסעס פון דער יוניאן, ווי מיר האבען
עס דא פריהער אנגעוויזען. ברודער פרי-
זאמט'ס רעפארט איז פאר א משך פון
צעהן וואכען.

אט זיינען אייניגע "סעמפעלס" פון
רעווע קאמפליינטס און ווי אזוי זיי זיי-
נען "געהענערלעך" געווארען.

ווען א ביזנעס איידרשענט האט בא-
זוכט דעם שאפ פון דער פירמע סעמפ-
על בראווערמאן, האט ער געקראנען א פאר-
ראכט, אז די ארבייטער פון יענעם שאפ
האבען גיט באקומען באצאהלט, "סיי-
און א העל" פאר איבערצייט ארבייט.
די ארבייטער האבען וועגען דעם אין זי-
ניאן גיט קאמפליינט, דאס איז קענטניג
געווען א שטילער אפמאך צווישען די
ארבייטער פון דעם שאפ מיט'ן דער פיר-
מע, כאטש עס איז גיט אזוי לייכט צו
באגרייפן, ווארום די ארבייטער זאלען
עס טאן. ווארום טאקע זאלען זיי איי-
ווייניגע צו ארבייטען פאר ווייניגער, ווען
זיי זיינען בארעכטיגט, לויט דעם אנד-
ערע מענט מיט דער פירמע, צו באקומען
מעהר אבער ווען א גענויע אונטער-
זוכונג איז געמאכט געווארען, האט זיך
ארויסגעוויזען, אז דער פארדאכט פון
דעם ביזנעס איידרשענט פון דער יוניאן
איז געווען א ריכטיגער און דער שאפ
איז אפגעשטעלט געווארען פאר צוויי
טעג ביז די פירמע האט איינגעשטימט
ווייטער צו צאהלען די ארבייטער פאר
איבערצייט ארבייט, לויט דעם אנד-
ערע מענט. די פירמע האט אויך איינגעלייגט
300 דאלאר סעקורירט, אז דארט וועלען
אפגעהיט ווערען אלע יוניאן'רויס.

שוין פון דער קייס אליין איז צו
זעהן, אז דיעזער אפיס פאסט גוט אויף
אז די יוניאן'רויס זאלען גיט פארלעזט
ווערען. מען קאן דא זעהן, אז דער אפיס
פון דער יוניאן איז דא באשטאנען, אז
די ארבייטער פון יענעם שאפ זאלען בא-
קומען באצאהלט פאר איבערצייט אר-
בייט וויפיל עס קומט זיי, כאטש זיי
אליין האבען, ווי עס שיינט, צוגעשטימט
צו ארבייטען פאר ביליגער. דאס איז פון
דער יוניאן'ס זייט גאנץ שעהן. דאך אבער
עפעס פעלט דא. לויט די פאקטען אין
דער קייס איז צו זעהן, אז די ארבייטער
פון יענעם שאפ האבען אפגענארט די
יוניאן גלייך מיט דער פירמע. נאך מעהר,
די פירמע האט פון דעם געוואונען, די
ארבייטער האבען דאך אבער פארלארען
דורך זייער פארברעך געגען דעם געזעץ
פון דער יוניאן. אועלכע ארבייטער הא-
בען געהאפט באשטראפט ווערען. אין
דעם רעפארט איז אבער נאר גיטא ווענען
דעם, און עס מאכט דעם איינדרוק, אז דא
פעלט עפעס...

א עהנליכער פאל האט פאסירט ביי
דער פירמע וואס קאהען. אבער דא
האבען די ארבייטער שוין גיט אזוי טר-
ען אפגעשטימטען.

ביי דער פירמע האבען די ארבייטער
געארבייט איבערצייט ארבייט פאר'ן
זעלבן פרייז, ווי אין דער געוועהנליכער
רעגולערער צייט. ווען אין אפיס פון
דער יוניאן האט מען זיך דערוואוסט דער-
פון, זיינען די ארבייטער געווענען געווא-
רען אין אפיס פאר א אונטערוואונג.
אבער זיי האבען געלייקענט שטיין און
ביין. האט מען אין אפיס פון דער יוניאן
גענומען יעדען ארבייטער באזונדער אויף
א פארהער נאכגעפארשען די זאך. זיי
האבען זיך ווידערשפראכען, אבער אלץ
געלייקענט, אז זיי האבען באקומען גיט
מעהר ווי "סינגעל פיי" פאר די "אנאנטי-
טייט" ארבייט. ענדליך אבער, ווען מען
האט די ארבייטער פארשפראכען, אז זיי
וועלען פאר דעם פארברעכען גיט גער-
פען ווערען צו דער "גרוינעם קאמפיע-
האבען זיי זיך מודה געווען. דער אפיס
האט דאן אויפגעמאכט פאר די ארבייטער
הייסט, וואס די פירמע האט זיי גיט
דערצאהלט פאר די "אנאנטיטייט", וואס
די ארבייטער קומט לויט דעם אנרימענס.
אלוא, דא האט די יוניאן פריהער
פארשפראכען די ארבייטער, אז זיי ווע-
לען גיט באשטראפט ווערען, און מען קאן
צום אפיס נאר גיט האבען, פאר האל-
טען דעם פארשפראכען. דער פאל האט
אבער געוויזען, ווי גלייכטייט די ארביי-
טער פון יענעם שאפ זיינען צו זייערע
פארדיינסטע און עס איז געפאלען א
חשד, צו יענע ארבייטער וועלען גיט
גלייך אפגעבען צוריק דער פירמע דאס
געלט, וואס די יוניאן האט פאר זיי אויפ-
געמאכט, און דער אפיס האט באשלאסען,
דאס פאר א געוויסער צייט זאל דאס
געלט בלייבען אין אפיס פון דער יוניאן.
דאס איז א קלארער פאקט, ווי דער יו-
ניאן קומט אפט אויס צו באשיצען מאנכע
ארבייטער קעגען זייער אייגענער דומ-
הייט, קעגען זייער פארברעכערישער
נאכלעסיגקייט אין באצוג צו זייערע איי-
גענע אינטערעסען.

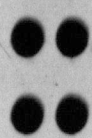
די ג. און ס. סקוירט קאמפ. האט
ארויסגעשיקט צו מאכען ארבייט צו א
נייטיוניאן קאנטראקטאר. ווען די זאך
איז אונטערוואונג געווארען, האט די פיר-
מע געלייקענט, אז דאס איז אזוי. זי האט
(שלוש אויף זייט 15)

די פארטייטשע אימיגראנטקע

(ערשטע חלק)

פון תלויש.

פארבעסערען איהרע האר.
אונזערע נענדן די פידעל אויפ'ן טיש
האט זיך דער סטודענט אונזערע
חנה האט אויסגעלאזט אויף איהם איהר
רע אויגען און נישט געוואוסט וואס צו
ריידען ווייטער. דאס איז געווען אזוי
מאדענע, וואס ער איז געקומען צו איהר.
זי האט איהם ווייניג געקענט. פאר דער
גאנצער צייט, וואס זיי זיינען געווען
שכנים, האט זי מיט איהם אינגאנצען
עטליכע מאל גערעדט, באגעגענענדיג זיך
אין קארידאר.

דער בחור האט זיך ארומגעקוקט:
— שטעכטע צימערען אין דער הויז.
פייכטיקייט, און איך האבט אלץ.
ער האט א ריהר געטאן א סטרונע און
ווייך א קוק געטאן אויף חנה'ן.

א מאדענע, אנגעזעהענער און אונזר
הינער ציטער האט א כאפ געטאן איהר
נאנט וועגען. ס'האט זיך איהר אויסגע
וויזען, אז אט וועלען אריבער די מא
טערנע בעקשאפט און די אונזערע
דענהייט, און עס וועט ווערען אזוי גוט
און גרינג.

ביידע האבען געשוויגען.
ערנעץ וואו האט געדראפט א מויז.
דער סטודענט האט נישט אויפגעהערט
ריהרען די סטרונעס און ס'האט זיך גע
הערט, ווי דער ווינט ווארפט טראפעס
רענען אין די שוויבען.

ווייטער האט זיך דאס מיידעל דערמאנט
אויף דעם נעכטיגען באך, דעם דופט פון
די פייכלעך, פון די ווייסע פעלדליליען
און די פארטראכטע טענער פון דער מור
זי. אט וועט זי באלד צוגעהן צום סטוד
ענט, איהם ארומנעמען, אזוי שטיל, אזוי
צארט ווי א מאמע, און דורכפיהרען די
האנד דורך זיינע האר און איהם א סך
גוטע ווארמע ווערטער זאגען. נאך גע
זעסען איז זי מיט אן אראפגעלאזענעם
קאפ מיט מידע אונזעקעווארפענע הענט
אויף די קני און נישט געוואוסט וועלען
וואס צו ריידען.

דער סטודענט איז נאך אביסעל גע
זעסען און איז אוועק. הינטער דער
וואנט האט זיך ווידער דערהערט די פי
דעל.

חנה'ן איז געווארען פארדראסניג, פאר
וואס זי האט איהם אזוי ניד אפגעלאזען.
אפער בענקט ער אויך, און זוכט אויך
אימיצען א נאךגעטען. עטליכע מאל איז
זי פארזיכטיג צוגעגאנגען צו זיין סיר,
געוואלט איהם רופען, נאך יעדעס מאל
אפגעשטאנען א וויילע און זיך שטיל צו
ריק אומגעקערט אין צימער.

ענדליך איז אין סטודענט'ס צימער
געווארען פינסטער און שטיל.

חנה האט אויפגעפראלט די פענסט
טער. איהר איז געווארען שטיקענדיג. זי
האט געברענט אין היין. דער ווינט האט
איהר אין פנים אריינגעשמיסען טראד
פענס, מיט איהרע האר זיך א שפיל גע
טאן. מיט דער גאנצער ברוסט האט זי
איינגעאטעמט די נאסע נאכטילומט. דער
נאך האט זי פארלאשען דעם לאמפ, און
לאזענדיג דאס פענסטער אפען, האט זי
זיך א נישט אויסגעשטאנענע א ווארף גע
טאן אויפ'ן בעט. דער ווינט האט זיך גע
ריסען אין צימער'ל און ס'האט זיך גע
דאכט, ווי אויפ'ן נאס רוישען טרויעריג
די נאכטע בוימער און האפנונג אויף
א פריילינג.

לאנג איז חנה געלענען מיט אפענע
אויגען. דא האט זיך איהר אויסגעוויזען,
אז זי איז אין טורמע און אויף מארנען
ווארט אויף איהר די תליה. זי הערט די
שווערע היכניגע טריט אין קארידאר:
דאס געהט מען נאך איהר. דא האט זיך
איהר אויסגעוויזען, אז זי איז אין דער
היים ביי די איהריגע, זי ליגט קראנק און
די אלטע מוטער בויגט זיך איבער איהר
א באזארגטע. און זי קלאגט זיך אויף
איהר ביטערען מול, אויף די צובראכענע
חלומות און אז איהר ווילט זיך שוין
מעהר נישט לעבען, און די מאמע שעפ
טשעט אלץ: נאט וועט רחמנות האבען
אויף אונז. און אזא טיעפער, אונזערליי
כער גלויבען שטראלט אראפ פון איהר
אלמען צוקנייטשטען פנים, און אליין
הויבט זי אויך אן צו גלויבען און חורט
איבער מיט דער מאמע: נאט, נאט
וועט דעברארעמען זיך אויף אונז.

אין דער פריה, ווען דער סטודענט
איז ארויס אויפ'ן נאס, האט ער מיט
אמאל דערהערט א שווערען, טעמפען
פאל. ס'האט זיך אויסגעבראכט, ווי ער
נעץ נאךהענט האט געפלאצט א נומע רויף
פון אן אויטאמאביל-דראג. א פרוי, גע
ענדיג מיט א קארב אויפ'ן מארק, האט
היסטעריש א נעשריי געטאן און געלאזט
זיך לויפען צו דעם בויס, וואס איז גע
שטאנען הינטער חנה'ס פענסטער. דער
סטודענט איז איהר נאכגעלאפען. אויפ'ן
טראמאר איז געלענען די מויער חנה.
(שלוס אויף זייט 28)

פון צייט צו צייט פלעגט זי פלוצ
לינג בלייבען שטעהן אין מיטען צימער
און זיך ארומקוקען, ווי זי וואלט ערשט
איצט צום ערשטען מאל איהר אריינגע
קומען. די נאכטע טריבע ווענט, דאס
אייזערנע בעטעל, דער טיש מיט א ציי
טונג באדעקט, און צוויי שטולען — דאס
איז אלץ.

— ווי אין א טורמע, — האט זי גע
טראכט, — נאך דארטען זיינענדיג איז
אבער אין דער נשמה נישט געווען אזוי
פיעל טרויער און ס'האט זיך אלץ אזוי
געגלויבט אין דאס גוטע און דאס ליכטיג
גע. עס האט זיך געדוכט, אז זאלען נאך
די ווענט איינפאלען און דאס לעבען וועט
מיט איין מאל אנהויבען בעסער ווערען
און מעהר וועט זי נישט זיין קיין איינזא
מע, קיין באלידדיגעטע. און יעצט איז
אין דער נשמה א קבר, און לאנג זיינען
שוין פארלאשען אלע חלומות, און ס'איז
אייסגעגאנגען דער גלויבען אין מענשען.
חנה האט זיך אווארף געטאן אויפ'ן
בעט, זיך פארנאנדערגעוויינט, צימערענ
דיג מיט איהרע קינדישע פלייעס.

אין טיר האט זיך דאן דערהערט א
פארזיכטיגער קלאפ. זי איז אויפגע
שפרונגען. די אויגען אויסגעווישט, און
געבעטען אריינקומען.

אויפ'ן שוועל האט זיך באוויזען דער
סטודענט מיט דער פידעל אין האנד. דאס
איז געווען א יונגער בחור, מיט א שמא
לען, דארען פנים און גרויסע פיבערהאפ
טע אויגען.

— איך שטער אייך נישט? — האט
אנגעהויבען דער סטודענט.

— ניין! איהר קענט אריינקומען,
— האט בלאס שמיכלענדיג געענטפערט
דאס מיידעל, און אינסטינקטיוו גענומען

איהם איבערגעשריען:
— דו לינגסט! אלע זייט איהר
פארקויפטע נשמות!..

ביי אן אנדער טישעל האט אן אלטער
אימיגראנט מיט א הייזערדיגען, צימערדי
גען קול זיך געווינגען וועגען דעם פויער,
דעם ברויט-געבער, „אט שטעהט ער,
אויף דעם גרויסען רוסישען טיש, דער
פויער, דער ברויט-געבער, און קרעכצט
א פארשימטער אין קייטען, און די
נאכט ארום איז א הערעכטיגע, עס
שפריצט א רעגענעל, מען זעהט קיין פויער
ערעל נישט אין דער ווייט.

— ער, הארציגער, — האט אונטער
געכאפט א צווייטע שטימע, א יונגע, א
פיהלענדיג.

ביי חנה'ן האט זיך דאס הארץ א
שלאג געטאן, ווי א פארוואנדערטער פויער
געל. די טרערען האבען זיך א דרעה גע
טאן אין איהרע אויגען. זי וואלט זיך
צוגעזעצט, נאך גראד האט זיך א סאכא
דאל אנגעפאנגען ביים צווייטען טישעל.
אלע האבען זיך א ווארף געטאן אהין און
עס איז ענטשטאנען אן אלגעמיינער גע
שלע. חנה'ן איז געווארען אונטערטענ
ליך צו זיין דא, און זי איז אוועק אהיים,
און ביז איצט איז זי נישט ארויס אין נאס.
הינטער דער וואנט האט אלץ גע
שפיעלט דער סטודענט. חנה האט פאר
מאכט דעם פענסטער און גענומען שפריי
זען איבער'ן צימער. די געדאנקען הא
בען זיך געפלאנטערט ביי איהר אין קאפ,
און איהר אלץ קיין רוה נישט געגעבען. אין
די אויערען האט אהן אן אויפהער גע
קלונגען: איך גלויב נישט אין אייערע
אידעאלען, נישט איהר דארפט זיין די אני
זאנער פון א בעסערער צוקונפט פאר דער
וועלט.

דאס לעבען פון דער פארטייטשער אי
מיגראנטקע חנה האט זיך אין דער שווייץ
געווינגען ווי אן אונדערליך אומעריגער
וועב אין א הערעכטע טאג. א קליינע,
ניט קיין שעהנע, א באשיידענע, אהן
פריינד, האט זעלטען ווער מיט איהר זיך
אפגעגעבען. זי האט שטענדיג געפיהלט
א שווערע איינזאמקייט. די מענשען
ארום איהר פלענען זיך איהר אויסדוקטען
שווערע און ביווע, און דאס מיידעל האט
שטערליך געבענטשט, נישט געפיענענדיג
פאר זיך קיין פלאץ אויף דער ערד.

און היינטיגען אבענר איז חנה נאר
באוונדערס נישט געווען מיט זיך. זי איז
געזעסען ביים פענסטער פון איהר ארי
מען צימער און געקוקט אויף דער נאס
ארויס. די נאכט איז געווען א הערעכט
טיגע, א פייכטע. א דין רעגענעלעל האט
זיך געצויגען און דער ווינט האט געיאנט
איבער די טראטוארען געלע טויטע בלע
טער, אראפגעפאלענע פון די קאשטאנען
בוימער, וואס וואקסען ביי די ווייטען.

הינטער דעם וואנט, אין צווייטען
צימער, האט א סטודענט געשפיעלט אויף
א פידעל און געוואלט. חנה האט זיך
דערמאנט אן דעם באך, וואו זי איז
געווען נעכטען ביינאכט. זי איז געווען
אנגעטאן אין די בעסטע קליידער, בא
פוצט מיט א בלומעל און איז געגאנגען
צום באל מיט אן אראפגעלאזענעם קאפ,
קוקענדיג אויף דער ערד און האלטענדיג
זיך ביי די ווענט, ווי זי וואלט א בלינדע
געווען. און ווען עס האט זיך געוויזען
דאס שעהן באלויכטענע גרויסע הויז,
וואו די אימיגראנטען פלענען תמיד מא
כען זייערע אווענדיג און ספעקטאקלען,
האט זי א קלער געטאן:

— צו וואס בין איך געקומען אהער?

נאך פון דער אפגענער טיר האבען זיך
מיט אמאל דערהערט די טענער פון א
רופענדיגער מוויז, וועלכע האבען ארומ
געטוליעט די נשמה מיט א ווייכער
צארטקייט, פאר'כישות'ט דעם געדאנק
און אוועקעלאקט אין א וועלט פון איר
בערדרישע חלומות. דער איינזאמער
מיידעל האט זיך מיט אמאל פארוואלט
ביז וועהמאג צו געפיענען זיך אין רוישיגען
פיעל פארביגען חמון, זיך פארדרעהען
אין א ווילדען טאנץ און גלאס אזוי
קלינגענדיג לאבען אהן אן אויפהער.

גענומען א בילעט און איז אריין אין
זאל. איינער האט א זאג געטאן א
צווייטע הינטער איהר:

— זעהט, וואס פאר א מאוסקייט!
פון וואנען געהמען זיי זיך?..

די מיידעל איז שטעהן געבליבען,
און אויף א מאמענט האבען זיך ביי איהר
א בויג געטאן די פיס. זי האט געוואלט
ניד ארויס, נאך די קלאנגען פון דער מור
זיס האבען זי געלאקט און זי איבערגע
רעדט, און זי איז געגאנגען ווייטער, ווי
אין א נעבעל.

אין זאל איז דאן געווען ליכטיג, רוי
שענדיג. דארט האבען העל געברענט
פארשידענע פארביגע פיערען. די ווענט
זיינען געווען באצירט מיט גירלאנדען פון
בלומען, עס האט געשמעקט מיט פיי
לעך, מיט פעלדליליען, און דער אהר
מאט זייערער האט זיך געטראגען, ווי
כוואליעס, און די קעפ פארדרעהט, דער
מאנענדיג עפעס ווייטעס און טייערעס,
וואס איז געווען און וועט שוין נישט זיין.
אונטער די מעלאדישע טענער פון אר
קעסטער האבען זיך פארלאך געדעהט.
מיידלאך און פרויען, אנגעטאן אין גרינ
נען דורכזיכטיגע ווייסדראווען געוועב,
דורך וועלכע עס האבען זיך געזעהען די
ליינען פון זייערע קערפער, האבען אויס
געזעהען באנעהרליך און שעהן.

חנה איז עטליכע מאל זיך דורכגע
גאנגען אין זאל, נאך קיינער האט זי נישט
אפגעשטעלט. אייניגע באקאנטע סטוד
ענטען האבען געטאנצט מיט אנדערע
מיידלאך. איהר איז געווארען אומעריג
און זי האט זיך פארשלאנען אין א וויי
קעל לעבען א צווייגנער בורע, וואו א
שווארד'נעווייניג יונגע מיידעל אין א
ציניגער קלייד האט „געמראפען“ אלע
מען אויף די הענר.

די מוזיק פלעגט אלע וויילע אויפהע
רען און ווידער אנהויבען. חנה האט ווי
דער געקלערט מיט א בענקשאפט: פאר
וואס בין איך געקומען אהער? דערנאך
איז זי אריבערגעגאנגען אין א צווייטען
ווינקעל. דא איז געשטאנען דער בופעט,
און ארום די טישלאך זיינען געזעסען
קליינע גרופען און געטרונקען. פיעלע
פון זיי זיינען שוין געווען שיכור'לאך, און
זייערע שטימען האבען געקלונגען הויך
אין פרעך. עפעס איינער א יונגער בחור
איז א בלויזע העמדעל האט זיך מיט דער
פויסט געקלאפט אין ברוסט און גע
שריען.

— דאס זיינען מיר די ליידענדיג
פאר'ן פאלק!

און צווייטער, אין ברילען, האט

ל י ד ע ר

פון י. אדלער.

א תפילה

ניט לאז דינע ווינטען, אלמעכטיגער גאט,
פארשיטען מיין טראט;
זאל בלייבען א סימן אין שמיוב און אין זאמד
אז איך האב געלעבט,
אז איך האב געשמרעכט...

זאל בלייבען א סימן אין שמיוב און אין זאמד
אז איך בין געווען...
איך בעט דיר, אלמעכטיגער האר פון דער וועלט
א גאט זאל געשעהן —
איך וויל נישט פארגעהן...

איך געדענק...

דעם טאג געדענק איך פונקט ווי היינט:
די זון מיט פרייד האט העל געשיינט;
א ווינטעל האט געפאכעט שטיל —
און מיר — מיר זיצען ביי דער מיהל.

דאס וואסער רוישט און טרייבט דאס ראד,
דאס רוישען הערט זיך אזש אין שטאדט.
דאס ווינטעל לאסמשיט און עס קיהלט,
אין ביידענס הערצער — עפעס שפילט...

ס'האט די ליבע דארט געגליהט,
ס'האט די ליבע דארט געבליהט,
זיך צושפילט מיט פרייד און וועה,
גלייך ווי וואונדער-פידלען צוויי...

און איבער אונז א פויגעל זינגט
און פון צווייג צו צווייגעל שפרינגט,
און ס'לאכט די זון צו אונז אראפ —
איך שפיל זיך מיט איהר בלאנדען צאפ...

און באלד עס ווערט די מיהל פארמאכט,
און ס'לאזט זיך שטיל אראפ די נאכט,
דער מער-הימעל ברענט און ברענט —
זי געהט ארום מיך מיט די הענט.

און שעפטשעט שטיל: „איך וויל אהיים“.
און אלץ ארום איז אין געהיים;
און פון א זומפ פון מיהל נישט ווייט
א זשאכע רופט, א זשאכע שרייט...

פערטער יעהרליכער באריכט פון דעה טרייה יוניאן אימיגרישאן ביורא

פונעם אימיגראנט פארשטאנדלעכע וואס אנבאלאנגט אונזער צווייטע אויפמאכע איז אונזער ערשטע צענדליג קיין נאנץ נויטער. ביי דעם יעצטיגען אינדוסטריעלען צושטאנד ווען עס קומט אן אזוי שווער צו קריגען באשעפטיגונג פאר פאמיליעס איז עס פאקטיש אונמעגליך צו קריגען באשעפטיגונג פאר די וואס זיי נען נישט קיין בעלימלאכות. און דאך איז עס אונז נעלונגען צו קריגען אריינסטאפן פאר עטליכע אזויגע וואס אימיגראנטען מיט דער הילף פון די ווייטע מייקערס, עמבראיערס, רעס און פענסל לעדער גורם וואירקערס יוניאנס.

אין באצוג צו אונזער טעטיגקייט אויף דעם פאליטישען געביט קענען מיר זאגן, אז אלעס וואס איז נאך געווען אין אונזער מאכט איז געטאן געווארען. מיר האבען געשיקט אפיציעלע קאמיטעס צו דעם עקס. קאנסיל פון די א. מ. פ. און אויך צו (שלוס אויף זייט 22).

לען דארום וויסען ווי צו באנעהן זיך אין יעדע פאל, און דריטענס, וועט יעדער אימיגראנט באהאנדעלט ווערען לויט א געמיינע באשטימטען פלאן און נישט דארפן זיך ווארעם דזשיאנט באהאנדעלן פיהרט זיך לויט דעם פלאן און דארטן איז די לאגע אן אלגעמיין צופרידענשטעלענדע. קיין אימיגראנט ווערט דארט נישט אויפגענומען אלס מיטגליד און א צושיפט פון אונזער צושיפט קריגט ער גלייך א וואירקטיג קארד און ווערט אויפגענומען אלס מיטגליד פאר א העלפט פון דער געוועהליכער

דיסט. קאנסיל צו 2, צוזאמען 12 בארבערס, לאק. 752, טשילד, דרעס מייקערס לאק. 50, טשילד, שוה ווארעס, קלאד, סילסמער, דעלי קאמערטען קלויסקס, מעקעניקעל רעגיסטערס, סעלעצער ארבייטער, פיי פער באס מייקערס, פאטא ענגיני- ווערס, ריינקאט מייקערס, און ווייט גורם ווארעס צו 1 צוזאמען 12

אלעס צוזאמען 240 געקראנען צייטווייליגע באשעפטיגונג דורך מאשינעלע פריזאטע פיר מעס און אינסטיטוציעס פאר 10

די טרייד יוניאן אימיגרישאן ביורא איז שוין אריינגעטרעטען אין דעם פערטען מאנאט פון איהר עקזיסטענץ, און עס איז נויטיג צו געבען א באריכט ווענען דעם סאלעמיינעס צושטאנד און טעטיגקייט פון דיער אינסטיטוציע.

פארטראטען זיינען אין דער ביורא 7 רוישאנט באהאנדעל, פארטראטענדיג 62 לאקאל יוניאנס און 26 איינצעלנע לאקאלעס, צוזאמען מאכט עס א טאטאל פון 108 לאקאל יוניאנס.

די אויפמאכען פון דער טרייד יוניאן אימיגרישאן ביורא זיינען פאלגענדע:

1. צו שטעלען די אימיגראנטען וואס מעלדען זיך צו איהר אין דירעקטע פאר ביירונג מיט די יוניאנס צו וועלכע זיי טרעטען, און אויסצואוויקלען אז די יוניאנס זאלען ארייננעמען אלע אוועלכע אפליקאנטען מיט מעסיגע באדינגונגען, און צו באזארגען זיי מיט ארבייט.
2. צו זעהן אויף ווי ווייט מעגליך צו קריגען באשעפטיגונג פאר אימיגראנטען, וועלכע זיינען נישט קיין בעלימלאכות און וואס און עס זאל נישט שטענדיג די אינטערעסען פון די ארגאניזירטע ארבייטער.
3. צו שטעלען זיך אין פארבינדונג מיט צענטראלע קערפערשאפטען פון ארבעט גרויסע שטעט און זעהן אז אויך דארטן זאלען עטבאלירט ווערען עהנליכע ביוראס כדי אימיגראציע זאל קענען אויף זאגן אופן רעגולירט ווערען.
4. צו באטייליגען זיך אויף דעם פאליטישען געביט צו גונסטען פרייער אימיגראציע.

וואס אנבאלאנגט אונזער ערשטער, און הויפטאויפמאכע, איז עס אונז געלונגן צו איהר דורכצופיהרען מיט מעהרער פאלג ווי מיר האבען געקענט ערווארטען אונטער די אומשטענדען. דורך דער קורצער צייט פון דער עקזיסטענץ פון דער ביורא איז אונז געלונגען צו באזארגען 250 אימיגראנטען, וועלכע זיינען איינגעטיילט געווארען צווישען די פאלגענדע אינדוסטריעס:

דעם 17טען דזשון עפענט זיך די יוניטי הויז אין פארעסט פארק

צו דער ערעפענונג ווערט אראנזשירט א גרויסארטיגע אונטערהאלטונג.

דער פרייז פאר נעסט און פאר מיטגליד- דער פון אנדערע יוניאנס. דיעזע וועלען דארפן צעהלען מיט 5 דאלער מעהר, דאס הייסט, 28 דאלאר א וואך.

די געשיכטע איז די: די יוניטי הויז מאכט נישט קיין פראפיט פון די מענשען, וואס קומען אהין, פארקערט, מען לענט נאך צו געלט צו דעם. דאס געלט ווערט געדעקט פון די אינטערנאציאנאל לאקאלעס. די לאקאלע דעקען דעם דעפיציט, און דאס געלט קומט דאך אויך פון די מיטגלידער.

אבער אין דער יוניטי הויז קומען אויך געסט, מיטגלידער פון די אמאל נאטייטער, פארערס און פון נאך אנדערע יוניאנס, און אויב עס איז נאך דא פלאץ, ווערען זיי מיט פארענדיגע אויפגענומען. ווארום אבער זאל די יוניטי הויז צו זיי צולעגען? זיי זיינען טאקע זעהר ווילקאמען צו פארבריינגען זייער וואקסישאן אין דער יוניטי הויז, אבער זיי וועלען דארפן צעהלען 28 דאלאר א וואך.

זאל אבער קיינער נישט מיינען, אז זיי וועלען באריסען ווערען. ווען די יוניטי הויז זאל זיין אין פריזאטע הענט וואלד טען די ארבייטער אהין נאר נישט קאנען אריינקומען. דער פרייז וואלט זיכער געווען 50 דאלאר א וואך און העכער, און דארטען וואלטען קומען בלויז אריינסטאפערס. דאס מיינט, אז און די ארבייטער פון אנדערע יוניאנס, און די געסט, וואס קומען אהין, וועלען נאך אלץ כאפען א גרויסע באריינג. ווארום וואס איז היינטיגע צייטען 28 דאלאר א וואך צו שטעהן אין אזא גרויסארטיגע פלאץ? די 5 דאלאר וואך מעהר וועט דאריבער צווייט נישט אפהאלטען די געסט פון צו קומען אהין און פארבריינגען דעם וואקסישאן צוזאמען מיט די מיטגלידער פון די אינטערנאציאנאל לאקאלעס אין ארום ניו יארק.

זאלען אבער איע, וואס ווילען פאך רען אהין, זיך באצייטענס רעדזשיסטירט רען אין אפיס פון לאקאל 25, 16 וועסט 21סטע סטריט. די רעדזשיסטירטע וועלען זיך אנפאנגען מאכטאן, דעם 16טען מאי, 1921.

די פראכטפולע זומער היים פון די אינטערנאציאנאל מיטגלידער אין ניו יארק, די יוניטי הויז פון די ווייטע און דרעסמאכער, אין פארעסט פארק, אין די בלויז בערג, פון פענסליוועניא, וועט זיך עפענען דעם 17טען דזשון, און די ערעפענונג וועט געוויס ווערט זיין צו זעהן.

צו דער געלענענדיג וועט געגעבען ווערען א גרויסארטיגע אונטערהאלטונג, און עס וועט זיין וואס צו זעהן און וואס צו הערען.

מען קען זיכער ערווארטען, אז צו דער פייערליכער ערעפענונג וועלען ארויסקומען אהין א סך מענשען און די רעדזשיסטירטע וועט זיך דאריבער אונטערפאנגען נאנץ באצייטענס. די רעדזשיסטירטע וועט זיך אנפאנגען מאכטאן, דעם 16טען מאי.

ווי די לעזער פון די „נערעכטיגקייט“ ווייסען שוין, באלאנגט איעס די יוניטי הויז צום דזשיאנט באהאנדעל אין דער ווייטע און דרעסמאכער, וואס באשטעהט פון די פאלגענדע לאקאלעס: לאקאל 10, 60, 55, 22, 66. א הויז דעם וועט די יוניטי הויז דעם זומער זיין אפען פאר די מיטגלידער פון אלע אינטערנאציאנאל לאקאלעס אין ניו יארק, פונקט אזוי גוט, ווי פאר די מיטגלידער פון די לאקאלעס פון דעם דזשיאנט באהאנדעל אין דער ווייטע און דרעסמאכער. נאטירליך, די מיטגלידער פון די אלע לאקאלעס וועלען דארפן זעהן, אז אלע זאלען נישט וועלען ארויספארהען אין דער זעלביגער צייט.

אין פלאץ קאנען זיך נאנץ באקוועם פארברענגען ארום 500 מענשען. אויב די מיטגלידער זאלען קומען באצייטענס זיך רעדזשיסטירטע, קאן מען מעגער זעהן, אז דער פלאץ זאל זיין פול דעם נאנצען זומער און דאס אלץ א גרעסערע צאהל מיטגלידער זאלען קאנען האבען דאס דארטענדיגע דארט צו פארברענגען זייער וואקסישאן. דער פרייז פאר מיטגלידער פון דער אינטערנאציאנאל וועט זיין דערזעלבע ווי פאר א יאהרען, 18 דאלאר א וואך.

עס וועט אבער זיין אביסעל א העכער נויטיג פונקט אזוי פיל אפער און אפער שטרענגונג וויפיל עס האט זיך געפאך דער פאר אויסקעמפן זיין.

די ארבייטער פאנגען אלץ מעהר און מעהר אן צו פארשטעהן אז אום צו זיין זיענדיק אין קאמף, מיט דער פאראייניגטער מאכט פון קאפיטאל, מוזען זיי זיך באנוצען מיט די זעלבע מיטלען, מיט וועלכע קאפיטאל באנוצט זיך אין זיין קאמף געגען די ארבייטער, נעמליך: מיט דער פאראייניגטער מאכט פון די ארגאניזירטע ארבייטער.

די ארבייטער אנערקענען דעם פאקט, אז וויסען איז מאכט, און אז די צילען און שטרענגונגען פון די ארבייטער קאנען פאר ווירקליכע ווערען נאך דאן ווען זיי, די ארבייטער, וועלען זיך אנשטרענגען צו ווערען מעהר געבילדעט, סעהר וויסענדיג, ווי זיי זיינען געווען ביז איצט.

דער ערשטער מאי, דער טאג פון דער נאטור'ס ערוואכונג, און פאר'ן ארבייטער דער טאג פון האפנונג, איז די פאסענדע צייט פאר אונז, מיטגלידער פון דער אינטערנאציאנאל, מיט שטאלץ און האפנונג צוריק צו בליקען און געבען זיך א חשבון איבער אלץ, וואס איז אויפגעטאן געווארן רען פון אונזער יוניאן אויף אלע געביטען, און אויך אויף דעם געביטען פון א גרעסערע אויסבילדונג.

און מיר זעהען פאר זיך א בילד, ווי די קינדער פון ארבייטער קלאס שטרעמען אין די בילדונגס-אינסטיטוציעס פון אונזער אינטערנאציאנאל יוניאן, און וועלכע מען זאגט זיך פאר זייער אינטעלעקטועל

טאטאל 250 איך וויל דא באמערקען, אז אבזאחאל די צאהל אימיגראנטען וואס זיינען דורך אונזער ביורא פארזארגט געווארען איז א פארהעלטעניסמאסעס קליינע, דאך איז די אונטערנעמונג געווען א פיל שווערערע ווי וועלכע אונזאכען: מען דארף האבען אין זינען דעם פאקט אז צו אונז האבען זיך געווענדעט בלויז די אימיגראנטען, וועלכע האבען געהאט געוויסע שוועריגקייטען אדער נאר קיין מעגליכקייט צו צוקומען צו די פארשידענע יוניאנס, ווייל די וואס האבען געהאט די מעגליכקייט אליין אהין אריינצוקומען זיינען זיך באזארגט און אונזער הילף. גענומען האבען זיך די פארשידענע שוועריגקייטען טיילווייז פון דעם וואס מאכט יוניאנס האבען אין אונז פאנג נישט בארייפן אז עס איז אין זייערע אייגענע אינטערעסען, אויסער זייער אל געמיין מעגליכער פליכט, אריינצונעמען די אימיגראנטען אין זייערע אייגענע רוי- הען, און אויך טיילווייז צוליב ספעציעלע אינדוסטריעלע אומשטענדען, וועלכע הא- בען אוועקגעשטעלט מאכט יוניאנס אין א לאגע וואס האט זיי געצוואונגען אנצו- נעמען א נישט סימפאטישע שטעלונג אין באצוג צו דער אימיגראנטען פראגע. אונ- טער אזויגע אומשטענדען האט זיך געפא- דערט פיל אנשטרענגונג כדי אויסצואוויי- קען געוויסע הנחות פאר די באטרעפענדע אימיגראנטען.

אויף אזוי ווייט זיינען די רעזולטאטען ביז א געוויסען גראד צופרידענשטעלענד, דערמיט איז אבער אונזער ציל נאך ווייט נישט עררייכט. אום צו געבען דער ביורא די מעגליכקייט צו ווערען דאס וואס זי דארף זיין, דאס הייסט, אן ארבייטער בערזע, דארפן די אונגעשלאסענע יוניאנס, וואס שטעהן מיט אונז אין פאר- בינדונג אויספאלגען דעם ערשטען פונקט פון די רולס וואס זיינען אנגענומען געווא- רען ביי דער אימיגרישאן ביורא און וועל- כער לויטעט אז „יעדער אימיגראנט וואס וויל זיך אנשליסען אלס מיטגליד אין א יוניאן, זאל זיין פארפליכטעט צו ברענגען אן אנווייזונג פון דער אימיגרישאן ביורא דא אלס באשעפטיגונג פון זיין בארעכטיג- גונג אריינגענומען צו ווערען.“ ווען די יוניאנס וועלען אויספאלגען דיעזע פונקט און נישט ארייננעמען קיין אימיגראנט און אזא אנווייזונג וועט, ערשטענס, די ביורא קענען אין דער ווירקליכקייט רעגולירען די אימיגראציע לויט ווי זי דארף רעגולירט ווערען; צווייטענס, וועלען די יוניאנס וויסען דורך די אנווייזונגען ווער עס איז א פאכמאן און ווער נישט, און זיי וועל-

אין די דזשיאנט באהאנדעל לאקאלעס פון די קלאקמאכער יוניאנס — 75 אין די דזשיאנט באהאנדעל לאקאלעס פון די מיליטערי ארבייטער — 57 אין די דזשיאנט באהאנדעל לאקאלעס פון די רעס און ווייטע מייקערס — 22 אין די דזשיאנט באהאנדעל לאקאלעס פון די אמאלאמ, קלאדינג ווארעס — 9 אין די דזשיאנט באהאנדעל לאקאלעס פון די פארירערס — 9 אין די דזשיאנט באהאנדעל לאקאלעס פון די פענסל לעדער גורם ווארעס — 8 אין די דזשיאנט באהאנדעל לאקאלעס פון די בעקערס יוניאנס — 8 אין די דזשיאנט באהאנדעל לאקאלעס פון די קעפ מייקערס — 3 ווייטער יוניאן לאקאל 1 — 6 אריינער בוסטערס יוניאן 174 — 5 סיפאגראפיקאל יוניאן, לאק. 83 — 4 איינע און בראנז ארבייטער יוניאן לאקאל 275 — 4 דראג קלויקערס און בוקסיפערס יוניאנס צו 3, צוזאמען — 6 פרייוועט דרעסמייקערס, דזשולערי ארבייטער, גראסערי קלויקערס, מא- שיניסטס, פיינטערס, און קארפ.

לער און גייסטיגער וואלזיין, אזוי גוט ווי מען זאגט זיך פאר זייער עקאנאמישען וואלזיין. אויף דיעזע אופן פארשטאנען זיי זייערע ערפארונגען, וועלכע זיי האבען זיך ערווארבען דורך זייער טעטיגקייט אין זייער יוניאן, מיט טעאָרעטישע אינפאר- מיישאן, וועלכע זיי באקומען אין קלאס רום אונטער דער אויפזיכט פון אן ער- פארענסע לעהרער און דער רעזולטאט וועט זיין א מעהר ווירקאמע טעטיגקייט.

די האפנונג פון דער ארבייטער בא- וועגונג שטיצט זיך אויף שטייגערנדיג אינ- טעלענצע פון די רענא און פיייל.

בילדונג און גוטע ערציהונג מוזען זיין דער ווינקלשטיין פון דער צוקונפטיגער געזעלשאפט. אויס דיעזע איבערצייגונג האט אונזער אינטערנאציאנאל באזירט די בילדונגס-טעטיגקייט פון אונזער ארגאני- זאציען אויף דעם באוואוסטזיין דאס די צילען און די שטרענגונגען פון די ארגא- נזירטע ארבייטער קאנען פארוויקליכט ווערען דורך זייערע אייגענע אנשטרענגונג- גען אויפ'ן בילדונגס געביט, אזוי גוט ווי אויפ'ן עקאנאמישען געביט. די ארגאני- זאציען און נישט אונז מאכט: בילדונג מאכט אונז פעהיג ווי מיט דער מאכט זיך אמי- בעסטען באנוצען.

דער ערשטער מאי, די צייט פון דער ווידער-אויפגעבונג פונעם נאטור, וועט אונז געבען נייעם לעבע, דער מיט און נייע האפנונג אין אונזערע צוקונפטיגע קעמפס און מעגליך מאכען פאר די אר- בייטער צו געניסען די פרוכט פון זייער ארבייט.

נייטיג פונקט אזוי פיל אפער און אפער שטרענגונג וויפיל עס האט זיך געפאך דער פאר אויסקעמפן זיין.

די ארבייטער פאנגען אלץ מעהר און מעהר אן צו פארשטעהן אז אום צו זיין זיענדיק אין קאמף, מיט דער פאראייניגטער מאכט פון קאפיטאל, מוזען זיי זיך באנוצען מיט די זעלבע מיטלען, מיט וועלכע קאפיטאל באנוצט זיך אין זיין קאמף געגען די ארבייטער, נעמליך: מיט דער פאראייניגטער מאכט פון די ארגאניזירטע ארבייטער.

די ארבייטער אנערקענען דעם פאקט, אז וויסען איז מאכט, און אז די צילען און שטרענגונגען פון די ארבייטער קאנען פאר ווירקליכע ווערען נאך דאן ווען זיי, די ארבייטער, וועלען זיך אנשטרענגען צו ווערען מעהר געבילדעט, סעהר וויסענדיג, ווי זיי זיינען געווען ביז איצט.

דער ערשטער מאי, דער טאג פון דער נאטור'ס ערוואכונג, און פאר'ן ארבייטער דער טאג פון האפנונג, איז די פאסענדע צייט פאר אונז, מיטגלידער פון דער אינטערנאציאנאל, מיט שטאלץ און האפנונג צוריק צו בליקען און געבען זיך א חשבון איבער אלץ, וואס איז אויפגעטאן געווארן רען פון אונזער יוניאן אויף אלע געביטען, און אויך אויף דעם געביטען פון א גרעסערע אויסבילדונג.

און מיר זעהען פאר זיך א בילד, ווי די קינדער פון ארבייטער קלאס שטרעמען אין די בילדונגס-אינסטיטוציעס פון אונזער אינטערנאציאנאל יוניאן, און וועלכע מען זאגט זיך פאר זייער אינטעלעקטועל

דער פרייהלינג איז דעם ארבייטערס הארץ פון פאניא מ. קאהן.

ציאנאלער יום טוב פון די ארבייטער! די מעגליכקייט פון א הערליכער צוקונפט איז דאך אזוי אפהענגיג פון א טיפען גלוי- בען אין די כחות פון די ארגאניזירטע אר- בייטער מאסען און איז צוזאמענגעוועבט מיט אן אפטימיסטישען בליק אויפ'ן לע- בען.

צו דערזעלבער צייט פאנגען אן די ארבייטער מאסען אלץ מעהר און מעהר צו באגרייפען אז מיט ענטמיטענטען אליין, עס מאכט נישט אויס ווי נאכעל און גוט מיינען זיי זאלען נישט זיין, וועט מען קיינע ענדערונגען אין אונזער געזעלשאפט- ליכע און אינדוסטריעלע פארמע נישט ברענגען.

יעדע פארבעסערונג אין דעם לעבען פון דעם ארבייטער איז דער רעזולטאט פון שווערע קעמפס. און אזוי שנעל ווי די ארבייטער האבען עמוואקס געוואונען, הא- בען די בעלי בתים גלייך אנגעפאנגען צו וועבען א נעץ ארום די ארבייטער אום זיי צו בארובען פון זייערע מיט בלוט און שווייס ערווארבענע פארבעסערונגען.

און די ארבייטער האבען דורך ביטער דער ערפארונג געלערנט, אז פאר דאס אויפהאלטען פון זייערע געווינסען איז

עס איז נישט קיין צופאל וואס גראדע דער ערשטער מאי און נישט אנאנדער טאג איז באשטימט געווארען אלס דער ארביי- טער יום טוב.

דער פרייהלינג ערוועקט אין דעם מענ- שען נייע האפנונגען און א בענסשאפט נאך דעם ערלע, ערהאבענע און דאס גרויסע, וואס איז נאך מעגליך צו דערגריי- כען אין א געזעלשאפט, וואו יעדער מענש איז פריי. דער פרייהלינג איז דער נאטור וועקט אין דעם מענשען א לוסט צום לע- בען — א שטרעבונג צו אן אלזייטיגען לע- בען, אין וועלכען יעדע באדערפניש און מעגליכער פארלאנג זאל צופרידען גע- שטעלט ווערען.

דער פרייהלינג ברענגט אריין נייעם לעבען אין דעם ארבייטער, בארייכערט זיין פארשטעלונגס קראפט, מיט דער הילף פון וועלכער ער זעהט קלאר פאר זיך דאס בילד פון א שעהנס אידעאלען לע- בען, פון א וועלט, וואו דער וואוילזיין און גליקעלעכקייט פון דעם מענשען איז דער באזיס פון געזעלשאפטליכע בנין.

אין עק דעם דארום נישט זעלבסטפאר- שטענדיק, ווארום דער ערשטער מאי איז באשטימט געווארען אלס דער אינטערנא- ציאנאלער יום טוב פון די ארבייטער.

דער געדאנק פון דעם ערשטען מאי

פון ש. יאנאָווסקי.

אין פילע אנדערע שטערט האָבען די רוסים
שע אַרבייטער געפֿייערט דעם ערשטען
מאי מיט דער העכסטער באַנייטערונג,
אבער זיי זיינען געווען די איינציגע כמעט
אין דער וועלט, וואָס האָבען גענומען
ערנסט דעם געדאנק פֿונעם ערשטען מאי.

וואָס, ווי דער, אַנשטערשט אַמעריקא,
האָט דער ערשטער מאי-טאָג געפֿונען
דאָ אַ נאָנץ שוואַכען אַפּפּלאַנע.
דאָ האָבען שוין מיט יאָהרען פֿריהער
די אַרבייטער אויסגעפֿירט צו האָבען זייער
אַרבייטער יום־טובֿ, לייבאַר דעם, דעם ער
שטען מאָנאָטאָן אין סעפטעמבער. דער
דאָזיקער יום־טובֿ איז ערקלערט געוואָרען
זאָגנאָר אלס געזעצליכער, און די אַמערי-
קאַנער אַרבייטער-באַוועגונג, ווייניגסטענס,
איז דער געשטאַלט פֿון איהרע פֿירער, איז
ניט נאָר געווען גלייכפֿיליג צו דעם זאָג
פֿון אַרבעטן-סאָציאַליזם, און זי האָט
איהם גאָנץ ביטער באַקעמפֿט. די רעוואָ-
לוציעס אויף פֿאַרשיידענע קאָנזענשאַנס
פֿון דער אַמעריקאַן פֿעדעראַליזשאַן אָנז
באַר, און מען זאָל פֿייערען דעם ערשטען
מאי, זיינען אימער דורכגעפֿאלען מיט דער
גרעסטער מאַיאָריטעט שטימען.

בלויז איין טייל פֿון דער אַרבייטער-
באַוועגונג, דער סאָציאַליסטישער און ראַ-
דיקאַלער טייל, און די, וועלכע זיינען אַר-
בעטעקומען פֿון רוסלאַנד, האָבען געפֿי-
ערט דעם ערשטען מאי, איז אויך ניט דורך
די אַפּשטעלונג פֿון דער אַרבייט דעם
ערשטען מאי, כאַטש עס זיינען געווען אויך
אזעלכע אַרבייטער, ווי, למשל, די קאַפּען-
מאַכערס, יוניאָן, גאָר מען האָט גע-
פֿייערט דעם ערשטען מאי און אַווענט,
נאָך דער אַרבייט, אָדער מען
האָט געפֿייערט דעם ערשטען שבת אין
מאי.

דאָך ביסלאַכווייז, ביסלאַכווייז איז
דער געדאנק פֿון דער ערשטער מאי-פֿייע-
רונג אריינגעדונגען אין אלץ גרעסערע
קרייזען אויך דאָ אין אַמעריקא, און אין
די לעצטע פֿאַר יאָר פֿאַר דער וועלט-
מלחמה זיינען דאָ פֿאַרנעמען גאָנץ היבֿ-
שע ערשטע מאַיאָדעמאָנסטראַציעס, וועל-
כע האָבען ניט פֿאַרפֿעלט איבערצולאָזען
סיי אויף די אַרבייטער און סיי אויף דער
קאָפיטאַליסטישער וועלט אַ גאָנץ שטאַר-
קען איינדרוק.

מיט דעם אויסברוך פֿון דער מלחמה,
און איבערהויפּט זייט אַמעריקא איז אַרייַ-
געצויגען געוואָרען אין איהר, איז געוואָ-
רען אוממעגליך צו פֿייערען דעם ערשטען
מאי דעמאָנסטראַטיוו. דער צווישענער
פֿאַסטר־טויזנט האָט פֿשוט ניט געקאָנט פֿאַר-
טראָגען אַזאָ מיט מאַיאָדעמאָנסטראַציע. זי
האָט אין דעם געזעהן אַמאָל פֿאַרראַט.
אין דער אַמאָל, דאָ שלאָגען זיך פֿאַרשייד-
ענע פֿעלקער, פֿון מענשען שעכטען, שטע-
כע, מלחמה איינע די אנדערע, ווי ווילדע
חיות, און דאָס ווערט געהאַלטען פֿאַר דער
גרעסטער מצוה, קומען מענשען אַרויס אין
מיטען טאָג, און ערקלערען די סאָלידאַר-
טעט פֿון די אַרבייטער איבער דער גאָנצער
וועלט, די אַרבייטער פֿון ריכטען אַלס אַלס
איינגעשלאָסען. קאָן מען עס דערלאָזען?
און די דעמאָנסטראַציעס זיינען אויפֿן
וועלטסגעטען בויאָנסקען אַוועק אונטערדריקט
געוואָרען.

איצט איז די מלחמה געענדיגט. און
כאַטש די מענשען זיינען נאָך אלץ פֿאַר-
שיכורט פֿון דער בלוט־באַרשייטונג פֿון 5
יאָר צייט, אָבער די מלחמה איז דאָך גע-
ענדיגט. איז עס דאָרום איצט ניט דער
ריכטיגער מאָמענט ווידער אויפֿוועקלעבן
דעם געדאנק פֿון דער ערשטער מאי-פֿייע-
רונג?

נאָכגען קיין איינציגע זאָל פֿייערונג,
אין וועלכער פֿילע דעמאָנסטראַטען זאָ-
לען ניט געשאַסען ווערען פֿון דער פֿאַ-
ליציי.

דער געדאנק פֿון פֿייערען דעם ערשטען
מאי האָט באַנייטערט פֿילע, פֿילע פֿאַר-
געשטענע אַרבייטער. אָבער אין דער
לעצטער מאָס האָט דער געדאנק איבער-
געשאַקען די גאָנצע דאָמאָסטראַציע בור-
זשאַווע. זי האָט אין דער פֿייערונג
געזעהן דעם אָנפֿאַנג פֿון דער סאָציאַלער
רעוואָלוציע. און זי איז געווען פֿעסט ענט-
שלאָסען צו דערשטיקען אין סאָמע וואָר-
צלע די שרעקליכע רעוואָלוציע.

די בורזשאַווע האָט זיך דאָס מאל ניט
גענאָרט. דער געדאנק פֿון דעם מאַיאָדע-
איד ווירקליך דורך און דורך אַר-
וואָלוציאָנערע, ניט אַכטענדיק אויף דעם,
וואָס געווען אַרויסגעשטעלטע פֿאַדערונג
גען פֿאַר דעם ערשטען מאי זיינען געווען
גאָנץ מילדע, ווי, למשל, דער אַכט־שטונ-
דיגער אַרבייט־טאָג.

וואָס איז געווען דאָס רעוואָלוציאָנערע
אין דעם געדאנק פֿון דעם ערשטען מאי
פֿייער?

ערשטענס, אז די אַרבייטער זאָלען פֿאַר-
דעם טאָג וואַרפֿען די אַרבייט, און, זאָג-
זאָגען, ערקלערען אַ גענעראַל־סטריק פֿאַר
דעם טאָג.

צו יענער צייט איז די אידעע פֿון אַ
גענעראַל־סטריק, ווען אפילו נאָר פֿאַר
איינ טאָג, און אזא גענעראַל־סטריק, וואָס
זאָל אַרומבאַפֿען די גאָנצע ציוויליזירטע
וועלט, געווען אַמאָל רעוואָלוציאָנער.
וואָרעם, דער שכל איז דאָך מוהיב, ווי
באַלד די אַרבייטער קאָנען זיך צוזאַמען
ריידען און אַפּשטעלען די גאָנצע אינדר-
סטריע איבער דער וועלט פֿאַר איין טאָג,
טאָ וועלכע מאַכט איז דען דאָ, וואָס זאָל
די אַרבייטער קאָנען אַפּהאַלטען פֿון דורכ-
פֿירען אזא סטריק פֿאַר אַ לענגערע צייט,
און אויף אזא אַופן אויספֿירען אלעס, וואָס
זיי זאָלען נאָר וועלען?

דאָס צווייטע, וואָס האָט אַפּעלירט צו
דער פֿאַרנעמענער אַרבייטער־וועלט,
איז געווען דער געדאנק, אז אין דעם טאָג
פֿונעם ערשטען מאי, אויב ער זאָל ווירקליך
געפֿייערט ווערען, ווערען אַפּגעבראַכען מיט
איינ מאל אלע גרענעצען, אלע ראַסען-אונ-
טערשיידונגען, און די גאָנצע אַרבייטער-
וועלט, ווי איין מענטש, פֿייערען דעם ער-
שטען מאי. אזא ביישפּיל פֿון סאָלידאַר-
טעט האָט די וועלט נאָך ביז איצט ניט
געזעהן, און מיט דער פֿייערונג פֿון דעם
ערשטען מאי, אלס אַן אינטערנאַציאָנאַלען
יום־טובֿ איז געווען געוואָרען צו מאַכען
די אַרבייטער איבער דער וועלט ווירקליך
פֿיילען זיך אינטערנאַציאָנאַל.

ליידער, ליידער איז דער געדאנק קיינ-
מאל ניט אויסגעפֿירט געוואָרען. אין די
גרעסטע אינדוסטריעלע לענדער האָבען די
פֿירער געמאַכט זיך אַ היתר, אז מען מעג
פֿייערען אָדער דעם ערשטען שבת אין מאי,
דאָס הייסט דאָ, ווען די שטעטער און פֿעק-
טאָריס ווערען זאָווייזאָ געשלאָסען, אָדער
דעם ערשטען מאי איז אַוועק ביי אַ גלאָז
ביער.

אויף אזא אַופן און דער ערשטער־מאי-
געדאנק, מיט דער אויסנאָמע פֿון איינציג
גאָנץ קליינע אַרבייטער קרייזען, ניט דורכ-
געפֿירט געוואָרען.

אין די לעצטע עטליכע יאָר פֿאַר דער
מלחמה האָט אָבער דער געדאנק פֿון דער
פֿייערונג פֿון ערשטען מאי אָנגעהויבען
אויסגעפֿירט צו ווערען אין רוסלאַנד. אין
פֿעטערבורג, אין וואַרשע, אין מאַסקווע,

עס איז ווער שווער צו דערנעמען פֿון
די, וועלכע זיינען געווען אַנוועזענדיק אויף
דעם אינטערנאַציאָנאַלען קאָנגרעס אין
פֿאַריז אין 1889, וואָס דער קאָנגרעס האָט
געמאַכט אין זיינען, אָנגענומענדיק די רעוואָל-
ציע, אז דער ערשטער מאי זאָל געפֿייערט
ווערען אלס אַן אַרבייטער יום־טובֿ.

ווי עס ווערט באַריכטעט פֿון שטאַרק
באָקוויבטע עדות, איז די דאָזיקע רעוואָל-
ציע אָנגענומען געוואָרען אין איילענדיש
צוזאַמען מיט פֿילע אנדערע רעוואָלוציעס,
אויף דער לעצטער זייגונג פֿון קאָנגרעס,
אזוי דאָס די און פֿילע אנדערע רעוואָל-
ציעס זיינען גאָרניט דיסקוטירט געוואָרען.
בעת אָבער אלע איבעריגע רעוואָלוציעס
זיינען באַלד פֿאַרגעסען געוואָרען, האָט די
רעוואָלוציע וועגען דער פֿייערונג פֿון ער-
שטען מאי, אלס אַן אָלגעמיינעם אינטער-
נאַציאָנאַלען יום־טובֿ, געהאַט אַ גאָנץ אַנ-
דער מזל.

אזוי שנעל, ווי עס איז באַקאַנט געוואָר-
רען די דאָזיקע רעוואָלוציע פֿון אינטערנאַ-
ציאָנאַלען סאָציאַליסטישען קאָנגרעס אין
די פֿאַרשיידענע אַרבייטער קרייזען, איז
זי אויסגענומען געוואָרען מיט אַן אומבאַ-
שרייבליכען ענטוואָר. די רעוואָלוציע
איז באַטראַכט געוואָרען אלס די רעוואָל-
ציאָנערע טאַט פֿון דעם אינטערנאַציאָנאַל-
ען סאָציאַליסטישען קאָנגרעס פֿון 1889,
און אין דער סאָציאַליסטישער און ראדי-
קאַלער פֿעקסע, און אויף אלע אַרבייטער
פֿאַרזאַמלונגען האָט זיך אָנגעפֿאַנגען אַ
מעכטיגע אַנטיטאָציע פֿאַר די דורכפֿירונג
פֿון דער דאָזיקער רעוואָלוציע אין לעבען.

עס מוז אָבער דאָ גלייך געוואָרען ווערען,
אז שוין פֿון אָנפֿאַנג אָן האָבען די סאָציאַ-
ליסטישע פֿירער ניט גענומען זעהר ערנסט
די דאָזיקע רעוואָלוציע. צו זיי האָבען מורא
געמאַכט, אז די דאָזיקע פֿייערונג קאָן ניט
דורכגעפֿירט ווערען, און זיי האָבען ניט
געוואָלט זיך בלאַמירען, אַרויסווייזענדיק
זייער שוואַכקייט, צו זיי האָבען מורא גע-
האַט, אז אזא פֿייערונג קאָן פֿירען צו אומ-
זיסטיגע בלוטיגע צוזאַמענשטויסע צווישען
די דעמאָנסטראַטירענע אַרבייטער און די
הערשענדיגע מעכטע און יעדען לאַנד; צו
זיי האָבען איבערהויפּט ניט איינגעזעהן,
וואָס קאָן אַרויסקעמפֿען פֿון דעם, אָבער דער-
פֿאַקט בלייבט, אז די סאָציאַליסטישע פֿיר-
ער זיינען געבליבען גאָנץ גלייכגילטיג צו
דער ערשטער מאי פֿייערונג.

אָבער דאָס מעהר באַנייטערט איז
געווען דער גרויסער עולם, ווייניגסטענס
דער ראדיקאַלער, דער דענקענדר טייל
פֿון דעם עולם. דערפֿאַר האָבען די סאָצי-
אַליסטישע פֿירער ניט געקאָנט גאָנץ אָפּען
אָרויסקומען קעגען זייער אייגענעם באַ-
שלוס, אָבער האָבען זיך באַלד אַוועקגעלאָ-
זען אויף דעם וועג פֿון קאָמפּראַמיסען אַן
רעפֿאַרמען.

אָנשטאָט דעם ערשטען מאי צו פֿייע-
רען האָט מען אין די מייסטע לענדער אין
אייראָפּא אָנגעפֿאַנגען צו פֿייערען דעם ער-
שטען שבת אין מאי, און כאַטש אין די
ערשטע יאָהרען זיינען די דאָזיקע דעמאָ-
נסטראַציעס געווען גאָנץ אימפּאָנירענדע
באָווערעס אין ענגלאַנד, דאָך דעם אַמאָל
באַראַקטער איהרען האָט די מאי פֿייערונג
פֿאַרלאָרען.

פֿונדעסטוועגן איז ניט איבעראַל די
פֿייערונג פֿון ערשטען מאי אזוי פֿאַר-
שוועכט געוואָרען. אין פֿראַנקרײַך און
אין איטאַליען האָבען פֿאַר פֿילע יאָהרען
די פֿאַרנעמענדיגע אַרבייטער געפֿייערט
דעם ערשטען מאי. אָבער זיי האָבען דער-
פֿאַר טייער באַזאָגלט. עס איז ניט אָפּגע-
קומען גראַטולאַציע צו דער זיגענס-
קאָנווענשאַן פֿון אַרבייטער רינג.

דעם זונטאָג, דעם ערשטען מאי,
הויבט זיך אָן די 21סטע קאָנווענשאַן פֿון
דעם אַרבייטער רינג.
דער אַרבייטער רינג איז מעהר, ווי
אונזער אַ פֿריינדליכע אַרגאַניזאַציע. דער
אַרבייטער רינג איז אונזער אַרגאַניזאַציע,
וואָרעם איז עס דען ניט אַ פֿאַקט, דאָס
גאָר אַ באַדייטענדע צאָל מיטגלידער פֿון
אַרבייטער רינג זיינען אונזערע קלאָוק-
מאַכער. און ווער זיינען די איבעריגע
מיטגלידער פֿון אַרבייטער רינג, ניט אונ-
זער, ניט אַרבייטער, וואָס באַשאַפֿען אַ
טייל פֿון דער וועלט'ס עשירות? דערפֿאַר
איז דער אַרבייטער רינג פֿלייש פֿון אונ-
זער פֿלייש, בלוט פֿון אונזער בלוט: ער
איז אַ טייל פֿון אונזער באָוועגונג.

נאָטירליך, איז זיין ערפֿאַלג אויך
אונזער ערפֿאַלג. מיר פֿיהלען זיך באַמאָ-
גליקליך און שטאַלץ מיט דעם וואָוקס פֿון
דעם אַרבייטער רינג. זיין געדיהונג
זיין ווערען אלץ מעכטיגער מיינסט, אז די
גאָנצע אַרבייטער באָוועגונג אונזערע
ווערט אלץ שטאַרקער און איינפֿלוסריי-
כער און מעכטיגער.

די איינציגע קאָנווענשאַן טראָגט דעם
נאָמען פֿון אַרבייטער רינג. און מיט פֿיר-
ענדיקען דעם ערשטען מאי, וועלכע דער עק-
זיסטירען אין געוויסע שטאַטען, דורך
דעם איז זיין וואָוקס פֿיל געשטערט גע-
וואָרען. דורך דעם האָבען זיך אויך גע-
בילדעטע פֿאַרשידענע אַרגאַניזאַציעס, וועל-
כע האָבען געשטרעבט צו טאָן דאָסעל-
בע, וואָס דער אַרבייטער רינג, אָבער ניט
מיט דעם נויטיגען ערפֿאַלג, ווייל זיי זיי-
נען געווען צו קליין און צו אָפּגעריסען פֿון
דער אָלגעמיינער טעטיגקייט פֿון אַרביי-
טער רינג.

נאָמען זיגענסקאָנווענשאַן. און מיט פֿיר-
ענדיקען דעם ערשטען מאי, וועלכע דער עק-
זיסטירען אין געוויסע שטאַטען, דורך
דעם איז זיין וואָוקס פֿיל געשטערט גע-
וואָרען. דורך דעם האָבען זיך אויך גע-
בילדעטע פֿאַרשידענע אַרגאַניזאַציעס, וועל-
כע האָבען געשטרעבט צו טאָן דאָסעל-
בע, וואָס דער אַרבייטער רינג, אָבער ניט
מיט דעם נויטיגען ערפֿאַלג, ווייל זיי זיי-
נען געווען צו קליין און צו אָפּגעריסען פֿון
דער אָלגעמיינער טעטיגקייט פֿון אַרביי-
טער רינג.

איצט, נאָך לאַנגע יאָהרען פֿון מיה,
האָט דער אַרבייטער רינג עס אויסגע-
פֿיהרט צו ווערען אַ לעגאַלע אַרגאַניזאַ-
ציע. אויך איז די שטאַטאָס, וואו ער
איז ביז איצט ניט געווען, אין קאָנווענשאַן
דאָס יאָר אין באַסטאָן איז דאָרום פֿון אַ
באָווערענער באַדייטונג, ווייל דער
שטאַטס מאַסשטוועטס איז געווען אַס
איינער פֿון יענע שטאַטען, אין וועלכע
עס זיינען געבאַרען געוואָרען אַרגאַניזאַ-
ציעס, אומבאַהענגיג פֿון אַרבייטער רינג,
וועלכע האָבען געטאָן זייער אַרבייט אויף
אַ קליינעם מאַסשטאַב, און מיט אַ קנאַ-
פֿען ערפֿאַלג.

עס איז צו ערוואַרטען, אז אַס די
אלע אַרגאַניזאַציעס וועלען זיך אַנשליסען

וואָס מען אָהן פֿילע באָווערענע שוועריג-
קייטען.

דערפֿאַר איז באַשאַפֿען געוואָרען, און
די וואָס מען זאָלען פֿאַרנומען אין דעם משר-
פֿון אַ גאָנצען טאָג, פֿון איין דער פֿריה ביי-
מונענט, און אויך, אז די וואָס פֿלעגער
זאָלען זיין אין פֿאַרשיידענע טיילען פֿון
שטאַט, אזוי, אז דער ווייט־מייקער,
וואָס אַרבייט און לעבט אין בראַזוויל, זאָל
אויך קאָנען וואַסערן דאָרט, און ניט דאָ-
פֿען צוליב דעם פֿאַהרען קיין ניו יאָרק.
עס איז אויך באַשאַפֿען געוואָרען, אז
איצט, ווען די ווייט־מייקערס געהערען
אין לאַקאַ 25, און דרעס־מייקערס געהער-
רען צו לאַקאַ 22, קאָנען נאָמיירט ווע-
רען פֿאַר באַמטע פֿון לאַקאַ 25 בלויז
ווייט־מייקער, און אלס באַמטע פֿון לאַ-
קאַ 22 בלויז דרעס־מייקער. דאָסוועלכע
קאָנען שטימען פֿאַר די באַמטע פֿון לאַ-
קאַ 25 בלויז ווייט־מייקערס און פֿאַר
באַמטע פֿון לאַקאַ 22 בלויז דרעס־מיי-
קער. צוליב דעם דאָרפֿען די מיטגלידער
פֿון ביינע לאַקאַס וואָס גיכער רעדזשיס-
טירען זיך.

די אינטערנאַציאָנאַל איז ענטשלאָסען,
אז מיט די באַלד פֿאַרנומענדיק וואָס מען זאָל
זיך אָנפֿאַנגען די צייט פֿון אַמאָל אַרדונג,
פֿון גרויסער, כאַטש שטילער, אָבער פֿרוכט-
בריינגענער טעטיגקייט אין די ביינע
לאַקאַס.

אויף דעם מיטגליד איז אויך באַשאַפֿען
גען געוואָרען די דעמאָליזאַציע, וואָס
איינציג פֿערזאָנען, אונטער דעם מאַנטעל
פֿון אַלערליי אַימוסען, בריינגען אַריין אין
דעם לעבען פֿון די יוניאָנס. עס איז באַ-
שאַפֿען געוואָרען איין מאל פֿאַר אלע מאל
צו שטעלען זיי אונטער אַן אָנקלאַגע. זיי
באַשולדיגען, למשל, פֿאַרשיידענע באַמט-
טע פֿון דער אינטערנאַציאָנאַל, אלס קאָ-
רופּט, אלס גרעסערס, איז די אינטער-
נאַציאָנאַל ענטשלאָסען ניט מעהר צו איי-
נאָרירען זיי. זיי וועלען עס אָדער מווען
באָווייזען, אָדער, ווען ניט, וועלען זיי
אָרויסגעוואַרפֿען ווערען פֿון די יוניאָנס.

שיקאַגאָ'ר קלאָוקמאַכער פֿאַלגען נאָך
אַ גומען ביישפּיל.

אין אַ באַריכט פֿון ווייט־פֿערענדיגט
ה. סקולמאַן אין שיקאַגאָ, וועלכען מיר
קאָנען צוליב מאַנגעל אין פּלאַץ אין דעם
נומער ניט פֿאַרעפֿענטליכען, לעזען מיר,
אז די פֿאַרשיידענע לאַקאַס פֿון דער
קלאָוקמאַכער יוניאָן אין שיקאַגאָ האָבען
באַשאַפֿען צו שאַפֿען אַ היבשע סומע, אז
טאָמער, זאָל די שעה ניט קומען און מען
וועט מווען קעמפֿען, זאָלען די אַרבייטער
האָבען די נויטיגע אַמונישאַן.

עס איז אַמאָל, אז די שיקאַגאָ'ר קלאָוק-
מאַכער רעכענען זיך צווישען אונזערע
סאָמע בעסטע און באַנייטערטע קעמפֿער,
אָבער פֿונדעסטוועגן, צו דער גרויסער
באַנייטערונג איז ווער גוט, אז די קעמ-
פֿער ווייסען, אז זיי ווילען פֿרויען אָפּען
קינדער וועלען ניט דאָרפֿען אויסנעהן פֿאַר
אַ שטיקעל ברויט. ווען מען ווייסט, אז
מאָטעריעל איז מען כאַטש אַ ביסעלע פֿאַר-
זאָרנט, געהט מען מיט גאָר אַן אנדער מוט
צום קאָפּ.

די שיקאַגאָ'ר קלאָוקמאַכער יוניאָן
האָט ווירקליך ווער גוטע ביישפּילע, וועל-
כע זי מעג נאָכפֿאַלגען. איהר שוועסטער
אַרגאַניזאַציע אין ניו יאָרק, דער דרושינסקי
באַאָרד פֿון די קלאָוקמאַכער, האָט באַ-
שאַפֿען צו שאַפֿען אַ פֿאַנד פֿון אַ מיליאָן
לאַלער, און אז ער וועט געשאַפֿען ווערען
(זיין גרעסטע טייל איז שוין דאָ) איז
ניטאָ דער מינדעסטער צווייטעל. אַ חוץ
דעם האָבען די לאַקאַס, יעדער באָווערע,
גאָנץ היבשע טרעזשוריס, אזוי, דאָס זיי
ווייסען און די מאָנאָפּעקטשורער ווייסען,
אז אויב עס זאָל קומען צו אַ קאָמאָ, וועלען
די אַרבייטער ניט געהן צו איהם מיט ליי-
דיגע הענט.

אין פֿילאדעלפּיא האָבען די קלאָוקמאַ-
כער געמאָל דאָס זעלבע, און אין אַ קורצע
צייט איז געשאַפֿען געוואָרען אַ פֿאַנד פֿון
50 טויזענט דאָלער. דאָסוועלכע האָבען
אויך געמאָל די ווייט־מייקער אין פֿילא-
דעלפּיא. און עס איז ווירקליך ניטאָ קיין
גרונד, וואָרעם די קלאָוקמאַכער זיי שיקאַ-
גאָ זאָלען ניט נאָכטאָן דעם גוטען ביישפּיל
און זיך ווי ניט ווי פֿאַרבאַריימען מיט אַ
העכסט־נויטיגען פֿאַנד.

מעגליך, אז עס וועט ניט קומען צו קיין
קאָמאָ, ווי מיר האָפֿען עס. אָבער פֿאַר-
לאָזען זיך אויף דעם קען מען ניט, טאָר
מען ניט. דער אַרבייטער דאָרף זיין אַר-
מער אויף דער וואַך, און באָווערעס אין
אזא צייט, ווי די איצטיגע, ווען די באַ-
סעס דראַפֿען זיך אויף די גלייכע ווענט,
מיינענדיק, אז איצט קענען זיי אלעס
אויספֿיהרען. מיר רופֿען דערפֿון צו די
שיקאַגאָ'ר קלאָוקמאַכער צו טאָן וויער
פֿליכט פֿול און גאָנץ. יעדער לאַקאַל מוז
אומבאַדינגט באַלד שאַפֿען די פֿולע סומע,
וואָס ער האָט זיך פֿאַרמליכטעט צו שאַ-
פֿען. און מעהר פֿון אלץ ניט אַפּלייגען
עס אויף לאַנג, וואָרעם, ווער קען וויסען,
וואָס קומען וועט זיין?

מיליטערישע אטאקאטע, וועלען ניט איינזליגען שום אופן, אז איהר פלאן זאל אנגענומען און איינגעפירט ווערן קאמפליט. דאס איז דער פאלק האט אין דער צייט פון דער מלחמה ערוואכט צו דער ווייניגער באדייטונג פון פרייהייט (הלאז וואלט עס נאך אמת געווען!) — רעדאקטאר, געזעכטעניש, און זיי וועלן לען זיך ניט אינטערוואפערן צו א גענע פון מענטשן נאך, ווייל זיי זיינען רייך. איך זאגן עס גאנץ איבערלייגט און מיט אביזנט, כאטש מאכט פון דיע מענטשן טאגן די מאסעס פון פרומקייט, גיבן אים א נדבה — א בעט אין האטפאל, און טוען תפלה פאר אונז יעדען זונטאג אין דער פרייהייט. זיי בעטן פאר אונז צו גאט פאר צוויי מינוטען, און באדיינען אונז די גאנצע צייט.

אין ענדליש קליינט דער לעצטער זאגן באזונדערשט שטארק, דאס ווארט פריי האט טעויל באדייטונג: „בעטען, תפלה טאן“ און „פאשען זיך אויף יענעם קארק“, דאס אויסלייגען פון די צוויי ווערטער איז נאך א ביסל אנדערש, פריי — תפלה טאן ווערט אויסגעלייגט מיט אן „א“ און „prayer“, און פריי — לעבען אויף איינעם חשבון, וואס ווערט נאך געברויכט אויף א רויבטייל, ווערט אויסגעלייגט מיט א „e“, און „prey“.

יע, דער פרייהייט, די נייע ליבע, צו ליב וועלכער מיר שיקען איהם אונטער אונזער גראטאציע, און אפשר טאקע אויך די געוואלדיגע אונטערשטע קאפיר טאליסטישע הוצפה אדער אלעס צוזאמען האט מאכט אונזער גאנצערס האלטען איינע פון זיינע רעוואלוציאנערס און גייסטריכסטע רעדער. און אויב ער וועט אזוי אנהאלטען, איז אויך ער נאך שום אופן ניט זיכער, דאס ער זאל ניט מוזען פארזוכען אפאל דעם טעם פון פריי זאגן אין אונזער פרייער רעפובליק.

אז מען צאמלט געלט, איז עס מסתמא ווערט געלט.

גאנצערנאך אלעס פון קענעם, דער באשאפער פון דעם „קארט און אינדאס“ טרייבן רעליזשאנעס אין קענעם, האט אין זיינער א רעדע אין ניו יארק אויס געזעכטעניש, אז די ארבייטער-פירער, וועלען ער באראטעריזירט אלס „די הארט“ פנים-לייגע און ווייכהענדיגע ראדיקאלען, שלעפען ארויס פון די ארבייטער יעהרליך א סומע פון 60 מיליאן דאלער. דערמיט האט דער גאנצערנאך געוואלט באווייזען, אז ניט אומזיסט עמפען אזוי די ארבייטער-פירערען גענען די אינדאס-רעלע קארט, וועלכע וואלטען פארשפארט די ארבייטער צו געהערען צו א יוניאן נאך אין גאנצען, ווען זיי ווערען איבערגעלאזט געפירט. עס איז, אלזא, לויט גאנצערנאך אלעס, א פראגע פון פרייהייט.

און מיר זאגען: זאל עס די ארבייטער פירער וואויל באקומען. אז מען ניט זיי דאס געלט—ווייל מיט געוואלט קאנען זיי עס דאך ניט נעמען— זיי זיינען דאך ניט קיין ארגאניזירטע געוואלט-מאכט מסתמא פארדיינען זיי עס גאנץ כשר. א שאך נאך, וואס קיינער פון די צוהערער האט ניט געפרעגט ביי דעם קלוגען נאך ווערנאך אלעס, אויב ער וואלט נאך גע-טראכט פון אינדוסטריעלע קארטס, ווען קיינע יוניאנס וואלטען ניט געווען? און צי אונזערע בעלי-ביתים וואלטען געהאלטען נאך פאר נויטיג צו משפט'ען זיך מיט די ארבייטער, ווען קיין יוניאנס וואלטען ניט געווען?

די באדיינע באזאממען-וואהלען אין לאקאל 25 און 22.

אין ביידע לאקאלס דארפן באדן פארקומען וואהלען פאר באזאממען. ווי עס האט זיך ביי אייזע נעפירט, זיינען די בא-אמטע פאר די לאקאלס אויסגעוועהלט גע-ווארען פון אן אומבאדייטענער מינארי-טעם, און די אויסגעוועהלטע האבען עס רעפרעזענטירט די צעהנלייגע טויזענטע מיטגלידער. און אזא רעפרעזענטאציע איז עס געווען, דאס זאל לעלן. דער דושינט באדן פון דער ווייט און דערס-אינדור סטריע און די אינטערגייטשאנאל האבען דארום אויף א מיטגליד פון דעם דושינע-ראל עקזעקוטיוו באדן פון דער אינטער-נייטשאנאל און ניו יארק באשלאסען, אז דאס קאן און טאר אזוי ווייטער ניט אג-נעהן. די וואהלען וועלען אזוי נעפירט ווערען, אז די מעגליכסטע גרעסטע צאהל מעמבערס זאל קאנען נעמען אנטויל אין די וואהלען, אזוי, אז די אויסגעוועהלטע זאלען ווייטער רעפרעזענטירען די מעמ-בערשיפ, און פאר זיך אליין ניט דארפן זיך שעמען מיט די געזעהלטע עטליכע וואוסט, דורך וועלכע זיי זיינען אויס-וועהלט געווארען.

צוליב דעם צוועק איז באשטימט גע-ווארען א ספעציעלע עלעקשאן קאמיטע פון דער אינטערגייטשאנאל, וועלכע וועט אויפפאסען, אז די וואהלען זאלען נעפירט ווערען אזוי, אז וואו נאך עס געפינען זיך ווייטער-נייטשאנאל אדער רעס-מיטקער, וועל-כע געהערען צו ווייטער-נייטשאנאלע לא-שעלס, זאלען האבען א מעגליכקייט צו

ווער קען וויסען, אויב ער איז ניט אוועק געפארהען מיט דעם פולען ווייטען פון זיינע בעלזער, און אויב זיי האבען זיך ניט ערקלערט איינפארשטאנען צו פארלירען בעסער זייער געלט, איידער היינאנד זאל פארפילט ווערען אין פריי-זאגן? ווער קען וויסען, אויב העינאנד האט ניט בדעה זיי אפצושליסן דאס געלט, וואס זיי האבען פארלאזען?

דערפאר גלויבען מיר, איז עס ניט שעה, איידער מען ווייסט אלע פאקטען, צו באשליסען אין פארראט וויליאם ד. העי-ווארד, וועלכער האט זיין גאנצען לעבען גע-ווייטערט דער ארבייטער-באוועגענע און גוט, ווי ער האט עס פארשטאנען.

גיכער פון אלץ קאן זיין, אז ווען העי-ווארד האט פארלאזען אמעריקא, האט ער זיך ניט געריכט, אז דער סופרים קארט זאל זיך אזוי צוויילען מיט זיין פסק-דיין. מעגליך, אז ער האט געדעכטעט צו פארהען נאך רוסלאנד, אום אנטויל צו נעמען אין דעם ארבייטער-קאנגרעס, וואס דארף פאר-קומען אין א מאנאט ארום און דאן זיך צוריקערען אזוי שטיל, ווי ער איז אוועק געפארהען. און מיר זיינען נאך גארניט אזוי זיכער, אויב ער וועט ווייטער און זיך האנדלען. מיר האבען א גאנץ קנא-פען גלויבען אין דער געשיכטע, אז וויליאם ד. העינאנד איז אין דער לעצטער צייט געווארען א פארברענטער „קאמוניסט“ דער הויפט-שטריך אין העינאנד'ס בא-ראקטער און אין זיין גאנצער וועלט-אג-טריאונג איז איינער געווען דער אנטויל-רונג-שטריך, און מיר באגרייפן, ניט, ווי אזוי ער האט געקאנט ווערען מיט אפאל אזא פיינערדיגער באשליסעניש. און טאמער איז ער עס געווארען אויס א בלויער מיט-פארשטענדעניש, קאן זעהר מעגליך זיין, אז דורך זיין אנטוועננהייט אין רוסלאנד בלויז פאר א קורצע וויילע זאל ער זיך איבער-צייגען, אז ער איז בשום אופן ניט אויף זיין פלאץ, און העינאנד זאל קומען צוריק קיין אמעריקא, אפילו, ווען ער ווייס, אז אין אמעריקא ווארט איהם דער פרייזאן.

א נייער גאמפערס. צי עס איז דער געפערליכער פרייהייט, וועלכער רעדט ארויס פון אונזער אלטע ארבייטער-פירער סעמועל גאמפערס, צי עס איז די נייע ליבע, וועלכע האט איהם אויפ'ס ניי יונג געמאכט, אבער דעם אל-טען גאמפערס איז כמעט ניט צו דערקע-נען. פון יעדען ווארט זיינעם שפריצט מיט רעוואלוציע.

זיינע רעדען לעצטען זונטאג אין פילאדעלפיה, אין זיין קאמפיון גענען די אפער-שאפ באזענענע, לאזען ניט איבער דעם מיטגעדענע צווייטעל אין דעם. זיין צוהערערשאפט, וועלכע האט אויסגענומען איהם און אלעס, וואס ער האט געזאגט, מיט דער גרעסטער באגייסטערונג, איז באשטאנען, לויט דעם קארעספאנדענט פון די „טיימס“, ניט ווייניגער, ווי פון וועקס טויזנטער מענטשן. אט זיינען בלויז אייניגע זעצע פון זיינע רעדען לעצטען זונטאג:

„די ארבייטער — האט גאמפערס גע-זאגט — זיינען די באשאפער פון דעם נאכ-צען רייכטום אין דעם לאנד. זיי זיינען פעהיג און וויליג צו ארבייטען, און דאך באדן 5 מיליאן פון זיי קאנען ניט קריגען קיין ארבייט. די פעקטאריס זיינען צוגע-שלאסען געווארען, און די ארבייטער זיי-נען ארויסגעווארפען געווארען אין גאס. ווען קיין אנדער זאך וואלט ניט געווען, וואלט אט בלויז די אייניגע טראגדיע געווען א און באשיינענדיגע טראגדיע געווען א געניגענדע אפגאנגען גענען די קאפיטאלען פון דער אינדוסטריע אין גענען די פריי-צען פון פינאנס און זייער אומפעהיגקייט צו פיהרען דעם אינדוסטריעלען שיקאף פון דער נאציאן. בלויז מיט אייניגע מאנא-טען צוריק האבען די האנדעלס-געזעלשאפ-טען און די די ארגאניזאציעס פון די מא-גופעקטורער געהאלטען אין איין שרייען: „פראדוצירט! פראדוצירט מיט אלע איר רעזע כוחות!“ און אייט, געפינען מיר פילע פעקטאריס געשלאסען, ווייל עס איז פראדוצירט געווארען מעהר, וויפיל מען באדארף.“

ווען סעמועל גאמפערס וואלט נאך אג-טריאונג די ווערטער „קאפיטאלען פון דער אינדוסטריע“ און „פרייזען פון פינאנס“ געברויכט דאס קורצע ווארט „קאפיטא-ליזם“, אדער קאפיטאליסטישע ארגאניזא-ציע, וואלט עס דען ניט געווען א גוטע סאציא-ליסטישע פארראמונג פון אונזער ארגאניזא-ציע וועלכע האט עס פרעסענזירט צו רעגולירען דעם אינדוסטריעלען שיקאף פון דער נא-ציאן?

אבער, נאך אלעמען, וואס איז אין א ווארט? דער תור, דער זין פון זיין רעדע איז דאך דערזעלבע. און אט וואס ער זאגט ווייטער ווענען די קאפיטענט-לאז-סענהייט פון די ארבייטער. דאס נויטיגט זיך שוין אין קיינע פירושים. „מענער און פרויען פון פילדעלפיה! עס איז מיין מיינונג און מיין איבערציי-גונג, דאס אלע די, וועלכע האבען אזוי פיל געאמפערט צו באפרייען די וועלט פון א

GERECHTIGKEIT
A Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126.
B. SCHLESINGER, President
S. YANOFSKY, Editor.
A. BAROFF, Sec'y-Treas.
Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.
Vol. III. No. 17
New York, Friday, April 29, 1921
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-ביכער

אן איינמאניגער סטריק, אבער...

דעם היינטיגען ערשטען מאי וועט דוקא די גאנצע ארבייטער-וועלט פיייערען, אפילו אונזער אמעריקאנער ארבייטער-שאפט, וועלכע האלט גארניט פון ערשטען מאי. די שפעטער, די פעקטאריס, די מיט-לען, די מינען — אלעס וועט רוחען. דאס מיינט ווייטער אן איינמאניגער דושינע-ראליסטריק איבער דער גאנצער אינדור-סטריטער וועלט. נאך אין קליינער חסרון איז דא דערביי. דויער איינמאניגער דויער געראליסטריק איז אונזער ארבייטער פון דעם 20טען יאהרהונדערט, נאך אין דעם נאך-מען פון אן אלטען רעוואלוציאנער פון צוויי טויזענט יאהר צוריק, פון יעזוס קריסטוס. אלע רעדער וועלען טאקע בלייבען שטעהן שטיל, אבער ניט צוליב דעם ערשטען מאי, נאך צוליב דעם, ווייל דאס מאל פאלט אויס דער ערשטער מאי אין א זונטאג.

ווייליאם ד. העינאנד. לויט באריכטען זאל דער באקאנטער פירער און ארגאניזאטאר פון דער איי-דאבעליינדאבעלייז אין אמעריקא האבען פארלאזען אונזער געבענשטע מיט מילך און האנגן טריפענדע אמעריקא פאר רוס-לאנד, וואו ניט נאך עס איז ניטא קיין מילך און קיין האנג, נאך אפילו ברויט אויך ניט.

אין סברא איז, אז ער האט פאר-לאזען אמעריקא אויס פשוט'ע פייגהייט. ער האט ניט געוואלט ווערען אין פרייזאן, האט ער אויסגעביטען אמעריקא, ד. ה. דעם פרייזאן אין אמעריקא, אויף רוס-לאנד.

מיר גלויבען עס ניט. מיר האבען גע-האט די געלענעהייט צו באקענען זיך מיט דער גאנצער לעבענס-געשיכטע פון וו. ד. העינאנד, און מיר זיינען זיכער, אז ס'איז ניטא קיין סימן פון פייגהייט אין דעם גרויסען פעסטיגענויטען וויליאם ד. העי-ווארד. פון זיין סאמע קינדהייט אן איז ער געווען א קעמפער פאר רעכט. מיר וועלען קיינמאל ניט פארשעסן אן די פאר-שטונדע, אין וועלכע ער האט אונז דער-צעהלט, אין גרויסע שטריכען, אלעס, וואס ער האט דורכגעמאכט אין זיין לעבען. און דארום קאנען מיר אויף איין מינוט ניט גלויבען, אז העינאנד איז אנטלאפען, כדי ניט צו ווערען אין פרייזאן.

א צווייטע סברה איז, אז זיין אנטלויף פון אמעריקא איז נאך מעהר ווי פייגהייט, עס איז פשוט'ער פארראט. פרענען מיר: וועמען האט ער דא פאר-ראטען? די רעגירונג? אבער צו איהר איז ער מיט קיין זאך ניט געווען פאר-פליכטעט. זי האט איהם ניט ארויסגע-לאזען פון לעווענארט פרייזאן אויף זיין עהרע-ווארט, זי האט פאר דעם געקרא-גען שווערען בעל. איבערהויפט איז קיין מענטש מיט קיין זאך ניט פארפליכט-טעט צו א צווייטען מענטשן אדער צו אן איינמאניגער, וועמען האט וואפען איז געווארד. האט דער דושינער פרייהייטס-קעמפער געהאט אמאל געוויסענס-בייטע, ווען ער האט זיך ארויסגעריסען פון-די-צארישע לאפעס און זיך ניט געלאזט אויפהענגען פון א סטאלין'דיגן אדער פלע-ווע? האט ניט די גאנצע פרייע וועלט גראטולירט נאך אזא אנטלאפענעם, און איהם סטראכט דערפאר דוקא פאר א העלד? טו ווארום זאל עס זיין אנדערש דער פאל מיט א היינאנד, וועמען עס איז פארנעמטאנען צו פוילען 20 יאהר אין פרייזאן, כאטש ער האט געוואוסט ווי פילע אנדערע, אז אין דער אמת'ען האט ער נאך נישט געטאן, וואס זאל זיין אפילו א פארברעכען פון דעם שטאנדפונקט פון געזעץ.

עס איז דארום קלאר, אז גענען דער רעגירונג, גענען זיין דושינער, גענען דעם סופרים קארט און גענען דעם נאכ-צען קלאס, וועלכען ער האט זיין גאנצען לעבען געקעמפט, האט היינאנד קיין פאר-ראט ניט געקאנט באנעהן. בלייבען נאך איבער די, וועלכע האבען געגעבן בעל פאר איהם. זיי האבען איהם גע-טרויט און מיט זיין אפפארהען פון אמע-ריקא האט ער זייער צוטרוי אפגענארט. דאס איז ריכטיג, דאס איז פארראט. אבער

קריג אדער פריידען?

אין דער ערשטער שטונדע, אבער, יעדענפאלס, נאך איידער עס איז געווארען צו שפעט, האט די „פראטעקטיוו אסאסי-איישאן“ פון די ניו יארקער קלאק טאנר-פעקטורער איינגעוועהן די נוצעליגקייט, די געפאהר פון שפילען די קינדערשע ברויט-פאליטיק: „אי דאנט וואנט טו פלע אין יור יארד“, און דורך א בריף איינגעלארען די פארשטעהער פון דער קלאקמאכער יוניאן און פון דער אינטער-נייטשאנאל צו א קאנפערענץ, אויף וועלכער מען זאל זיך קאנען גוט אויס'טענהן.

דאס איז א גוטער אפמאך, דאס צייגט, אז ענדליך האט ביי אונזערע קלאק מא-נפעקטורערס דער שכל, דער געדאכער פארשטאנד, געקראנען די אויבערהאנט איבער בלינדע עקשנות. דאס צייגט, אז אין דער „פראטעקטיוו“ האט אנגעהויבען צו בלאזען א נייער, א פרישער, א געזונט-בריינגענדער ווינטעל.

מיר וואלטען נאך קנאפ געווען ער-שטוינט, ווען מיר וואלטען זיך דערוואוסט, אז אונזערע מאנפעקטורער האבען אין דער לעצטער מינוט, איידער עס איז גע-ווארען צו שפעט, א בלעטער געמאן אין דער געשיכטע פון אלע וועלכע מלחמות מיט די קלאקמאכער און זייער יוניאן, און האבען ניט געפונען גארניט, וואס זאל זיי ערמויניגען צו א נייער מלחמה. עס איז ניט אומווארשיינליך, אז זיי וואלט זיך אויך האבען בארעכענט, אז ניט אכטענ-דיג אויף די אומצווייפלעכאפטע געווייט-מען פון די בעלי-מלאכות, דאך איז נאך קליינער פון די קלאק מאנפעקטורערס, וועלכער פארשטעהט נאך ריכטיג די קלאק ביזנעס, ניט בלדות געווארען... און אויב אזוי, טאן וואס איז עס טאקע פאר א שכל אריינצושלעפען די קלאק אינדוסטריע אין א קריג, דער רעזולטאט פון וועלכען איז שוין פון פאראויס באשטימט, נעמליך, א זיג, א גאנצער זיג פאר די יוניאן?

דינע וויינען, מסתמא, געווען די מאך טיווען, וועלכע האבען געמאכט די מאנר-פעקטורערס איינצולאזען די יוניאן צו א קאנפערענץ. צו גלויבער צייט מיינט עס, אז די מאנפעקטורער האבען איינ-געוועהן, אז קיין אנדער וועג, ווי צו פאר-האלטען מיט זייערע ארבייטער, איז ניר-טא, ווי נאך דורך זייער יוניאן. און דא-רום, פון גאנצען הארצען גראטולירען מיר די „פראטעקטיוו“ צו איהר נייער, בעסע-רער „ערקענטניס“. און מיר ווילען דא אויסדריקען אונזער האפנונג, דאס די קאנ-פערענץ, וועלכע וועט געוויס באלד פארקור-מען, נאך דעם, ווי דער דושינע באדן פון דער קלאקמאכער יוניאן וועט פאסען זיין באשלוס ווענען דעם, וועט מאכען ווייטקליך א סוף צו אלע מיספארשטענד-ניסע.

מיר גלויבען, אז די מאנפעקטורער האבען ענדליך איינגעוועהן, אז אלעס, וואס האט זיין אין דער אמת'ען געפעלט איז דאס, וואס אין די לעצטע עטליכע מאנאטען הא-בען זיי ניט געקאנט, צוליב זייער אייגענער שולד, נאטירליך, האבען דירעקטע פאר-האלדונגען מיט דער יוניאן. מיט דער ווייטער-אויפגענומען פון די פריהעריגע פארהעלטניסע וועלען פארשווינדען, ווי דורך, אלע וועלכע פארשטריגע מענות און פארענונגען, וועלכע זיי מוזען וויסען, זיי האבען ניט קיין גונד צו שטעלען זיי.

מיר האפען דארום אויף דעם לייכט-סטען און בעסטען אויסגאנג פון דעם גאנ-צען סכסוך. נאך טאמער ניט, טאמער וועלען אונזערע יוניאנא-פארשטעהער גע-פינען אונזערע מאנפעקטורער נאך אלץ אזוי פאר'עקשנט, ווי פריהער, און עס וועט זיך ארויסוויינען, אז די קאנפערענץ איז פון זיי איינבארופען גע-ווארען בלויז אלס אן אנטשטעל פאר'ען עולם, דאס זיי האבען פרובירט אויסמירען א קאמף מיט דער יוניאן, נאך עס איז ניט מעגליך, האלטען מיר פאר נויטיג דא צו ערקלערען, אז אויך אזא אויסגאנג האט פאר די יוניאן נאך א קנאפען שרעק. די יוניאן וויל טאקע שולד, אבער וועט דער קריג אויף איהר דאך ארויפגעצוואונגען ווערען, וועט זי איהם אויפנעמען מיט דער געזעצער ענערגיע און מאכט, וועלכע זי פארמאגט.

האט זיך לענין ענטזאגט פון קאמוניזם?

פון ש. ראבינאוויטש.

אונזערע צייטונגען האבען דא נישט לאנג גאנץ הייס געבאטן די פראגע, צי לענין האט זיך ענטזאגט פון קאמוניזם. די רעאקצאנערע פרעסע האט נישט יודעלט. איצט וועט שוין איינגעשטעלט ווערן אן אמת'ער פרידען אויף דער וועלט, און קאפיטאל וועט נישט געפינען קיין שטערונגען פאר זיין ווייטערער פאלגרייכער ענטוויקלונג. א קלייניג קייט! לענין האט ענדליך איינגעזעהן, אז קאמוניזם טויג אויף כפרות און דאס איז, נאטירליך, אן אינדירעקטע באשטערטיגונג, אז קאפיטאליזם איז די אמת גר טע סיסטעם, אויף וועלכער די געזעלשאפט קען זיך האלטען.

די ראדיקאלע צייטונגען האבען מיט גרויס איבערגעבנהייט באוויזען מיט פשט'לאך און פלפולים און מיט חסירות און מיט דרשות, אז ניין, אז עס קען נישט זיין און וועט נישט זיין אזא זאך. לענין האט נישט אפגעטראטען אויף א האקס פון זיינע קאמוניסטישע פרינציפען. דאס ווילען די רעאקצאנערען בכיין מאכען אויף איהם א בלבול, און זיי דארפען דאס האבען צולייב ביונעס. זיי נויטיגען זיך אין רוסישען האנדל, און זיי האבען נישט קיין מוסה ערקלערען דער וועלט, אז זיי ווילען זיך פארבינדען מיט דער סאציאל ליסטישער רוסלאנד, נון, האבען זיי איצט פראקלאמירט לענין'ען פאר אויס קאמוניזם, און פארטיג אן עסק. אבער מיר, די ראדיקאלען, גלויבען באמונה שלמה, אז לענין איז איצט אויך א קאמוניסט און פאלגליך איז אויך קאמוניסטיש גאנץ רוסלאנד.

די רעבאטע איז מערקוויירדיג אין פיעלע הינזיכטען. אויב איהר זיט כאטש וויפיעל נישט איז א דענקערער מענטש און נישט פארשטאדעט פון דעם רויך פון אונזער היגען פאפירענעם באל שטעווען, ווארפט זיך אויף גלייך אין די אויגען די לעכערליכע, די קאמישע זיט פון דער גאנצער פראגע, און איהר טראכט ביי זיך: איינס פון די ביידע, ענטוועדער זיי ווילען נישט אויפריכטיג אין זייערע קעלבערען התפעלות פאר'ן רוסישען באלשעוויזם, אדער זייער דעם קונסט-אפאראט, איז, איידעל גערעדט, נישט קיין פאלקאממענער.

וויבאלד, ווי וואלט איהר אנגערופען די פובליציסטען, וואס באווייזען אויך מיט "טיפע" ארגומענטען, אז די רוסישע רעפובליק איז א קאמוניסטישע און וועט פארבלייבען קאמוניסטיש, וואס רייס... לענין האט זיך נישט ענטזאגט פון קאמוניזם, ווי די שונאים פון אר ביטער קלאס האבען אויף איהם אויסגע קלערט.

וואס וואלט איהר געזאגט אויף "טע" ארעמיקער", וואס באווייזען אויך, אז דער רוסישער קאמוניזם, דאס הייסט דער קאמוניזם פון אן ערף הונדערט און דרייסיג מיליאן מענטשען, שטעהט אויף א פעסטען באדען, ווייל לענין איז איצט אויך א קאמוניסט?

הייסט דאך דאס, ערשטענס, אז איהר נישט אליין צו, אז דאס רוסישע פאלק איז נישט קאמוניסטיש, אז די אומשטענדען אין רוסלאנד זיינען געגען קאמוניזם, אז דעם קאמוניזם מוז מען אויף די הונדערט

און דרייסיג מיליאן רוסען א ר ו י פ צ ו ו נ ג ע, און אז דעם סאציאליסטישען נואלירטאט באגעהט לענין! און, צווייטענס, הייסט עס, אז איהר אליין נישט קיין שמעק טאבאק פאר'ן רוסישען קאמוניזם. איינגעל פון פאב'ליק סקול וויסן שוין היינטיגע צייטען, אז א פערזענליכקייט, ווי גרויס זי זאל נישט זיין, קען נישט מיט צוואנג איינפיהרען א וועלכע עס איז געזעלשאפטליכע סיסטעם. אנהער מענט שרייען פון היינט כיו מארגען, אז איהר גלויבט נישט אין מארקס'ען, אז די געשיכטע ענטוויקעלט זיך גאנץ אנדערש, ווי מארקס האט פאר געשטעלט, מיר וועלען פונדעסטוועגען אויך נישט גלויבען, אז איהר זיט איבער צייגט, אז לענין'ען וועט זיך איינגעבען מיט דעם כח פון די רויטע ביקסען איינפאלגען סאציאליזם אין רוסלאנד, מיר וועלען אויך נישט גלויבען, אז איהר האט אזוי וועגן, "קאמאן סענס"...

אויך קען גאנץ גוט פארשטעהן די יעניגע סאציאליסטען, וועלכע גלויבען, אז דאס רוסישע פאלק האט קאמוניסטישע אייגענשאפטען, א געבארענעם טאט לאנט, אז צו זאגען, צום קאמוניזם, און מען קען איהם נישט פארגלייכען מיט אלע פשוט'ע פעלקער. אזוי האבען געגלויבט אין אמאליגע יאהרען די סאציאליסטען רעוואלוציאנערען. נאטירליך, עס איז נאטורליך, אבער אויך פארשטעהט דעם געדאנקען גאנץ.

ווי קען מען אבער פארשטעהן אזעלכע סאציאליסטען, וואס גלויבען, אז אייגענע מענטשען קענען מיט גוואלד, דורך ביקסען און שווער מענטשען פאר סאציאליסטען?

דר. לעווי, דער פרעזידענט פון דער דייטשער קאמוניסטישער פארטיי, האט דעם געדאנק זעהר שרף אויסגעדריקט אויף א פארטיי-פאראמלונג אין בערלין. עס האט זיך געהאנדעלט וועגען דער שפאלטונג אין איטאליען. די רוסישע באלשעוויקעס האט זיך פארוואלט נישט אנדערש ווי מאכען קאמוניזם אין איטאליען, און די ערשטע זאך, וואס מען מוז טאן, איז, נאטירליך, צו צוברעכען די פארטיי. דאס האט ארויסגערופען א שטורעם פון פראטעסט ביי פיעלע אנגע זעהענע קאמוניסטען. אט אויף דעם האט דר. לעווי אויסגעשריען: "מיר קענען נישט איינפיהרען די סאווועט-סיסטעם אויפ'ן שפיץ פון דעם ביקס. די סאווועט-סיסטעם מוז זיך שטיצען אויפ'ן וועלט איהר דאך געוויס פרענען: נון, און די רוסישע באלשעוויסטישע פיהרער, און לענין אליין? איהר וועט דאך געדע וויס נישט זאגען, אז זיי איהר און לענין אליין האבען וועגן פון דעם מאטעריאל, וואס איהר רופט, "קאמאן סענס"?

זא, וואס רעדט איהר! לענין איז א קלוגער, און איז וויבאלד א גרויסער מענטש, און האט נישט קיין מורא צו קרען דער וויבליכקייט אין די אויגען, ווי שלעכט זי זאל נישט זיין, און האבען געדע נג מוסה צו ערקלערען זיין טעות און טאן דאס, וואס עס פארדערט זיך אונטער די אומשטענדען.

דעם שקלאף האבען מיר געזוכט צו ערלייזען פון זיין שווערען יאך, מיר האבן געלערענט צו געבען איהם זיין פרייהייט!

און וואס טוען מיר יעצט, ווען מיר האבען אזוי שטארק און הויך פראקלאמירט די פרייהייט פאר דעם שקלאף? גיין! ניין! ער איז נאך נישט פריי, יעצט, ווי פריהער, צאָהלט ער נישט נאך מיט יסורים און ליידען, נאר זאגט דאס זיין פרייהייט און זיין לעבען צולייב קאפיריען פון אייניגע...

ביז ווי לאנג? ביז ווי לאנג וועט די מענטשליכע שחיה אנגעהן? ביז ווי לאנג וועט די גרויסע מאסע זיין געפערטעט און געשמידט אין קייטען פון אונט וויסענדיג און וועט זיין וויליג און גרייט צו פארניכטען איינער דעם אנדערען? פונטמער מחשבות! ווערס פאראוויפלונג גראבען אונטער דעם שטארקען גלויבען...

אבער אזעלכע איהר גינסטערע געדאנקען, דער ערשטער מאי איז אויפ'ן שוועל. און נייע, פרישע כוחות פיהלען זיך. עס פארשווינדעט דער יאש. זיסע האפער נונגען, וועלכע הויבען אונז אויף העכער, העכער פון דאס וואכעדיגע, פילען אן די הארץ און רופען אין אונז ארויס א שטארקע באגערען צום לעבען און גענוס. די שעהנער הערליכער מאי, די וועסט ווידער לעבעדיג מאכען די, כמעט, שוין דער בריינגען פרייד און גליקעליגקייט צו די פארצווייפעלטע, ווידער וועסטו מאכען דאס בלוט אונזערע וידען און קא

און אט דא קום אויך צו דער פראגע, צי לענין האט זיך ענטזאגט פון קאמוניזם.

יע, ער האט זיך ענטזאגט. ער האט אנערקענט זיין טעות און ווי נאך ער האט עס אנערקענט, האט ער עס אהן מורא, קלאר ארויסגעזאגט, און מיט א פעסטער געשטעלטהייט זיך ענטזאגט פון קאמוניזם, ד.ה. ער געפינט איצט אויס, אז די אומשטענדען אין רוסלאנד און אין אנדערע לענדער זיינען זעהר נישט גינסטיג פאר דער ענטוויקלונג פון רוסישען קאמוניזם.

פארוואס האט ער פריהער אנדערש געטראכט, אין וואס איז באשטאנען זיין טעות, און ווי וועט עס זיך אפשפילען אויף דער אומגלייכער רוסלאנד וועגען דעם וועלען מיר, וואהרשיינליך, האבען א באזונדערען ארטיקל.

איצט איז וויכטיג, אז לענין האט זיך ענדליך ארויסגעזעהן, אז פאר א היבשע היבשע ביסעל יאהרען איז קאמוניזם פאר רוסלאנד אומגעלייך. ער האט זיך אויך ארויסגעזעהן, אז מ'זאל ער נישט צו ער רעוואלוציעס איז בלויז א פאנטאסטישער טרום, און דאס הייסט א פאלשטענדיגע ענטזאגונג פון דער גאנצער קאמוניסטישער טעאריע.

אויך פיהל, ווי עס דריקען זיך אמער ריקאנישע באלשעוויסטישע פויסטען, ווי אט רייסען זיך ארויס זידלערייזען, קוויטשען דייען פון די אמעריקאניש-באלשעוויסטישע ליפען: קאנטר-רעוואלוציאנער, דעקאציאנער! ווי סמעיטס איהר אזעלכע זאכען ארויסזאגען אויף "סאס לע" גינען!" זאל זיין וואס איהר ווילט אליין, אבער אזוי איז דאס.

אלס עדות וועל איך זיך ברענגען לענין'ען. אויף דעם צעהנטען צוואנציגסטן פון דער קאמוניסטישער פארטיי האט לענין, רעדענדיג וועגען דער אלטוועלטליכער רעוואלוציאנערער באוועגונג, געזאגט פאלגנדעס:

"די אינטערנאציאנאלע לאגע ווערט באשטימט דורך דער לאנד פון זאמער ענטוויקלונג פון דער רעוואלוציאנערער באוועגונג אויף דער וועלט. דארום האט די סאווועטען רעגירונג געשטעלט אויפ'ן טאגס-ארדננג די פראגע פון שליסען אפכאטען מיט אויסלענדישע בורזשואזע רעדגירונגען."

אויך האב אונטערגעשטראכען די ווערטער לאנגזאמע ענטוויקלונג, ווייל דאס מיינט א פאלשטענדיגע ענטזאגונג פון דער קאמוניסטישער טעאריע, וואס וויל נישט ווארטען ביז די לאנגזאמע ענטוויקלונג וועט בריינגען צו סאציאליזם. דאס הייסט, אויב איהר ווילט, אן ער קלערונג, אז דער דריטער אינטערנאציאנאל גאל מיט זיינע 21 פונקטען איז אן אייביג ריגע זאך. אויב מען מוז ווארטען אויף דער לאנגזאמער ענטוויקלונג, האן זיינען דאך די אונלעגאלע קאמוניסטישע גרופע קעלאך מיט זייערע היסטעריקעס, מיט זייערע אויפגאבען פון דער מאמענטאנער סאציאלער רעוואלוציאן, מיט זייער צורשטערען די עקאנאמישע און סאציאליסטישע

כען און טרייבען צום קאמף. ווידער וועסטו אין אונז ארויסרופען שטערע פארלאנגען און שטארקערע באגערען צו קעמפען פאר אונזערע רעכטע. ווידער וועלען די גאלדענע נאגאלען פון א מאי זעהן ווארעמען אונזערע נשמות, צושטעלען דעם אייז פון יאש און באפרייען אונזערע הערצער פון טיע פער פארצווייפלונג...

עס איז מעהר ווי דרייסיג יאהר, ווען צום ערשטען מאל האט א סאציאליסטישער קאנגרעס פראקלאמירט דעם ערשטען מאי אלס דעם ארבייטער יום טוב. דער פראקלאמאטאריאט פון אלע לענדער, פון אלע נאציאנען האט פון דאן אן געפירט דעם ערשטען מאי אלס דעם יום טוב. פון דאמאלס אן האט זיך ציעלברא-וואוסטער ארבייטער אין דעם ערשטען מאי דעמאנסטראטאריאט און באווייזען דעם גרויסען פראגרעס, וואס ער האט געדאכט.

און קיין שעהנערען טאג פאר זייער יום טוב האבען די ארבייטער נישט געדעקט אויסקלייבען. עס איז דער טאג, ווען די נאטור איז איהר גרויסען גלאנץ פונצט זיך אויס יום טוב'דיג, און שיקט ארגינעלע בונטען פון שטראהלען אויף דער ערד און בריינגט ליכט וואו עס איז פונקטער. ברענגט האפגענונגען צו די פארצווייפעלטע, לעבט אויף די אפגע לעבטע און אכטעטארבעטע, און רופט ארויס נייעם מוסה און ענערגיע צום ווידערשטערן קאמף. מאי לאמיר פיערען דעם ערשטען מאי, אונזער ארבייטער יום טוב!..

מישע ארבייט א זעהר שעדליכע זאך. און אויב מען דארף ווארטען אויף דער לאנגזאמער ענטוויקלונג אין איירא פא, ווארום טאג מען נישט ווארטען אויף דער זעלביגער ענטוויקלונג אין רוסלאנד? דאן — אף, גאט מיינער, צו וועלכע שלי סע אט די עטליכע שורות קענען ברענגען.

ווייטער האט לענין זיך אפגעשטעלט אויף דעם פויער און אויף דעם געזעצליכען פרייען האנדל, וואס איז איהם ער לויבט געווארען פון דער רוסישער רעדגירונג.

"די וויכטיגסטע פראגע אין אייביגסטען איז די באציהונג צווישן דער פויער דענקט, אז די פרובות, וואס די מלוכה פארדערט פון איהם, זיינען צו גרויסע. מ'מוז קומען דעם פויער צו הילף... אויף דעם זעלבען שטייגער, ווי מיר ווילען דורך קאנצעסיעס צו אויסלענדישע קאפיטאליסטישע באקומען די גרייטע מיטלען אויפצובויען אונזער אינדוסטריע, וועלען מיר אנקענען קומען די פארלאנגען פון די פויערס. דורך דעם וועלען מיר שוואכער מאכען אונזער עקאנאמישען קריזיס און באשאפען פריינדליכע באציהונגען צווישען אונזערע ארבייטער און פויערס."

לענין זאגט דאס זעלבע, וואס מיר האבען געשריבען אין פאריגען ארטיקל, איידער דער צעהנטער קאנגרעס פון דער קאמוניסטישער פארטיי איז פארגעקערט. לענין ערקלערט, אז מען דארף אים קענען קומען די פארלאנגען פון די פויער, רייס, וועלכע זיינען 85 פראצענט פון דער באפעלקערונג.

און דאס מיינט נישט נאר געבען זיי די רעכט פריי צו האנדלען. דאס הייסט אויך גענטיקליך אנערקענען די דיקטאטור פונ'ם רוסישען מוזשיק, וועגען וועלכען עס איז געווען אויספיהרליך געשריבען אינ'ם פאריגען ארטיקל. דערווייל איז בלויז פריי האנדל. אין דער צוקונפט וועלען די אפגעטיטען ביי זיי ווערען גרעסער. און צום סוף וועלען זיי ווערען די רעגירונג פון רוסלאנד.

לענין האט זיך ענטזאגט פון קאמוניזם. נישט, א ברירה האט ער געהאט. וואלט ער זיך נישט ענטזאגט מיט גוטען, וואלט ער זיך געמוזט ענטזאגען מיט בייזען. דער רוסישער פויער האט פיינט חכמות. די איינציגע קאמוניסטען אין רוסלאנד זיינען די ארבייטער: אלע הונגערען גלייך. זיי הונגערען כדי דער מוזשיק, דער קולאק זאל ווערען דער גאנצער בעל הבית אין רוסלאנד.

איצטער, זאגט, איך בעט אייך, האט זיך לענין ענטזאגט פון קאמוניזם? לענין האט זיך ענטזאגט.

און נאך עפעס, איך בעט אייך, וועט וועט רעגירען איבער רוסלאנד? דער רוסישער מוזשיק און דער אויסלענדישער קאפיטאליסט...

לעבען און טעטיגקייט אין די אפיסעס פון דער קלאקמאכער יוניאן.

(שלום פון זייט 8.) אבער נישט געוואלט ווייזען די ביכער צו די פארטרעטער פון דער יוניאן, כדי נאכצוזהען וואוהין די פירמע שיקט די ארבייט, און דער שאפ איז אפגעשטעלט געווארען. עס האט גענומען בלויז איין טאג, און די פירמע האט געגעבען 350 דאלאר סעקיוורטי, אז זי וועט שיקען איהרע ארבייט בלויז צו אזעלכע קאנטראקטאָרס, וואס זיינען רעדושיסטירט אין דער יוניאן.

אז פאל איז אויך פארגעקומען ביי דער פירמע סעס נאכדרייט אין נאך ביי אייניגע אנדערע פירמען. און אט איז א קייס פון א באזונדערע כאראקטער.

ביי דער פירמע וויינשטיין אין יוני ווערסיטי פלייס, האט דער ביונעס אייד זשענט פון יוניאן געפונען ביי דער ארבייט א פיינישער, וואס האט נישט באדאכט צו דער יוניאן, און האט געארבייט פון שטיק. דער שאפ איז אפגעשטעלט געווארען. דער נייטיגאן פיינישער האט געמוזט פארלאזען דעם שאפ, און די פירמע האט געמוזט באצאלען די ארבייטער פון דעם שאפ פאר די פארלארענע צייט דורך דעם "סטאפערדש".

קורץ, אין דעם אפיס, פונקט אזוי גוט ווי אין אלע אנדערע אפיסעס פון דזשיאנס באאר, ווערט געטאן גוטע ארבייט אויפצוהאלטען דער יוניאן'ס קאלט טראל אין די שטער פון דער איינדרוסט ריע. אין דעם רעפארט איז אויך דא א צעטל, מיט א היבשער סומע פון "בעס פייס", וואס דער אפיס האט אויפגעמאכט פאר די ארבייטער פון די שטער, און ווי מיר האבען פריהער געזעהן, אין מאנכע פעלע קענען דעם ווילען פון די נארישע ארבייטער. די סומע באטרעפט 4203.72 דאלאר. עס איז קיין פראגע נישט אז די סומע וואלט פאר די ארבייטער געווען פארלארען, ווען נישט די יוניאן.

יונג, און מיט א שטארקען גלויבן אין אונזער גרויסען איידעל, האָב אַי, ווי פילע אנדערע, געחלום'ט, אז עס וועט קומען א צייט, ווען די ארבייטער מאַסען וועלען דורך פאראייניגטער מאכט אַרעפּוואַרטירען פון זיך די קייסען פון שלאסערען, און וועלען איינפירערען א וועלט, וואו אסט'ע ברודערליעב, וועט

א באגריסונג פון דזשיינט באארד פון דער קלאזק מאכער יוניאן אין באסטאן

לכבוד דעם ומען מאי, דער אינטערנאציאנאלער ארבייטער יום טוב, באגריסען מיר די ארגאניזירטע ארבייטער איבער דער גאנצער וועלט.

אייניגקייט און סאלידאריטעט איז דער שטארקסטער וואפען פון די ארגאניזירטע ארבייטער, אין דעם שווערען קאמף צווישען ארבייט און קאפיטאל. — זאל דעריבער די אייניגקייט און סאלידאריטעט פון די ארבייטער מאסען זיין וואס שטארקער. וואס מעהר אייניג עס זיינען צווישען זיך די ארבייטער מאסען, אלץ מעהר שאנסען האבען זיי צו געווינען!

עס לעבע דער ומער מאי! — דער אינטערנאציאנאלער ארבייטער יום טוב, דער אויסדרוק פון דער פארברידערונג פון אלע ארבייטער איבער דער גאנצער וועלט.

דזשיינט באארד קלאזק און סקוירט מייקערס יוניאן פון באסטאן לאקאלס 12, 24, 56 און 73

- א. סניידער, מענעדזשער
- ב. קורלאנד, טשערמאן
- א. ראטשטיין, ביזנעס איידזשענט
- מ. אסאפסקי, ווייס-טשערמאן
- א. ראטער, טרעזשורער
- וו. מייטעלבוים, רעקארדינג סעק.

עס לעבע דעה ערשטער מאי!

די באנאז און הענד עמבראידערי ארבייטער פון לאקאל 66, א. ל. ג. וו. י. שיקט א הארציגען גרוס צו די פראלעטאריע-קינדער פון אמעריקא און פון דער גאנצער וועלט אינעם טאג פון אונזער הייליגען ארבייטער יום טוב, דעם ערשטען מאי.

מיר גלויבען, אז די גרויסע סאציאליסטישע נבואה, "פראלע-טאריז פון אלע לענדער פאראייניגט אייך, איינער האט גאר נישט צו פאר-לירען אויסער אייערע קייטען און געווינען קענט איינער א גאנצע "וועלט!" — וועט באאלד מקוים ווערען.

עס לעבע דער פרידען צווישען פעלקער!
עס לעבע די סאלידאריטעט פון די פראלעטאריע פון דער וועלט!
עס לעבע דער ערשטער מאי!

עקזעקוזטיוו באארד
באנאז און הענד עמבראידערי יוניאן
לאקאל 66, א. ל. ג. וו. י.

דעם דערמאן זיינען אוועק פאר עטליכע שטונדען
שע באמערקונגען צום סוף פון אוועק בריק
נישט שטארק בארעכענט.
ברוך ערלעסטאן. — זיין, מיר זיינען נישט
פון דער מיינונג, אז די סאלידאריטעט איז
דערמאן דעם שטארקסטען די אימאגראציע
פון רוסישע בירגער אין אמעריקא נאך רוס-
לאנד, ווייל זיי האט געלויבט דערמיט שט-
צושטן א שפיטעל דער אמעריקאנער רעגו-
ירונג, דעם צו גלויבען איז די אימאגראציע
רוסישע פארדער וואלט געווען דאסעלבע, ווי
צו זאגען, אז זיי זיינען אי גרויסע נאכער
און אי זעהר גרויס, נאכער דערמאן, ווייל
זיי קענען אויף א מינוט גאר טרעכטען, אז
די אמעריקאנער רעגירונג וועט זיך פיהלען
אויף דעם פונדעסטע געקערקט פון דעם.
אין דעם וואס די אמעריקאנער רעגירונג וועט
אין דעם פאל, איז שטענדיג צו דעמאנירען
די רוסישע "אונדזערע" וועט זיך א שט-
טען זיין און פרויען, און אסאך, אויב אונ-
זער רעגירונג וועט דורך דעם האבען די מיני-
דעסטע הארטיקלעכעניש, גרויסע וואלט עס
געווען, ווייל וואס זיינען און דער אמת'ן
די היגע רוסישע באשעפטיקטע און קאמ-
ניסטען שולדיג, וואס די אמעריקאנער רעגו-
ירונג וויל נישט האבען צו טאן מיט דער רי-
פושער? זיי שטרעבען מיט יעדען מיטער
פון ווער נשמה צו קומען וואס גיבער און
דעם רוסישען גאנצן, שטענדיג מען וועט ביים
אויסגאנג וועכטער מיט שווערען? איינער
קענט נישט שוין, נישט ווייל איהר ווייט און
פעס שולדיג, נאך ווייל די אמעריקאנער רע-
גירונג וויל מיט אונז נישט האבען צו טאן.
דאס איז דאך אונזונג און גרויסע, קענען
מיר עס נישט גלויבען אויף די באשעפטיקטע
שע מאכטאבער אין רוסלאנד, וואס עס
לויגט זיך יע אויפ'ן שכל איז שט וואס: די
אימאגראציע רוסישע סאלידאריטעט איז דעם
מסתמא געמאכט פאר די לעצטע פאר יאהר
זעהר שלעכטע ערפארונגען מיט די מייסטע
רוסישע, וועלכע זיינען אריבערגעקומען פון
אמעריקא נאך רוסלאנד, דא, פארשטעהט איהר,
ווי-נישט ווי האבען זיי זיך שביסל באפרייט
דעם מיט דער אידעע פון פרויען ווי וועג
זי איז דא, פרויען איז אבער אין רוסלאנד
בלויז "א בורשואווע איינזענעניש", און פאר
די וועלכע האבען זיך צוגעוואונט צו שט דער
"בורשואווע איינזענעניש", איז זעהר שווער
צו שטענען אין רוסלאנד, דער רעזולטאט
איז, דאס די מייסטע, וואס זיינען אריבער
געקומען, זיינען געווארען געגנער פון דעם
סאלידאריטעט, זיי זיינען געווארען גרע-
סערע "אונדזערע" פאר רוסלאנד, ווי זיי
זיינען געווען דא, אין אמעריקא, די הער-
שענדיג מאכט אין רוסלאנד האט פון זיי בלויז
טראכעל. אז צו וואס זאל זי שלעכטע אויף
זיך מעהר טראכעל? דעם גלויבסטע איז אל-
עס נישט מעהר אריינצולאזען די רוסישע, וועל-
כע האבען פארנוכט באשט נאך שביסלע פון
דער בורשואווע פרויען, באשט נאך שבי-
סעלע גענאסען פון'ם לעבען, און וועלכע זיי-
נען געקומען נאך רוסלאנד אין דעם גלויבען,
אז דאס וועלען זיי געניסען פרויען און
א גוטע לעבען אין דער פולסטער מאס, שט
דינע השערה לויגט זיך, דאכט זיך, פיל מעהר
אויפ'ן שכל, ווי די השערה, אז מיט דעם אי-
קאז גענען די אימאגראציע פון רוסישע ביר-
גער נאך רוסלאנד וויל מען שטאנען א שפיטעל
דער אמעריקאנער רעגירונג, וואס אנבא-
טראכט דאס האלטען פון אמעריקאנער בירגער
אין פרויען, קען עס בשום אופן נישט גע-
רעכטענדיגט ווערען אזיל, ווען דאס ווערט
ערקלערט מיט דעם, ווייל די אמעריקאנער רע-
גירונג האלט אין פרויען דעם שלעכטן דעכט,
וואס זיינען די איינצעלע אמעריקאנער ביר-
גער אין רוסלאנד שולדיג, וואס די אמעריקא-
נער רעגירונג האלט דעכט'ען אין פרויען?
זיכער, ווען מען וואלט געקענט ביי דעכט'ען
שליין, וואס ער דענקט וועגען שט מיט השגד
לונג, וואלט ער זי זיכער פארשטאנען, באשט די
פרעשענדיג איז, אז מען מיט עס, אום די אמע-
ריקאנער רעגירונג זאל איהם פרויעלעך... ווי
עס ווייזט אבער אויס, איז די לשגיק פון דער
סאלידאריטעט איז אין רוסלאנד א גאנץ שטנדי-
ג, אז פון אלע מענשען פון אונזער שלעכט
וועלט, דאס, פארשטעהט איהר, איז אלעס
געשטעלט אויפ'ן קאפ, און עס קען דארום
זיין, אז לויט יעדע לשגיק איז עס ריכטיג
און גוט, מיר אבער — מיר זיינען זיך עס
מודע — קענען נישט משיג זיין אז דעם דא-
זיגען נייטאדעס שטאנדפונקט.
ק. זילבערשטיין, — מיר האבען כמעט
זיי גארנישט געלויבעט פון די ביכער, אויף
וועלכע איהר פרעגט זיך, קענען מיר אויך נישט
זאגען נישט גוט און נישט שלעכט, אבער,
ווארעם פארנעמען די צייט מיט ליינען
אזעלכע ביכער, וועלכע זיינען כמעט ווי אומ-
באקאנט, און וועלכע קענען דארום נישט זיין
פון קיין באזונדערס גרויסען ווערט, ווייל
וואס איהר זאלט נישט טראכטען פון אונזער
וועלטעל, אבער אויף אמת גוטע געניסען זיך
אויסער א הייבער ביסלעל מבינים, אז איהר
קענט ליינען ביכער, וועלכע געניסען אז אויף
טערגעשטעלע רעפארמאציע, און איבער וועל-
כע די מייסטע קריטיקער זיינען אייניג, אז
זיי זיינען פון א גרויסען ליטעראטורישען און
קונסטלערישען ווערט, מיר ליינען איינער
מעהר גערן אן שלעכטן גרויסען בוך, ווי, למשל,
דאן קיבנא, צווייטער בוך, איידער א נייעס
בוך, וואס האט קיין ווערט, בלויז איינמאל.
נאומאדירסקי'ס שוועסטער, — מיר דאר-
פען זעהר נויטיג האבען אויך שטערק. פיר-
לויבט וועט איינער פון די באקאנטע אויך
אויסערקומען האבען אויף דעם; מיר הא-
בען די ווער מענטש א גרוס פון טאקטיקע.

קורצע שמועסען

פ"ג. ברכות וזלד.

שבעה עשר השלסען דאס איז איין פאן
 שייטן. האט איהם גענומען קלאפען
 דאס הארץ, טראג, און ער האט
 זיך אומגעקערט, דאס איבערגעליבען און
 אונטער דער גרינער שאל אינגעבערע
 דאס, וואס איז געוועזען פאר זיין האל
 און פאן ארומגעוויקלט. די גיינער
 קייט האט גענומען וואסען: ווען
 ווייסט וואס דאס קען זיין? און ער
 האט געשאפט מיט די פינגער און אויס
 געפונען עס קופ, און אינוואניט האט
 עפעס געקנאכט, און דאס הארץ האט
 נאך האסטיגער גענומען קלאפען, און ער

דער ערשטער מאי - דער יום טוב פון פראלעטאריאט.

(שלוס פון זייט 16.)

איינפאלייטער מעכטע איז א פאליטיק פון פארלעגנערען די נסיכה פון דער אלטער וועלט, א פאליטיק פון אפשייטן דעם מת. אבער די ארבייטערמאסען האבען שוין ענטוויקעלט ווער אייגענע פאליטיק, א פאליטיק, וואס איז אפען, דער רעקט, גארדלינג, א פאליטיק, וואס שטרעבט צו א קלארען, בולטען ציעל. די ארבייטערענע מאסען ווילען איבערנעמען אין זייערע הענד די פיהרונג פון דער געזעלשאפט; זיי ווילען ענטשלאסען זיך אוועקצושטעלען אן דער שפיץ פון יעדע פראדוקציע, און דאס מיינט ממילא - אן דער שפיץ פון דעם פאליטישען צפארט, וואס מען רופט שטאטט.

זיט די פאליטיק וועט עס דעמאָנ־סטריט ווערען דעם ערשטען מאי. אין אייראפא וועט דער ערשטער מאי זיין מעהר ווי א פארדאנער יום־טוב, ווי דאס איז געווען דער טאָן פון דעם ארבייטער פייער־טאג אין די פריערדיגע יאהרען. אין ענגלאנד וועט דער ערשטער מאי קומען באלד נאָך דעם סטרויק פון די קוילען־גרעבער, און אָט דער אומ־שטאנד וועט ארויסרוקען דעם פראלעטאט ריזען יום־טוב אין זיין גאנצען קאנאָס סאלער בארייטונג. אין איטאליע ווילען די פארהעלטנישען צווישען די קלאסען אזוי דעליקאט באהאנדלט, אן דער ערשטער מאי קאן נאָך געלייגט געבען דעם נויטיגען שטויס, וואס וועט אויף אלע מאָל פארניכטען דעם גלייכגעוויכט. אין פראנקרייך איז נאָך פריש דער זכרון פון פאראיאהרונגען ערשטען מאי, און די רעגירונג גרויס זיך צו ערעכטען געשע העניסען. פראנקרייך, דער זשאנאראס פון דער וועלט, די יורש'טע פון פרייס'ען מיליטאריס, רוחט אויף באיאָנעטען - נאר ניט קיין באקוועמער זיד־פאָל. דיטשלאנד אין ווידער "רוהיג" נאָך דעם קאָמוניסטישען אויפ־שטאנד, וואס האָט אלענפאלט דעמאָליזירט ביז צו דער לעצטער שטופע די אזוי אויך דעמאָלאַר־זירטע, דעמאָקראטישע רעגירונג.

און עקסטרעמען באגעגענען זיך. דער רעוואלוציאנערער אויפ־שטאנד און דער אימפעריאליסטישער מעראר פון פראנק־רייך ציהען אין דער זעלבער ריכטונג - צום אונטערנאָג פון דעם רעזשים פון כאָס, וואס מען רופט קאפיטאליזם. ס'איז אפשר א צייכען פון דער צייט, א סימבאל פון דער נייער ערא, אז גראדע דעם ערשטען מאי זאלען די זיעגרייכע אבער רואינירטע לענדער ארויפ־ווארפען דעם שטרוק אויף דעם האלץ פון א דער דריקט און צעוועטשאַנט פאָלק. דער קאָנטראסט איז אלענפאלס אזוי שלא נענד - דער קאנטראסט צווישען דעם רוף צו פרייהייט און סאלידאריטעט, און דעם רוף צו נקמה און בלינדער צושטע־רונג פון א פאלקס־עקזיסטענץ, אז אן און פאר זיך איז ער א מעכטיגע אנדעגונג פאר די, וואס זוכען צו מאכען א סוף צו דער פערשאפט פון געפאנצערטען פויסט. זאלען מיר דא אויך דעמאָנען סא וועט רוסלאנד? ס'איז קוים נויטיג. דער ערשטער מאי איז דארט שוין א יום טוב פון היינט, ניט פון מארגען. ניט די שאַטענס פון הונגער און ניט די טונקעלע פלעקען פון שלעכט אייגענארענטער ווירטשאפט ווילען ניט בכח צו פארטונק לען דאס העלע ליכט פון פרייען רוסלאנד, פון דעם ריווען לאנד, וואס איז באפרייט געווארען דורך דעם ווילען און סאלידא־ריטעט, דורך דעם העלדענטום און מאַר טירערטום פון דעם ארבייטער קלאס. אין רוסלאנד איז דער ערשטער מאי שוין א יום־טוב פון יובעל, א הימנע צו דער מארגענ־רויט פון דער נייער ערא.

מעהר ווי אנדערשוואו אויף דער וועלט דארף דער ערשטער מאי אין אמע־ריקא זיין א סמימולירענדער כח. וואריס ס'איז שווארץ און פינסטער ארום און ארום. עס האָבען זיך אראָפֿגעלאזט די הענט, א ניסטיגע פארגלייכענדיקייט האָט איינגעשמידט די כחות פון באפריי־אונג. די רעאקציע איז דא שרעקליך ניט נאָר מיט איהרע אייגענע שרעקליכקייט טען, נאר אויך און הויפטזעכליך מיט דעם פארשאַלטענעם היפּנאָז, וואס זי אַכט אויס אויף די, וועמען זי דריקט און ווערנט. דער גייסט פון "צופאסען זיך", דער גייסט פון "ארויסראטעווען כאָטש עפעס", די דעמאָלאַציע, וואס שטאמט פון אומבאָהאַלפֿענקייט, דאס קאפיטולירען פון דעם רעוואלוציאנערען גייסט פאר דער טריאומפֿירענדער רעאקציע - דאס איז פיליכט דער גרעסטער חורבן, וואס די שווארצע נכורה פון דעם טריאומפֿירענדען קאפיטאל האָט אנגע־מאכט אין די שיכטען פון דער אמעריקא־נער ארבייטערשאפט. געפעהרליכער איז דער דער פינסטערער געזעץ איז די וואס־קעמער־זיד־העלפֿען באציהונג צו אזא געזעץ. אויף יעדען פאָטש אין פנים ענטפערט די אמעריקאנער ארבייטער־שאפט מיט א מיג הינטער דער פאלע;

אויף יעדע באליידיגונג מיט שרעקעדיגער, שטאמלענדער פארזיכערונג, אז מיר ווילען נאר ניט אזוינע רשעים, ווי איהר דענקט. די ערשטע לאזונגען, וואס דער צווייטער אינטערנאציאנאל האָט מיט 32 יאהר צוריק ארויסגעשטעלט צום ערשטען מאי, ווילען נאָך דא אין אמעריקא לעבעדיגע צייטיגע לאזונגען. דער אכטער שטונדיגער ארבייט־טאָג איז דא נאָך ווייט פון א ווירקליכקייט. די סאלידא־ריטעט פון ארבייטער - ווי טרויער! זי איז א פארברעכען אין די אויגען פון די אפיציעלע ארבייטער פיהרער. מען איין יונגאן דערשטיקט ווערען אונטער דעם דרוק פון פאראייניגטען קאפיטאל, מוז זי אבער אויסקעמפען איהר עקזיסטענץ רעכט מיט איהרע אייגענע הענט. א סימ־פאטיע סטרייק איז פארבאטען לויט דער עטיק פון אונזער ארבייטער באוועגונג. די אמעריקאנער ארבייטער פערעראציע, אָט דער ליימענער גולם, דער אומגעהו־רעלטער פראווינציאל איז נאָך ווייט פון

צו זיין אן ארגאניזאציע פון קלאסען־בא־וואוסטע פראלעטאריע. און בלינד זיי נען די פיהרער פון די בלינדע. די הויפט־לינגען פון דער אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג טרייסלען זיך אָפּ פון דעם גרויסען רעוואלוציאנערען געדורער אין אייראפא און לאזען זיך שפּיען אין פנים אלס "פרייע אמעריקאנער", אלס טשאמ־פיאנען פון דעמאקראטיע. אן אטמאספערע פון פארגלייכערט קייט, פון שטילשטאנד, פון זומפֿיגער אומבאוועגליכקייט, פון פחדנות, פון קאמפראמיס מיט'ן געוויסען, פון זעלבסט־ערגרינגען...

זאלישע שאלען דער רוף פון די מיר טיגע דעם ערשטען מאי! זאל זיך דער־הערען די שטים פון די, וואס האָבען נאָך ניט אנגעווארען די פעהיגקייט צו פראד טעסטירען. זאלען די אידישע ארביי־טער, צוזאמען מיט זייערע אמעריקאנער ברודער, דעמאָנסטרירען זייער סאלידא־ריטעט, זייער רעוואלוציאנערען גייסט, זייער שטאַלצע פאראכטונג פאר דער

קויפט אויסשליסליך קאלאמביא טהעע צוועטשני טשא ווהייט לידי טהעע

שלום עליכם ווערם אויף אריסצוצאלען!

א גאנצער סעט פון 20 בענדער

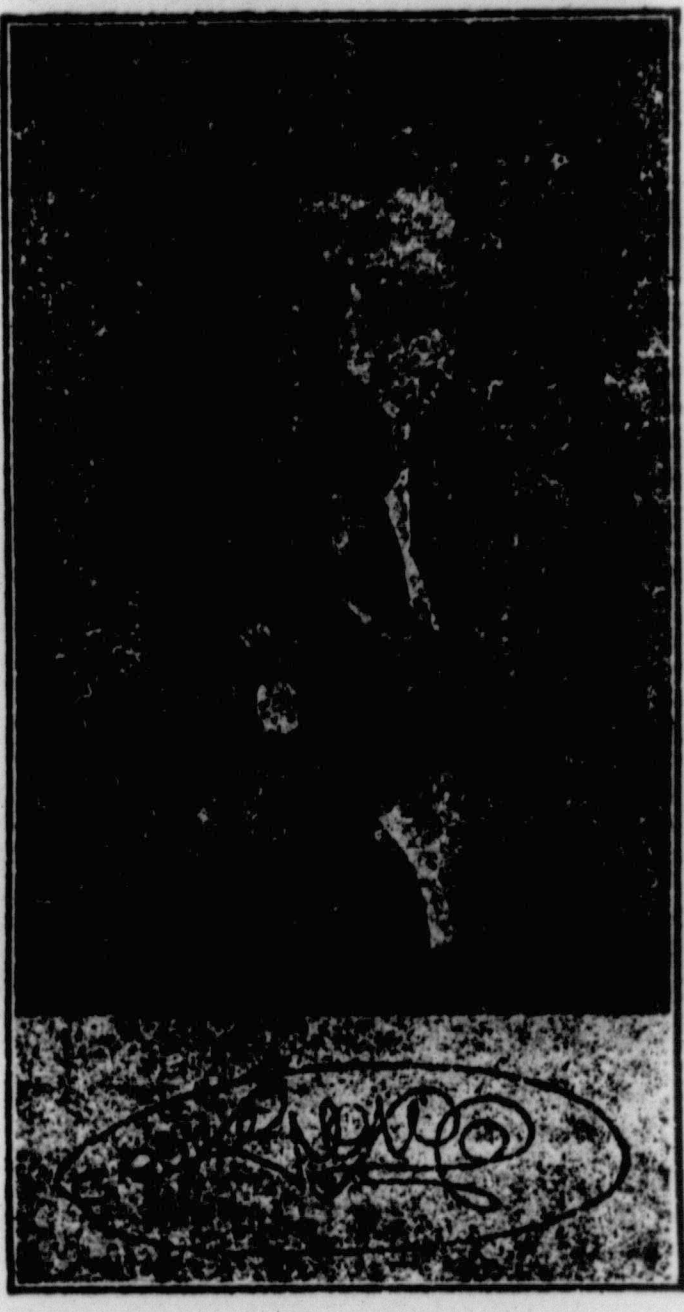
ווערען איצט געגעבען צום ערשטען מאל, נאָר אין גרייטער נויארק, און אפשר נאָר פאר א קורצער צייט שעהן געדוקט און פראכטפול געבונדען מיט גאלד־שניט פון אויבען -

ווערט גלייך אריינגעשיקט פריי!

די ערשטע איינצאָהלונג איז נאָר דריי און א האלב דאלאר - דעם באלאנס אין צעהן חדשים צייט.

שיקט אונז אריין אייער נאמען און אדרעס

וועלען מיר אייך גלייך אריינשיקען אלע גענויע איינצעלהייטען. איהר פארפליכטעט זיך מיט גאר ניט.

א ספעציעלע מתנה

די וואס וועלען אריינשיקען באלד זייערע נעמען, וועלען באקומען אלס מתנה א פאָרטערט פון שלום עליכם, מיט אן אויטאָגראף, פאָטאָגראַווירט אין ברון, פארטיג צום איינפאסען אין א ראם.

Form for ordering the books, including fields for name, address, and a section for the distributor: SHOLOM ALEICHEM DISTRIBUTING CORPORATION, 31 Union Square, New York.

א מיליאן דאלער דעפאזיטעט אין 30 טעג

אין דעם בראנקס-ברענטש פון די

באנק און יונייטעד סטייטס

דער אויסלענדישער דעפארטמענט

פון די באנק און יונייטעד סטייטס אין איינער פון די גרעסטע ארגאניזאציען אין אמעריקא דורך וועלכע געלדער ווערען געשיקט צו קרובים אין אלע טיילען פון דער וועלט.

געלדער ווערען אויסגעצאלט מיט דער גרעסטער פינקטליכקייט

די בראנקסער איינוואוינער וועלכע ווילען שיקען געלט צו זייערע קרובים אין יוראפ פארשפראכען יעצט צו פאָהרען דאן טאָן און פארלירען צייט.

דער פראגרעסיווער ארבייטער דארף זיך באנוצען מיט דער זעל-טענער געלעגנהייט צו טאן זיין באנק ביזנעס מיט אזא גרויסער און באדיהמטער באנק ביי זיך, אין זיין אייגענער מעריטאריע.

דער מערקווירדיגער פראגרעס פון דעם בראנקס ברענטש אין אילוסטירט אס גלענצענדסטען אין דעם פאקט, דאס

א מיליאן דאלאר אין דעפאזיטעט געווארען אין 30 טעג וינט דער ערעפענונג

דאס איז א פאל וואס פאסירט זעלטען אין דער געשיכטע פון מאָדערנע בענקינג

איבער 2,000 ארבייטער, די גרעסטע צאָהל פון די נידעל-טריידס וועלכע וואוינען אין די בראנקס זיינען געווארען דעפאזיטאָרס אין די בראנקס ברענטש פון די באנק און יונייטעד סטייטס אין די 4 וואָכען פון איהר עקזיסטענץ.

דארף מען האָבען א בעסערען באווייז דאָס די „באנק און יונייטעד סטייטס“ איז אן אמת'ע פאלקס אינסטיטוציע און איז איבעראל באקאנט אלס אַזעלכע? די באנק האָט אימער געשטרעבט צו באפרידיגען די גרויסע באדערפניסע פון די אידישע מאסען און וועט דויע אויפגאבע טריי דורכפיהרען אין דער צוקונפט מיט דער זעלבער לאַזליטעט.

דער נייער ברענטש פון דער באדיהמטער באנק אינסטיטוציע איז אויפגענומען געווארען מיט דער גרעסטער באגייסטערונג

פון טויזענדער ארבייטער אין די בראנקס

וועלכע האָבען אנגעפאנגען צו שטראָמען אין די מאסען צום באנק פון דעם ערשטען מאמענט וואָס זיינע מירען האָבען זיך געעפּענט און האָל-טען נאָך אין איין געהן.

דער בראנקס ברענטש פון די „באנק און יונייטעד סטייטס“ געפינט זיך אין איהר אייגענער בילדינג וואָס איז ספּעציעל אויסגע-בויט געווארען

אויפ'ן קאָרנער סאוטהערען בולוואַרד און פרימאן סטריט

די בילדינג איז געבויט לויט דאָס לעצטע וואָרט אין דער אר-כטעקטור און איז א ציהרונג פאר די בראנקס.

די באנק איז אָפּען יעדען טאָג, שבת אריינגערעכענט, פון 9 אין דער פריה ביז 8 ביינאכט צו געבען יעדען די געלע-גענהייט צו דעפאזיטען אָדער ארויסנעמען געלט נאָך די געוועהנליכע באנק שטונדען.

די אקאמאדיישאָנס זיינען אויסרגעוועהנליכע.

אינטערעסט ווערט גערעכענט פון דעם זעלבען טאָג אן אין וועלכען דער אקאונט איז געעפּענט.

אין דעם אינטערעסט אקאונט דעפארטמענט ווערט געצאָהלט

4 פיער פראצענט אינטערעסט 4

אניף דעפאזיטס פון 100 דאלאר און מעהר.

יעדער דעפארטמענט אין דעם בראנקס ברענטש איז פאלשטענ-דיג און איז אָפּען פאר דעם פובליקום.

דאס גראַס-פארמעגען פון די באנק און יונייטעד סטייטס איז יעצט איבער פיער און דרייסיג (\$34,000,000.00) מיליאן דאלאר

די בעאמטע פון די באנק און יונייטעד סטייטס לאָדען העפליך איין די בראנקסער איינוואוינער, ספּע-ציעל די ארבייטער, זיך אַנצושליסען מיט די אנדערע פון אונזערע צענדליגע טויזענטער דעפאזיטאָרס און עפענען אן אקאונט אין די בראנקס ברענטש פון

די באנק און יונייטעד סטייטס

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM

בראנקס ברענטש:

סאוטהערן בולוואַרד און פרימאן סטריט

האַרלעם ברענטש:

מעדיסאן עוועניו און 116 טע סט.

הויפט באנק:

5טע עוועניו און 32טע סטריט

דילענסי ברענטש:

77-79 דילענסי סטריט.

יוניאן העלטה סענטער

131 איסט 17טע סטריט

אויפגעבויט און פארוואלטעט פון די לאקאלס 1, 6, 9, 10, 11, 23 און 35

צו די מיטגלידע פון די לאקאלס

מיט א קנאפען יאהר צוריק האט איהר אונז בעאויפטראגט צו קויפן, איבערבויען און אויסשטאמען א בילדונג, וואס זאל דינען אלס יוניאן העלטה סענטער, אין וועלכען עס זאל אויך זיין פלאץ פאר'ן אפיס פון דושיאניט באארד און סאניטארי קאנטראל אין דער אינדוסטריע.

מיר האבען געקויפט א בילדינג, אין 131 איסט 17טע סטריט, פאר דער סומע פון \$30,000. מיר האבען איינגעצאלט \$15,000 קעש און געלאזט \$15,000 אויף א מאַרגינידזש, און גענומען א \$15,000 מאַרגינידזש פון דעם דושיאניט באארד און סאניטארי קאנטראל.

א חוץ דעם האט אונז געקאסט \$55,000 דאס איבערבויען, די אלטערשישאנס אויף דער בילדינג און די אויסשטאמונג פון אינווייניג, אין דער בילדינג, וועלכע מיר רופען איצט די יוניאן העלטה סענטער. דאס געלט איז געשאפען געווארען ווי פאלגט: די לאקאלס 1, 9, 23 און 35 האבען געגעבען צו \$10,000 יעדער; לאקאל 10, \$6,000; לאקאל 11, \$4,000; לאקאל 6, \$500. דאס איבעריגע געלט איז געגעבען געווארען פון דעם מעדיקאל דעפארטמענט. נאך אנדערע לאקאלס האבען צוגעזאגט צו געבען פינאנציעלע הילף, די לאקאלס 3, 20, 25 און 66, ווי האבען נאך אבער דערוויילע נאר ניט געגעבען.

וואס אפערט דער יוניאן העלטה סענטער?

1. העלטה עדיוקיישאן: לעקטשורס ווענען געזונד, היגיענע, ווענען אינדוסטריעלע קראנקהייט טען, ווענען סאניטישאן א. ז. וו. ווערען אפט נהאלטען אין אונזער אוי דיטאריס.
2. אינפארמאציע וועגען געזונד: מיר גיבען אינפארמאציע וועגען אלעס וואס האט צו טאן מיט געזונד, איהר קאנט דא אויסגעפינען וואו צו באקומען אויגעזעלעזער, אדער וואו זיך צו אפערירען דעם אפענדיק, אדער ווי אריינצוקומען אין האספיעטאל אדער סאניטאריס, אויב איהר דארפט עס.
3. עקס ריי און לאבאראטאריס: מיר האבען געקויפט אן עקס ריי אפאראט פאר 3 טויזענד דאלער, און מיר נעמען פארשידענע עקסיריי פלייטס פון א צאהן ביז די נערעס. פאר די עקסיריי פלייטס רעכענען מיר לויט ווי עס קאסט אונז, פון 75 סענט פאר א דענטאל עקסיריי ביז צעהן אדער 15 דאלער פאר דער קאמפליצירטסטער עקסיריי. מיר מאכען אויך עקזאמיניישאנס פון יורין, די בלוט, וואסערמאן טעסטס א. ז. וו.
4. ערשטע סוירדזשיקאל הילף: באשעדיגונגען וואס טרעפען זיך אין שאפ, פארגיפטונגען פון פינגער א. ז. וו., פארשידענע קליינע סוירדזשיקאל אפערירישאנס ווערען געמאכט אין אונזער מעדיקאל דעפארטמענט. א דאקטאר אטענדעט אלע קליינע און גרויסע בעשאדיגונגען אין שעפער פאר קאמפענסירישאן קייסעס, אדער אזוי.
5. צו פארלענגערען דאס לעבען: לאזט זיך עקזאמינירען פון א דאקטאר ווען איהר ווייט געזונד, ניט ווען איהר ווייט שוין קראנק. אונזער "לייף עקסטענשאן סערוויס" גיט אייך א פאלי-שטערניגען עקזאמיניישאן, און אויב גויט פון פארשידענע ספעציאליס-טען; מען באקומט אויך אן עקסיריי עקזאמיניישאן און אלעס דאס פאר בלויז 5 דאלער. עס ווערט אויך ערקלערט ווי צו לעבען און ווי צו פאר-בעסערען אייער געזונט.
6. אלגעמיינע מעדיצינישע הילף: קאמפערטענטע דאקטאריס ווינען דא יעדען טאג, א חוץ פרייטאג און זונ-טאג, פון 11 אין דערפריה ביז 1 מיטאג צייט, און פון 5 ביז 7 נאכמיטאג, פאר עקזאמיניישאנס פון אלערליי קראנקהייטען, פאר די מיטגלידער פון די לאקאלס. געוויסע מעדיצינען ווערען געגעבען צו קאסט פרייזען.
7. ספעציאליסטען: אן ארבייטער קאן ניט צאהלען 5 אדער 10 דאלער צו א ספעציאליסט. מיר האבען א פינעם סטעה פון מעדיקאל ספעציאליסטען פאר נאז, האלז און אויער, אויגען, פיס, נערווען, מאגנען, הארץ, פרויען קראנקהייטען, וועלכע ווינען דא אין אונזער קליניק אין פארשידענע טעג פון 5 ביז 7 נאכמיטאג, און פאר איין דאלער באקומט איהר אן עקזאמיניישאן, פאר וועלכער איהר וואלט דארפען צאהלען אין אנאנדער פלאץ 5 דאלער אדער מעהר.

אונזער דענטאל דעפארטמענט איז גוט באוואוסט

מיט 4 יאהר צוריק האבען מיר אנגעפאנגען מיט דריי משערים און איין דענטיסט. איצט האבען מיר אכט משערים און זיבען דענטיסטען, א חוץ צוויי מעקעניקעל דענטיסטס. מיר נעמען אריין ארום טויזענד דאלאר א וואך. מיר האבען שוין באהאנדעלט כמעט 6,000 פאציענטען. דורכ'ן מאנאט מער'ן האבען מיר געהאט 269 נייע פאציענטען פאר עקזאמיניישאנס און טריטמענט. מיר האבען גומע דענטיסטען. מיר מאכען די בעסטע ארבייט וואס איז נאך מעגליך צו מאכען, און פאר דער ארבייט רע-קענען מיר אבסאלוט נאך אזוי פיל ווי עס קאסט אונז: דער דענטאל דעפארטמענט מאכט ניט קיינע פראפיטען.

יוניאן העלטה סענטער

ד. דושיאניט מ. פריי, דירעקטאר.

הערי וואנדער, משערמאן.

באארד און דירעקטאט:

ה. וואנדער, לאקאל 23.
דוש. בראסלאו, לאקאל 85.

י. לעווין, לאקאל 10.
ת. משענסער, לאקאל 11.

דוש. רינגער, לאקאל 1.
א. סאקין, לאקאל 9.

טער מאי איז געקומען, האבען מיר זיך אין אונזערע שעהנסטע קליידער אנגעטאן און מיט בלומען אויף די ברוסטען זיינען מיר א גאנצען טאג אויף דער גאס געווען. היינט אבער בלייבען מיר אין די צימערען. דא, קומען ניט אריין די קולות פון גאס, פארשטעקט זיך דא וועלען מיר נאכער דערהערען די נייע גבואה, פארשטעקט זיך.

אויסוואקסען... ער וועט ווין שטאם אריין בערשטיינען...
— ער וועט די הימלען אויף אן אמת'ן גרייכען... ער, דער יונגער צווייג פון אלטען בוים...
און אזוי וועט עס אויך זיין, מיין פריינד.
* * *
ביזט גערעכט, אמאל, ווען דער ערשטער

איז דאס ווידער איבער דער וועלט צו טראגען געווארען.
פון אלטען גבור וואקסט ארויס א נייער צווייג...
— ס'איז ניט קיין נייער צווייג האבען די געלעהרנטע לייט פון זייערע וויסענשאפטסליכע קאטעגאריעס געלעבט מיט דער וועלט. — ס'איז עפעס אן איבערבלייבעכטס פון אלטען. עס וועט נאר ניט ארויסוואקסען. ס'וועט פארשווידען...
און נאך א פרייהלינג איז געקומען. דער ריטעל איז אליין גרעסער געווארען און בעלארען מיט צופראגערעזענע, און זיך אין דער הויף גענומען ציהען, אזוי ווי זיין פארגעננער, אזוי ווי זייער עלטערע ברידער-צווייגען.
און איצט — איצט טראגט זיך איבער דער וועלט א בשורה:
— דער אלטער גבור איז באלעכט פון דאס ניי...
— ס'קומט א נייער צווייג...
— דער נייער צווייג וואקסט שנעל... און א גבואה טראגט זיך מיט אט די בשורות אויף דער וועלט:
— דער נייער צווייג וועט זיין נאך שעהנער און מאיעסטעטישער פון זיינע עלטערע ברידער... פון דעם גאנצען בוים אפילו...
— ער וועט נאך העכער פון בוים

ערשטער מאי מעשה'לעך.
(שלום פון זייט 0)
— דער אלטער גבור האט פארהארען א צווייג.
— נאכ'ם גבורה טהוט זיך אפ פון איהם.
און געלעהרנטע לייט זיינען געקומען אנקוקען דעם אפגעבראכענעם צווייג, האבן בען געוויפט און זיינען געקומען צום אלט-אלטען געדאנק, אז קיין זאך לעבט ניט אייביג — אייביג איז נאך גאט...
און זיי האבען געשאקלט מיט די קעפ די געלעהרנטע לייט. דער בוים וועט מיטמא איצט אינגאנצען זיך צופאלען, האבען זיי געזאגט. קיין אנדער צווייג קען שוין פון דעם גבור ניט ארויסוואקסן, ען, צו אלט...
אזוי האבען די גאט און וועלטסדוכער באשלאסען, און האבען דעם אפגעבראכענעם צווייג, פון א דונער-קנאל געטראפען, אין א מוועאום צוגענומען — אין א מוועאום פון אלטער הימל.
אבער עס איז א נייער פרייהלינג און געקומען און אויפ'ן פלאץ פון דעם אפגעבראכענעם צווייג האט זיך א קליין, יונג, גרין ריטעל באוויזען.

געצייג

פאר די

אידישע ארבייטער אין ארץ ישראל

אן עפענטליכע גאסען-זאמלונג דורך א

פירעג טאג

זונטאג דעם ערשטען מאי

באטייליגט זיך!

געצייג קאמיטעט, 153 א. בראדוויי, ניוארק

מיטוואך דעם 4טן מאי

אום 8:30 אווענט

לעטיץ קווארטעט

(די בעסטע משיימבער מוזיק)

אין רענד סקול, 7 איסט 15טע סטריט

טיקעטס 50 און 75 סענט אין אפ'ס פון רענד סקול. ביים טיר — 75 סענט און א דאלאר

דער ארבייטער רינג

קומט צו זיין

21טער יעהרליכער קאנווענשאן

שטארקער און מעכטיגער ווי אין די פריהערדיגע יארען

פארמאגט \$1,600,000.00

83,200

מיטגלידער

45 ארבייטער רינג אידישע קינדער שולען איבער גאנץ אמעריקא און קענעדע.

670

ברענטשעס

צענדליגע מויערענדער דאלארס ווערען אויסגעגעבען יערליך אויף קולטערעלע מעטיגקייט.

פון אנפאנג מלחמה ביז היינט, האט דער ארבייטער רינג געשאפען אריבער א פערטעל מיליאן דאלאר פאר די מלחמה קרבנות. אחוץ די הונדערטע מויערענדער דאלארס וואס זיינען געקליבען געווארען פון די ארבייטער רינג ברענטשעס דירעקט פאר די רעליף פאנדס פון זייערע לאנדסמאנשאפטען.

ערעפענונג פון קאנווענשאן: אין באסטאן אפערדא הויז, האנטשינגטאן סט. באסטאן, מאס.

די רעגולערע זיצונגען פון קאנווענשאן וועלען אפגעהאלטען ווערען אין טרימאנט מעמפעל, לארימער האל, טרימאנט סטריט, באסטאן, מאס.

די פאליטישע אימיגראנטקע.

(שלוש פון זייס 11).

איחר פנים איז פארנלייזערט געווען אין א טיפער גלויבנען עקסטאז און איבער-וועהט מיט תייליגע וואונדערבארע חלומות.

דער סטודענט האט זיך פאר'ן קאפ געכאפט און זיך צוואוינט, ווי א קינד. דריי טעג דערנאך איז געווען חנה'ס לוייה. ביים טויער פון מארק האט זיך צוגעפונעמט א גרופע אימיגראנטע, געשטאנען און צווישען זיך שטיל גע-רעדט. ענדליך איז ארויסגעטראגען גע-ווארען איחר ארון און אוועקגעשטעלט געווארען אויפ'ן וואגען. דער נע'הרנ'ער טער'ס מאמע, אן ארימע, פראסטע, אל-טע אידענע, וואס איז נאך וואס געקומען פון רוסלאנד, האט זיך געשטיקט מיט געוויי, דערנאך ברעכענדיג מיט די הענט, האט זי אָנגעהויבען הויך קלאַנגען, אזוי ווי אין דער היים, ווען דער בר מנן לינט אויף דער ערד און ליכט ברענגט צו קאפענס, און ארום קלאַנגען די קרובים. צוויי מיידלעך האָבען די אלטע גענומען פאר די הענד, און די לוייה האט זיך אוועקגעצויגען צו דער פארשטאנדט, וואו ס'האט זיך געפונען דער אלטער אידישער בית עולם. דער טאָג איז געווען א טרוי-בער. ביזי נעברומט האט דער טייך און זיך געטראגען העט ווייט. אביסעל ביי דער זייט פון דער פראצעסיע איז געגאנגען אן אלטער איד פון חברה קדישא און אָהן אן אויפהער קרעכצענדיג, האט ער גערעדט פאר זיך:

— זיך אליין דער'הרנ'ענען איז א גרויסע עבירה, א גרויסע עבירה — דאס האָבען אונזערע קינדער איבערגענו-מען פון אנדערע פעלקער.

האט איז דער בית-עולם. ביים ארוינ-גאנג איז א קליין פעלדעל און צוויי הויכע טאָפאלען ציהען זיך אין הימעל.

דער טויטער וואָגען האט זיך אפגע-שטעלט. עטליכע מענטשן האָבען גיך אראָפגענומען דעם ארון און צוגעטראגען צום אפגענעם קבר. די מאמע האט גע-וויינט. אומעדיג האָבען גערוישט די בויער. אלע זיינען געשטאנען שטיל.

מיט אראפגעלאזענע קעפ. דער אלטער איד האט קדיש געזאגט און אלעמען האט זיך געוואלט וואס גיכער, גיכער צוריק אין שטאָרט צו ווארימע, נאָהענטע פייער רען.

פסח אין די יוניטי סענטערס.

צולייכע דעם יום-טוב זיינען פיעלע שילער ניט געקומען אין די קלאסען. מיר ערווארטען אבער, אז נעקסטע וואך זאל לען זיי אלע זיין צוריק אין זייערע קלאסען. די קלאסען אין ענגליש און אין די דזשימיניוויזם ווערען פארטגעזעצט, ווי פריהער. באנוצט זיך מיט דער געלענענ-היים ביז צום סוף פון סיוואן.

נוצט אויס די געלעגנהייט!

איצטער ווען די סקולס מאכען זיך צו פאר'ן זומער

זיינען מיר גרייט אויך צו לערנען דעם מאָדערנעם סיסטעם פון דראפטינג, דרייפֿינג און אויך סקעטשינג, פון ליי-דיס, מיסעס און טשילדערעס גאר-מענטס, איחר זאלט קאָנען פארדינען א סך געלט קומענדיג פאַל און ווינטער.

פריוואטער אונטערריכט פון פראק-טישע עקספערטען.

קומט אָדער שרייבט און מיר ווע-לען אייך איבערצייגען אין דעם, וואָס דאָ ווערט פאַרגעשלאָגען.

אפען אווענטס פון 7 ביז 9. שבת נאכמיטאָג פון 2 ביז 5.

די מאָדערן פעשאן אקאדעמי

114 וועסט 44טע סטריט, רום 701 אנטקעגען דעם בעלאסקא טעאטער.

קלאוק פינישערס יוניאן, לאקאל 9

אויפמערקזאם.

רעגעלע סעקשאן מיטינגען

וועלען אָפגעהאלטען ווערען

קומענדען מיטוואך, דעם 4טען מאי

אין פאלגענדע האַללע:

דאן טאון: —

פלאָרענס בילדינג, ערשטע סטריט און צווייטע עוועניו.

הארלעם: —

א. ר. בילדינג, 143 איסט 103טע סטריט.

בראָנקס: —

לאַנדאָן קאסינא, 3875 דריטע עוועניו.

ליידס ברענטש: —

אין אַפֿיס בילדינג, 228 צווייטע עוועניו.

בראָנזווילער ברענטש: —

וועט מיטען שבת, 7טען מאי, אין לייבאר לייסעאום, 229 סעקמאן סט.

וויכטיגע פראגען פון טרייד וועלען ביי דיזע מיטינגען פארהאנדעלט ווערען. קיינער פון אייך טאָר ניט פעהלען.

עקזעקוטיוו באַאָרד לאַקאַל 9

איידאָר סאַרקין, מענעדזשער.

ג. ב. מיר ווילען ציהען אייער אויפמערקזאמקייט אז די יוניאן ביכלעך וועלען געסטעמפט ווערען ביי דיזע מיטינגען. האט אייער ביכלע מיט זיך.

קאַרפּעט קליינינג

אלע קאַרפּעטס געקלינט פאַר

8 סענט אַ יאָר

ראַנגס פון 10 ס. און העכער

פרייע סמארעדיזש דורך די זומער מאָנאַטען.

וואַרפּט ניט אַרויס אייערע אַלטע קאַרפּעטס!

עס מאַכט ניט אויס אין וואָס פאַר אַ צושטאַנד זיי זיינען. מיר ווע-ען אַרויסנעמען יעדען שפּור פון שטויב און מאַכען אייערע קאַרפּעטס ווי ניי

PERFECT
CARPET CLEANING CO.

E. Tremont Ave. and 180th St., N. Y.

Tel. 1522-1523 Westchester

קלאוקמאכער אויפמערקזאם!

דער 1טער מאי

וועט געפייערט ווערען פון די לאַקאַלס 1 און 9

זונטאָג, 2:30 אויחר בייטאָג,

מיט אַ

דזשאַינט רעסייטעל

ביי מישעל פיאסטרא — וויאָליניסט

— און —

דזשאַסעף ווינאָגראַדאָף — באַריטאָן

אין מאנהעטען אפערעא הויז

34טע סטריט און 8טע עוועניו.

פראגראם:

1. (א) אנדאנטע פון סימפאניע עספאנאַל — לאַלא
(ב) די לאַרק — גלינקא-אָווער
(ג) הונגאריען דענס — בראהמס-יאָאָביס
מר. פיאסטרא.
(א) באַלאַדע פון טאָמסקי פון „פיקאָוואַ דאָמאַ“ (אין רוסיש)
טשייקאָווסקי
(ב) דער קעניג איז געגאנגען אין מלחמה (אין אידיש) — א. רייזען
(ג) די צוויי גרענאדיערען (אין רוסיש) — שומאן
מר. ווינאָגראַדאָף.
2. (א) אנדאנטע קאנטאבילע — טשייקאָווסקי-אָווער
(ב) מאַזורקא — זאָרויקי
(ג) קאַפּריז, נומער 24 — פאנאני
מר. פיאסטרא.
3. (א) דער אויבערשטער אין דער מחותן — זשיטאָמירסקי
(ב) דער שטערענדעל, פאַלקס-סאַנג, אַראַנזשירט ביי ווינאָגראַדאָף
(ג) וועגליד — ראָזאַפּסקי
(ד) אַ חוּן אין אַ קליין שטעטלעך, פאַלקס-סאַנג, אַראַנזשירט ביי ווינאָגראַדאָף.
מר. ווינאָגראַדאָף.
4. (א) אווע מאַריא — שובערט-ווילעהעלמי
(ב) סאָוועניר דע מאַסקווא — ווינאָפּסקי
מר. פיאסטרא.
5. (א) ב. וולאדעק און ה. וואטאן, פעסט רעדנער.
6. (א) טיקעטס פריי. זיך צו זענען צו די עדיקיישאנאל קאמיטעס
אין די אַפֿיסעס פון לאַקאַלס 1 און 9 — יעדען טאָג פון 5 ביז 7.
די פאראייניגטע עדיקיישאנאל קאמיטעס
פון די לאַקאַלס 1 און 9.

ערשטער מאי באגריסונגען

צו אלע ברידער און שוועסטער

פון דער אינטערנעשאנאל

ליידים גארמענט ווארקערס יוניאן

עקזעקוטיוו באַאָרד, לאַקאַל 35

דזש. ברעסלאו, מענעדזשער.

Happiness For Every Home SAUL BIRNS

DOWN TOWN	BRONX	WASH. HEIGHTS	BROOKLYN
111 סעקאנד עוו. ניער 7טע סט. פאנא: 8271 ארטשער	813 וועסטשטעטער ניער 7טע סט. פאנא: 8506 סעלרש	595 וו. 181טע סט. ניער 7טע סט. פאנא: 2655 ווארדווארטה	1730 פיטקין עוו. ניער 7טע סט. פאנא: 7804 נלענסער

שבת זונטאג מאנטאג א גרויסער סייר

אין אלע אונזערע 4 סטארס

SONORA — \$100.
\$1 וועכענטליך

פארלירט נישט דיווע נעלענענהייט! קומט אין איינע פון אונזערע פיער סטארס און קלייבט זיך אויס וועלכען מאדעל און צו וועלכען פרייז איהר ווילט נאך. איהר קענט הערען די

וויקטוראלא, סאנארא, גראפאנאלא, פאמעה, מאדערנאלא, עארליען

און אנדערע מאשינען זייט ביי זייט און אורטיילט פאר זיך אליין. דיווע אינסטרומענטען זיינען געמאכט אין יעדען פיניש גארער קאליר צו צופאסען אייער פארנישטער. מיר וועלען עס אייך צושיקען אהיים פאר זעהר לייקטע אבצאהלונגען.

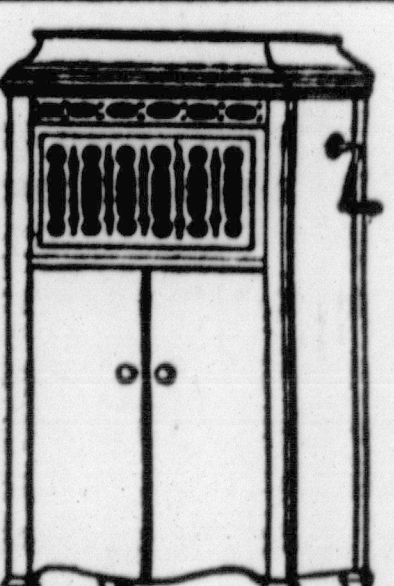
VICTROLA — \$100.
\$1 וועכענטליך

COLUMBIA — \$85
\$1 וועכענטליך

\$1 בלויז א וואך

אנדערע סטילס, פון \$25 ביז \$1,250

PATHE — \$100.
\$1 וועכענטליך

א סייר פון פיאנאס און פלייער פיאנאס וואס מוזענער האבען פערלאנגט, מיט א פרייז וואס נישט א מעגליכקייט יעדען צו בעזיצען א מוזיקאלישען אינסטרומענט.

דיווע פראכטפאלע נייע
פלייער-פיאנא
\$495
בלויז 3 דאללער א וואך

דא האט איהר אן אויסערגעווענהייט לייכע נעלענענהייט א משענע צו קויפען א פיאנא פון קוואליטעט און פיררום צו א גרויסער שפארונג פאר אייך! דיווע פיאנאס, וואס שמעלען מיט זיך פאר די פיניש סטע אינסטרומענטע וואס זיינען ווען געמאכט געט ווארען, סיי אין סאן, סיי אין קאבינעט — זיינען ספעציעל רעדוצירט געט ווארען, און דער פאקט, וואס זיי ווערען פערקויפט אין סאן בוינגס סטארס נישט זיי א דאפעלטע גאר ראכט — פון דעם מער קער און פון סאן בוינגס. און אום צו מאכען מער לייך פאר כמעט יעדע פאר מיליע צו פערמאנען א פיאנא אויף פסט, וועלען מיר נעבען די ליבעראל-סטע בעדינגונגען.

דיווע נייע אפריים
פיאנא
\$275
בלויז 2 דאללער א וואך

מיר טרויען אייך. קיינע גארנאטיעס און קיינע רעפערענס אין נויטיג אונזערע סטארס זיינען אפען יעדען אבענד ביז 10 און זונטאג ביז 6 אהר.

פערטעל יעדעליכער באריכט פון טרייד יוניאן אימיגראציע בורא

(שילט פון זייט 10)

דעם סענאט פארהער ווענען אימיגראציע אין ביידע פלעצער האבען אונזערע קאמיטעס פארנעמען אונזער שטאנדפונקט אין באצונג צו פרייער אימיגראציע אויף דעם קלארסטען אופן, אונזערע קאמיטעס האבען אויך אנגעוויזען אויף דעם פאקט אז נישט נאך זיינען מיר פאר פרייע, אומבאשרייבליכע אימיגראציע אין דער טעאריע נאך אויך אין דער טאט, און אלס א באווייז האבען זיי אנגעוויזען אויף אונזער אימיגראציע בורא, אלס א מיטל צו רעגולירען די אימיגראציע אין אזא וועג, אז די היצע ארבייטער וואלען צוליב דעם נישט דארפען לידען, מעהר ווי דאס האט בען מיר נישט געהאט טאן, און אויב אונזער שטרעבונג איז נישט געקרוינט געווארן דען מיט ערפאלג, איז עס געווען צוליב דעם וואס מיר זיינען אין דער געזעצטער בעדער קערפערשאפט דירעקט דורך קיינעם נישט פארטראטען.

וואס פאר א באדייטונג די טרייד יוניאן אימיגראציע בורא האט פאר די אימיגראנטען וועלכעט, און ווי אזוי איהר טעטיגקייט וועט זיך אפרופען אויף דעם אלגעמיינעם לעבען פון די יוניאנס קען מען זעהן פון די פילע ברית, וועלכע מיר קריגען פון אימיגראנטען, וועלכע זיינען באוואוסט געווארען דורך דער טעטיגקייט פון דער בורא, אום איהר וואלט זיך קען נען שאפען א געוויסען באגריף ווענען דעם וועלען מיר דא איבערגעבען ווערטעליך איינעם פון דיווע ברית, וועלכע איז זעהר באראקטעריסטיש, און ער לעזט זיך ווי פאלגט:

„ווערטע פריינד: פון טיפסטען הארצען שיק איך אייך א דאנק, מיט 3 וואכען צוריק בין איך געווען ביי אייך אלס גרינער, און איך האב אייך געבעטען אז איהר וואלט מיר מיטגעלעפן אין מיין שלעכטער לאגע, אז די יוניאן פון פאקסט בוקס וואלט מיר צוגעגעבן פאר א מעמבער, און איהר איידעלער הער האט מיר געהאלפן. א דאנק אייער מיטווייז קונג, האט דער הערר לעדערמאן מיך געהייסען אננעמען און איך בין גלייך אנגענומען געווארען. איך האב איינע געצאהלט 5 דאללער, וועלכעס איך האב געטאן מיט גרויס פארנעמליכע, און איך האב באקומען א יוניאן ביכעל. די יוניאן האט מיך באלד ארויפגעשיקט ארבייטען אין א יוניאן שאפ אויף בראדוויי, וואו איך ארבייט יעצט אלס קאמער, און איך בין זעהר צופרידען. מיינער א פריינד האט מיך שוין אויסגעגרייט, און איהם בין איך שולדיג א ספעשל דאנק.

איך ווייז אז איהר וואלט ווייטער זיך מיהען פאר די גרינע וואס פאנגען אן צו זוכען א לעבען צו מאכען, נאכדעם ווי זיי זיינען איבערגעקומען אלע זייערע לידען אויף יעדע זייט ים איך וועל זיין א גוטער יוניאן מאן... איהר זייט פאר אונז גרינע א גוטער פארטיידיגער, לעבט וואהל און האט געענדיגט אין אייער ארבייט.

מיט חבר גרוס, אייער פריינד
דוד פליישער,
פרעז. פון די האנדווערקער פון הרובעשאוו.
בראנקס, נ. י., פעב. 22טע 1921.

קיינע קאמענטארען אויף דיווע ברית איז נישט נויטיג. איך וויל בלויז באמערקען, אז כדי מיר וואלען קענען אננעהן ווייטער מיט דיווע ארבייט, און אויב מען לייך, נאך מיט מעהר ערפאלג, וועלען אונזערע יוניאנס מוזען שאפען די נויטיגע סינאציעלע מיטלען וועלכע עס פארדערט זיך דערצו. די „פארדערט אסאך“ האט ביגעשטייערט צו דיווע צוועק די סומע פון 500 דאללער, און מאכען פון אונזערע גרעסערע און קלענערע יוניאנס האבען שוין אויך ביגעשטייערט ענטוועד דער די גאנצע סומע אדער א טייל פון זייערע הוואטאס, אום, אבער, מיר וואלען קענען אננעהן מיט אונזער ארבייט אומגעשטערט, איז עס נויטיג אז אלע יוניאנס וואלען צושיקען וועניגסטענס א טייל, אויב נישט די פולע סומע פון זייערע הוואטאס. עס איז לידער אמת, אז די מעהרסטע יוניאנס לעבען אצינד איבער א פינאנציעלען קריזיס, דאך ווען זיי וועלען זיך אריינגעטראכטען אביסלע טיפער אין דער ווייט-סינקייט פון אונזער בורא, און אויף ווי ווייט דיווע האט א דירעקטע שייכות מיט זייער אלטענליכע לעבען, גלויבען מיר, אז זיי וועלען זיך קענען געבען אן עצה אויף צו שאפען די עטליכע דאללער וואס עס פארדערט זיך פאר דיווע צוועק.

מיט גענאענטשאפטליכע און ברודערליכע גרוס,
משהלם דושיקעבאטן,
קאנטאבילע פון

הערב

זרביש פון זעל
לערנער, פארשיד
נייט אייד, זאך די
וועלט וועט זיין
היינטיק

זעט פאר די חובות
ליל וועט
(1919, 2, 10)
10 טיילן געקויפט
פאר 10 טיילן
פאר 10 טיילן
פאר 10 טיילן

אפיציעלער ארנא פון דער אינטערנעשאנאל ליידעס נארמענט וואירקערס יוניאן

Vol. III. No. 19.

New York, Friday, May 6, 1921.

PRICE 3 CENTS

ערשטע קאנפערענץ אין קלאוק טרייד

נאך 8 זעהר ערנסטער ווערטער-שלאכט ווערט באשלאסן איבערצוגעבן די ווייטערע פארהאנדלונגען צו א מאכ-קאמיטע. — דער יוניאן-צד האט זיין מאכ-קאמיטע שוין אויסגעקליבען. — די ווייטערע פארהאנד-לונגען וועלען אין גיכען פארטגאנגענע ווערען.

די אונטערזאכטונג אין ווייט מאכער יוניאן סענטער-דעם שבת אווענט

בין די ווייט און דרעסמאכער אין געווארען א טראדיציע צו האבען אן אונטערזאכטונג און קאנפערענץ ביים שלום פון עדיקאטאנאל סיואן. באזונדערס דארף עס געטאן ווערען איצט, צום שלום פון אונטערזאכטונג און דרעסמאכער יוניאן, ווי דער לעצטער איז געווען.

און א שטענדיג אונטערזאכטונג און קאנפערענץ אין טאקע אראנזשירט געווארען פאר דעם שבת אווענט, דעם 17טן מאי, אין דעם ווייטמאכער יוניאן סענטער, פאבליק סקול 20, 314 איסט 20טע סטריט.

אין קאנפערענץ וועלען זיך באטייליגען נאכדעם קרעפטען.

מיט ראזע ראבאק, וועלכע איז נאכדעם באקאנט צו פילע פון די מיטגלידער, וועט זינען אירישע פאלקס לידער.

די באוואוסטע פידעל-שפילערין, מיט אנגעטע ביער וועט שפילען אייניגע סע-לעקשאנעס, און עס וועלען זיין נאך מוזיק-קאלישע קרעפטען.

דער פיינאנצער, דער דירעקטאר פון עדיקאטאנאל-דעפארטמענט, וועט האל-טען א קורצע רעדע.

נאכ'ן קאנפערענץ וועט מען זיך אמוזירען מיט טאנצען. אחוץ דעם וואס דער עולם וועט טאנצען, וועט אויך געגעבען ווערען א פארשטעלונג פון טענז. מירס. לויט רעטינג וועט קומען מיט די טענצער פון רעד סקול און זיי וועלען געבען איי-ניגע נומערען פון קלאסישע טענז. אויך די סטודענטען פון די דושימניוויזש און די יוניאן סענטערס וועלען ווייזען וואס זיי קענען, און עס וועט זיין וואס צו זעהן.

איינמאל אין פריי, מען דארף אבער האבען א טיקעט אריינגענומען. די טיקעט קען מען באקומען פון מיט גלוק, עדיקאטאנאל דירעקטאר פון לאקאל 25, אין 16 וועסט 21טע סטריט. די טיקעטס זינען אויך צו באקומען אין אלע ברענטש אפיסעס פון די ווייט און דרעסמאכער יוניאן.

אינהאלט-פארצייכנים

„גערעכטיגקייט“ נומער 19.

- זייט 2. די וואך — מאקס ד. דעניש.
- זייט 3. וואס הערט זיך אין לאקאל 28 — ס. שאטעבערג. מיטגליד פון דושימניוויזש באדער אין דעם ווייט און דרעסמאכער סטריט — מ. ס. מאקאווא.
- זייט 4. די קאמפאזיציע פון דרעסמאכער יוניאן, לאקאל 00 — א. בערנאדסקי. וועלען די פילאדעלפיער יוניאן הויז — ה. בערנאדסקי. מיטגליד פון עדיקאטאנאל באדער פון לאקאל 00 — ל. דושימניוויזש.
- זייט 5. נאכדעם פון עדיקאטאנאל דירעקטאר פון לאקאל 25, אין 16 וועסט 21טע סטריט. די טיקעטס זינען אויך צו באקומען אין אלע ברענטש אפיסעס פון די ווייט און דרעסמאכער יוניאן.
- זייט 6. א הילף (ערצעהלונג) — ש. ערד-בערג.
- זייט 7. מיינע און ארגאניזאציעס פארשען ברויך איבער פארשיידענע פארשען.
- זייט 8. פון רעדאקטארס נאכדעם — קאפריין.
- זייט 9. איינזעכטן ווייטאנעס געשלאגען — וואס איז זייער געקענטערט פון דער לאנג. מיינע בון איך (געדיכט) — נחום.
- זייט 10. וואו נעמט מען אן ארבייטער איינזעכטן? — הילף ראנאף. נאכדעם פארשען פון עדיקאטאנאל דירעקטאר פון לאקאל 25, אין 16 וועסט 21טע סטריט. די טיקעטס זינען אויך צו באקומען אין אלע ברענטש אפיסעס פון די ווייט און דרעסמאכער יוניאן.
- זייט 11. ערשטעס פארשען פון דרעסמאכער יוניאן — ש. ערד-בערג.
- זייט 12. פון דער קלאסישער ווייטאנעס — ש. ערד-בערג.
- זייט 13. פון דער קלאסישער ווייטאנעס — ש. ערד-בערג.
- זייט 14. פון דער קלאסישער ווייטאנעס — ש. ערד-בערג.
- זייט 15. פון דער קלאסישער ווייטאנעס — ש. ערד-בערג.
- זייט 16. פון דער קלאסישער ווייטאנעס — ש. ערד-בערג.
- זייט 17. פון דער קלאסישער ווייטאנעס — ש. ערד-בערג.
- זייט 18. פון דער קלאסישער ווייטאנעס — ש. ערד-בערג.
- זייט 19. פון דער קלאסישער ווייטאנעס — ש. ערד-בערג.

פון ביידע צדדים זינען געווען אויף דער קאנפערענץ ארום 40 פערזאנען און מען איז געקומען צום שלום, אז עס וואלט בעסער געווען, דאס יעדע דעלעגאציע וואלט פון זיך אויסקלייבען א סאב-קאמיטע און די סאב-קאמיטעס וואלטען אנפיהרען די ווייטערע פארהאנדלונגען פאר דער יוניאן און די אסאסיאציע. די ערשטע קאנפערענץ האט געדויערט איבער דריי שטונדען, פון 8 ביז נאך 11 מאנאטאג אבער.

די צוויי צדדים זינען אויף דעם קאנפערענץ געווען פארטראטען דורך די פאלגנדע פערזאנען: — פון דער יוניאן: פערדענעט בענ-דזשאמין שלעזינגער, און מאריס זענגמאן, ערשטער ווייט-פערזענלעכער פון דער אינ-טערנאציאנאל; י. פיינבערג, דושימניוויזש; ראל מענדעלזשער פון דושימניוויזש; ל. פינקאוואס, טישעוואו פון דושימניוויזש; ה. רובין, מענדעלזשער פון אסאסיאציע; דעפארטמענט פון דושימניוויזש; באדער; לואיס לאנגער און פיליפ קאפ-לאוויץ, אלס פארשטעלער פון דער קא-מיטע אן אימיראלייט קעטשן; פ. קאט-לער, פון לאקאל 1; ס. שאטעבערג, פון לאקאל 3; א. סאדקין, פון לאקאל 9; מ. פערלמוטער, פון לאקאל 10; דושי- (שלום אויף זייט 3)

די אינדזשאנקשאן מנפה בושעוועט נאך אלץ

פרייזערענט שלעזינגער, סעקרעטער בא-רא און מאריס זענגמאן, דער אינדזשאנק-שאן האט זיך אויך בארופען אויף די לא-קאלע בעאמיטע: „שעהנאקליי, האכמאן, היימאן און א גרופע מיינלאך סטרייק-רינג.

מאריס הילקוויט און מאריס ראטענ-בערג, די לאיערס פון דער אינטערנע-שאן, האבען אפערירט געגען דעם אינ-דזשאנקשאן אין אפערלייט דיוויזשאן און איצט האט דער אפערלייט דיוויזשאן צו-ריקגעווארפען דעם אינדזשאנקשאן, וואס א סופרים קאורט האט פריהער ארויסגע-געבען.

אין דויער אינדזשאנקשאן קיים אזוי ווי אין אלע לעצטע אינדזשאנקשאן קייסעס האט זיך געאנדערט וועגען די זאנעאנטע קאנסטראקטען, וואס בעל- (שלום אויף זייט 4)

קלערט די שטעלונג פון דער פראטעקטיוו אסאסיאציע, און האט אנגעוויזען אויף זייערע קרייזעס. און אין דעם זעלבען זיין האבען גערעדט נאך אייניגע מאנ-פערסאנעס פון דער קאמיטע. פרייזערענט שלעזינגער האט נאך דעם געענטפערט אויף אלע זייערע טענות, אין נאמען פון דער גאנצער דעלעגאציע פון דער יוניאן. ער האט געהאלטען א זעהר געלונגענע רעדע, א רעדע, וואס איז גע-ווען קלאר, שארף, איבערצייגנד און בא-זירט אויף לעבעדיגע פאקטען. די רעדע האט געמאכט אויף אלעמען א שטארקען איינדרוק. אלע זינען געווען גע-שפאנט און זיך צוגעהערט מיט'ן גרעס-טען ערנסט צו יעדען ווארט, וואס ער האט ארויסגעזאגט.

ערשטער מאי געפייערט פון אונזערע גרויסע מאסען מיט פיעל באטייליגערונג

פיינאנצער האבען געדעמט ביי לאקאל 3. י. פיינבערג האט געדעמט ביי לאקאל 11, אין בראנזוויל. אלע דיעזע רעדנער האבען געדעמט וועגען דער בא-דייטונג פון ערשטען מאי, און זייערע פאקטען, וואס זייערע קומען מיט זייערע פאמיליעס צו די קאנ-צערטען און מאס-מיטינגען, וואס זייערע לאקאלס האבען אראנזשירט, און דער ערשטער מאי איז געפייערט געווארען מיט פיעל ענטוויאן.

ווי אונזערע לעזער ווייסען שוין, האט בען פיעלע פון אונזערע לאקאלס אראנ-זשירט שעהנע קאנפערענצען, מיט בא-וואוסטע טאלאנטען פון דער מוזיקאלי-שער וועלט, מיט איינעם אדער צוויי רעדנער, וואס האבען אין קורצען דער-קלערט די באדייטונג פון דעם ערשטען מאי אלס אן אויסדרוק פון סאלידאריטעט פון די ארבייטער איבער דער גאנצער וועלט. אזוי האט פרייזערענט שלעזינגער און ווייט-פערזענלעכער, וואנדער גערעדט ביי לאקאל 23. ש. יאנאוואס, דער רע-דאקטאר פון די „גערעכטיגקייט“, האט געדעמט ביי לאקאל 23. און ביי לאקאל 35. ביי לאקאל 35 האט און געדעמט גע-לאנג פון „פארווערטס“. ברודער ברעסלאו איז געווען דער משערמאן, ווייט-פרייזערענט לעפאקאוויטש און אלעקסאנד-ר פון אונזער אינטערנעשאנאל אפי-צאנס קאמפייין, צווישען די ארבייטער וועלכע ארבייטען אין שטעטער וואס זינען נאך ארגאניזירט. דער קאמפייין ווערט אנגעפיהרט סיסטעמאטיש, דורך געדורכט מע צירקולארען, שעהן געדורכט, מיט א קלארען און אפערלענדען אינהאלט. דיעזע צירקולארען ווערען אויסגעטיילט צו די ארבייטער, די פרויען און מענער וואס ארבייטען אין די נייט-ווערק, געדעמט דער ליידיש נארמענט אינדוסטריע, דורך וועלכע זיי ווערען גערופען זיך אנטווער-טען און די יוניאנס פון ווער פאך און זיך פארבעסערען זייער לאגע.

אונזערע קאמפייין האט זיך דער קאמפייין אויסער ניו יארק, אין די ארומיגע שטעט, וואו עס זינען נאך דא א סך נים אר-גאניזירטע ארבייטער. איצטער ווערט דויעלביגע ארבייטען געטאן אויך דא אין ניו יארק. אין ניו יארק איז דער אפי-צאנס קאמפייין אונטער'ן אויפזיכט פון דער אינטערנעשאנאל ארגאניזאציע, מיט דויערע מיטעל, פון לאקאל 25, און נאך דעם געטאן ווערען די ארבייטער.

נאך אן איבעררייס פון קאנפערענץ זינט די „פראטעקטיוו אסא-סיאציע“ האט אפגעבראכען די באציר-הונגען מיט דער קלאקמאכער יוניאן, זינען ווידער צוזאמגעקומען די פארשטעלער פון ביידע לאגערען, מאנ-טאג ביינאכט, אין האטעל מעקאלפין. די ערשטע צוזאמגעקומען האט איבערגע-לאזט א גוטען איינדרוק אויף ביידע צדדים. די אסאסיאציע איז געווען א פריינליכע, כאטש ביידע צדדים האבען ארויסגעוויזען אין אלע וואס זיי האבען גע'טעמט', א טיפע ערנסטקייט.

די קאנפערענץ איז געעפנעט גע-ווארען פון מר. לואיס לוסטיג, דער משערמאן פון עקזעקוטיוו באדער פון דער „פראטעקטיוו“ ער האט דער- (שלום אויף זייט 8)

די אינדזשאנקשאן מנפה בושעוועט נאך אלץ. און ווען איין ריכטער איז מבטל אן אינדזשאנקשאן, קומט א צוויי-טער ריכטער, פון אן אנדער קאורט, און גיט ארויס נייט אינדזשאנקשאנס, און עס שיינט צו זיין א מעשה אהן אן עס. לעצטען פרייטאג האט אונזער אינ-טערנעשאנאל געוואונען א קייס. דער אפערלייט דיוויזשאן האט ארויסגעווארפען די אינדזשאנקשאן קייס געגען אונזער אינ-טערנעשאנאל פון דער פירמע „מ. פיער-מאנט און קאמפאני“, דרעסמאנאפערטור-רעס, פון 62 וועסט 38טע סטריט. די פירמע האט געהאט א צייטוויילי-גען אינדזשאנקשאן געגען דעם דושימניו-באדער און דער ווייט און דעם אינ-דוסטריע, און אויך געגען דער אינטער-נייטאנאל. דער אינדזשאנקשאן איז געווען געגען

גרויסער ארגאניזאציעס-קאמפייין אין ניו יארק פון אונזער אינטערנעשאנאל

אונזער אינטערנעשאנאל אפי-צאנס קאמפייין, צווישען די ארבייטער וועלכע ארבייטען אין שטעטער וואס זינען נאך ארגאניזירט. דער קאמפייין ווערט אנגעפיהרט סיסטעמאטיש, דורך געדורכט מע צירקולארען, שעהן געדורכט, מיט א קלארען און אפערלענדען אינהאלט. דיעזע צירקולארען ווערען אויסגעטיילט צו די ארבייטער, די פרויען און מענער וואס ארבייטען אין די נייט-ווערק, געדעמט דער ליידיש נארמענט אינדוסטריע, דורך וועלכע זיי ווערען גערופען זיך אנטווער-טען און די יוניאנס פון ווער פאך און זיך פארבעסערען זייער לאגע.

ווי די קלאקמאכער פיערען דעם ערשטען מאי

(שלוש פון ווייט 1)
אונטער'ן דאך, אנטשטאט, ווי פריהער, אונטער'ן פרייען הימל.
און אויך דא צייכענט זיך אויס די קלאקמאכער יוניאן. כמעט יעדער האט קאל פון דער גרויסער, מעכטיגער יוניאן האט א קאנצערט, אדער א קאנצערט און באל לכבוד דעם 1טען מאי אין אלע קווארטאלען פון שטאט. נאטירליך, אויף יעדע קאנצערט וועלען אויך זיין רעדנער, וואס וועלען דערקלערען די פארזאמלעטע די באדייטונג פון דעם גרויסען ארבייטער יום טוב, דער יום טוב, וואס דרוקט אמבעסטען אויס די פארברידע רונג פון אלע ארבייטער איבער דער גאנצער וועלט.
די פיערונג פון 1טען מאי אין דער

קלאקמאכער יוניאן וועט דעם יאהר פאר קומען אין אלע טיילען פון גרויס ניו יארק און וועט אנהאלטען זונטאג דעם נאנצען טאג.
אט וואו אין ווען די שמוחה וועלען פארקומען:
די ליידיעס טיילארס, סעמפל מא' בער און ארטאדאקסן, שניידער יוניאן, לאקאל 3, וועט האבען א קאנצערט און פארזאמלונג אין הארלעם סאציאליסטישען שטעטל, 62 איסט 106טע סטריט. דער קאנצערט וועט זיך אנפאנגען זונטאג 10 אויגוסט אין דער פריה.
די רופערמאכער יוניאן, לאקאל 17, וועט האבען א קאנצערט און טאנץ אין סטיוועסענט קאסינא האל, 140 צווייטע עוועניו. אין דעם קאנצערט וועלען זיך

באטייליגען אייניגע סטארס פון דער איי דייזער ביהנע. דער קאנצערט וועט זיך אנהאלטען זונטאג 11 אויגוסט אין דער פריה.
די קלאק אפרייטארס יוניאן, לאקאל 1, צוזאמען מיט דער קלאק פינישערס יוניאן, לאקאל 9, וועלען האבען א קלאסישען קאנצערט אין דער מאנהעטען אפער רא הויז, 84טע סטריט און אכטע עוועניו. אין דעם קאנצערט וועלען זיך באטייליגען די וועלטבאריהמטע קינסטלער, מיטשעל פיאסטרא, פידעלישפיעלער און הער וויי נאגראדאוו, דער באריהמטער באריטאן פון רוסלאנד. עס וועלען אויך זיין אייניגע רעדנער. דער קאנצערט וועט זיך אנפאנגען זונטאג 2 אויגוסט בייטאג.
די סקוירט און דרעסמאכער יוניאן, לאקאל 23, וועט האבען א קאנצערט און באל אין הארלעם סאציאליסטישען שטעטל, 62 איסט 106טע סטריט. דער קאנצערט וועט זיך אנפאנגען זונטאג 3 אויגוסט בייטאג.

צערט וועט זיך אנפאנגען 3 אויגוסט נאכמיטאג. דער באל וועט אנהאלטען ביי 8 אויגוסט אין אכענד.
די קלאק-פרעסערס יוניאן, לאקאל 35, וועט האבען א קאנצערט און באל אין פארק וויי פעלעס, 3 וועסט 110טע סט, אנטקעגען סענטראל פארק. דער קאנצערט וועט זיך אנפאנגען 2 אויגוסט בייטאג.
די קלאק און סקוירט מאכער יוניאן פון בראנזוויל, לאקאל 11, וועט האבען א קאנצערט זונטאג בייטאג, אין בראנד ווייט לייכטאום.
צו אלע דיעזע קאנצערטען איז פריי איינטריט פאר די מיטגלידער פון דיעזע לאקאלס. מען דארף אבער האבען טייל קעטס אויף אריינצוגעהן. די טיקעטס זיינען צו באקומען אין די אפיסעס פון דער יוניאן. באזארגט זיך מיט טיקעטס וואס פריהער.

"איד גלייך" דריי

איבעראל - וואו מען געהט - דער זעלבער קלאנג - "איד גלייך זיי".
מיר האבען געוואוסט אז דיעזער בלענד (צוזאמענשטעלונג) וועט געפעלען!
טערקישער טאבאק צוזאמענגעשטעלט מיט בוירלי און אנדערע אמעריקאנער בעסטע טאבאקס - נור פון די גאנץ בעסערע סארטען - האבען ארויסגעבראכט דיעזען בלענד ריכטיג. דער צוזאמענשטעלונג איז אונזער געהיימניס.
געפאקט אין בליי פאפיער און לופט פערזיגעלטע פעקעדזשעס, קומען זיי אימער צו אייך פריש. זיינען אונפערגלייכבאר - איהר מוזט זיי גלייכען.

זיי שטעלען צופריעדען
- און דער בלענד קען גיט נאכגעמאכט ווערען